

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η αγορά των ανθοκομικών προϊόντων περιλαμβάνει δρεπτά άνθη (κομμένα λουλούδια), γλαστρικά φυτά (φυλλώδη και ανθοφόρα), καλλωπιστικά φυτά και δένδρα και τέλος πολλαπλασιαστικό υλικό.

Η εγχώρια παραγωγή ανθοκομικών προϊόντων παρουσιάζει κατακερματισμό σε μεγάλο πλήθος μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ο αριθμός των οποίων προσεγγίζει τις 1500. Το μεγαλύτερο ποσοστό των εκμεταλλεύσεων χαρακτηρίζεται από μικρό κλήρο, ανεπαρκή διασύνδεση με την αγορά και ελλιπή τεχνολογικό εξοπλισμό. Διαπιστώνεται επίσης έλλειψη συστηματικής μεταποιητικής-τυποποιητικής-συσκευαστικής δραστηριότητας. Ωστόσο, ορισμένες επιχειρήσεις παρουσιάζουν εκσυγχρονισμό κυρίως στις καλλιεργητικές μεθόδους που χρησιμοποιούν και έχουν αυξήσει την παραγωγικότητά τους.

Σε επίπεδο επιχειρήσεων ανθοκομίας ξεχωρίζουν επιχειρήσεις όπως: ο Όμιλος ΚΙΤΑΝΤΖΗ, οι εταιρίες ΑΛΕΞΙΟΥ Α. ΕΠΕ, ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΟΣ Ι. & ΣΙΑ ΟΕ, ΚΩΣΤΕΛΕΝΟΣ ΕΠΕ, ΖΑΧΑΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣ. κλπ.

Σε επίπεδο χονδρικής εμπορίας, ο αριθμός των επιχειρήσεων είναι επίσης μεγάλος. Από την πλευρά του χονδρεμπορίου επισημαίνεται ότι περιορισμένος αριθμός επιχειρήσεων χονδρεμπορίου έχει αποκτήσει σημαντικό μέγεθος και βαρύνουσα οντότητα στην αγορά. Σημαντικότερες επιχειρήσεις είναι η AGRINVEST AE, ΒΟΥΛΑΛΑ ΑΕΕ και FLORHELLAS A.E., ΒΕΚΡΑΚΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ Α.Ε., ΓΙΟΥΝΙΦΛΟΡΑ Α.Ε., ΦΛΕΡΙΑ ΑΒΕΕ κ.λ.π.

Ο αριθμός των λιανεμπορικών επιχειρήσεων είναι ιδιαίτερα εκτεταμένος και σύμφωνα με εκτιμήσεις, το πλήθος των ανθοπωλείων ανέρχεται σε 8.000 περίπου, Ωστόσο, η έλλειψη επιχειρήσεων ιδιαίτερα υψηλού μεγέθους και με σημαντικό αριθμό καταστημάτων αποτελεί ενδεικτικό στοιχείο απουσίας οργάνωσης της αγοράς

Στην εγχώρια παραγωγή ανθοκομικών προϊόντων, η οποία ανήλθε σε 704 εκατ. τεμάχια το 2000, κυριαρχούν τα τριαντάφυλλα, τα γαρύφαλλα και τα χρυσάνθεμα. Ιδιαίτερη ανάπτυξη εμφανίζουν τα τριαντάφυλλα και λιγότερο τα χρυσάνθεμα, γεγονός που οφείλεται στη σταδιακή εφαρμογή σύγχρονων τεχνικών καλλιέργειας ανθοκομικών ειδών. Ιδιαίτερα το τριαντάφυλλο καλύπτει το 35% σχεδόν της συνολικής παραγωγής ενώ κατέχει το 11,5% της συνολικά καλλιεργούμενης έκτασης ανθοκομικών προϊόντων..

Οι εισαγωγές έχουν αναπτυχθεί σημαντικά καλύπτοντας τα κενά της εγχώριας παραγωγής. Σύμφωνα με τα επίσημα καταγεγραμμένα στοιχεία εξωτερικού εμπορίου, το 2000 παρουσιάζουν σχετική σταθερότητα και ανέρχονται σε 9,8 δισ. δρχ περίπου. Οι κυριότερες χώρες προέλευσης προέρχονται από την περιοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αυξανόμενη ωστόσο τη διείσδυση νέων χωρών προέλευσης (Σιγκαπούρη, Ισραήλ κλπ).

Οι εξαγωγές είναι πολύ μικρότερες σε σχέση με τις εισαγωγές, παρουσίασαν αύξηση μέχρι το 1998 (624 εκατ. δρχ.) και μείωση τα επόμενα έτη (1999 και 2000).

Συγκεκριμένα το 2000 οι συνολικές εξαγωγές ανθοκομικών προϊόντων ανέρχονταν σε 295 εκατ. δρχ. περίπου σημειώνοντας πτώση 52,7% σε σχέση με το 1998 που σημειώνονται οι μεγαλύτερες εξαγωγές της περιόδου.

Η εγχώρια αγορά εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 102,1 δις δρχ περίπου για το 2001, σε επίπεδο τιμών χονδρικής, σημειώνοντας μικρή αύξηση σε σχέση με το 2000 (101,7 δις δρχ). Το μεγαλύτερο μέρος της εγχώριας αγοράς καλύπτεται από την εγχώρια παραγωγή, ενώ οι εισαγωγές αποτελούν ιδιαίτερα σημαντικό μέγεθος. Τα άνθη αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος της εγχώριας αγοράς και σύμφωνα με εκτιμήσεις καλύπτουν το 60% της συνολικής εγχώριας αγοράς ανθοκομικών προϊόντων, ενώ τα φυτά καλύπτουν το υπόλοιπο 40%.

Για το επόμενο έτος παράγοντες της αγοράς εκτιμούν ότι η ζήτηση ανθοκομικών προϊόντων θα παρουσιάσει μικρή αύξηση 2-3%. Η μελλοντική εξέλιξη της αγοράς εκτιμάται ότι θα είναι θετική. Οι ρυθμοί ανάπτυξης της οικονομίας και οι σημαντικές εισροές που αναμένονται τα επόμενα έτη, συμβάλλουν στην περαιτέρω βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, γεγονός που συμβάλει στην αύξηση της ζήτησης των ανθοκομικών ειδών.

Η έλλειψη συστηματικής οργάνωσης της αγοράς, τόσο στο παραγωγικό όσο και στο εμπορικό τμήμα, έχει δυσμενείς συνέπειες στην ανταγωνιστικότητα. Στον εμπορικό τομέα η έλλειψη ελέγχου και οργάνωσης έχουν ως αποτέλεσμα αστάθεια τιμών και ποιότητας, ενώ στον παραγωγικό τομέα η μειωμένη παραγωγικότητα και κυρίως η έλλειψη τυποποιητικής-συσκευαστικής δραστηριότητας σε ευρεία κλίμακα, δυσχεραίνει την περαιτέρω ανάπτυξη της εγχώριας αγοράς.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις δραστηριότητες της Διεύθυνσης Μελετών και Συμβούλων Διοικήσεως της ICAP εντάσσεται και η εκπόνηση μιας σειράς μελετών για επιλεγμένους κλάδους της ελληνικής οικονομίας ή ευρύτερες κατηγορίες προϊόντων που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Η συγκεκριμένη μελέτη εξετάζει την **αγορά των ανθοκομικών προϊόντων** και ειδικότερα τον κλάδο των ανθέων και φυτών που διακινούνται από τα ανθοπωλεία.

Ο ευρύτερος κλάδος της ανθοκομίας περιλαμβάνει τα εξής είδη:

- Δρεπτά άνθη (κομμένα λουλούδια).
- Γλαστρικά φυτά (φυλλώδη και ανθοφόρα).
- Καλλωπιστικά φυτά και δένδρα.
- Πολλαπλασιαστικό υλικό (βολβοί, μοσχεύματα κλπ).

Κύριο άξονα διαφοροποίησης των παραπάνω ειδών αποτελεί, εκτός των άλλων, και ο τρόπος διάθεσης και διανομής. Οι δύο πρώτες κατηγορίες ανθοκομικών ειδών διακινούνται στον τελικό καταναλωτή διαμέσου των ανθοπωλείων. Αντίθετα, τόσο τα καλλωπιστικά φυτά και δένδρα, όσο και το λοιπό πολλαπλασιαστικό υλικό διακινείται σχεδόν αποκλειστικά από καταστήματα για ανθοκηπουρικά είδη (κέντρα κήπου).

Η παρούσα μελέτη εξετάζει φυσικά την εξέλιξη στον τομέα της εγχώριας παραγωγής, εστιάζει ωστόσο στον τομέα της εμπορίας – διακίνησης των εξεταζόμενων προϊόντων.

Για την εκπόνηση της μελέτης συλλέχθηκαν ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία, κυρίως μέσω ικανού αριθμού προσωπικών συνεντεύξεων με εκπροσώπους του κλάδου και χονδρεμπορικών επιχειρήσεων. Επίσης, χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από δ'ευτερογενείς πηγές, όπως η ICAP DATABANK, η ΕΣΥΕ, το Υπουργείο Γεωργίας, το διαδίκτυο κλπ.

1. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

1.1. Κυριότερες Επιχειρήσεις Παραγωγής – Εισαγωγής – Χονδρικής Εμπορίας Ανθέων και Ενώσεις Παραγωγών

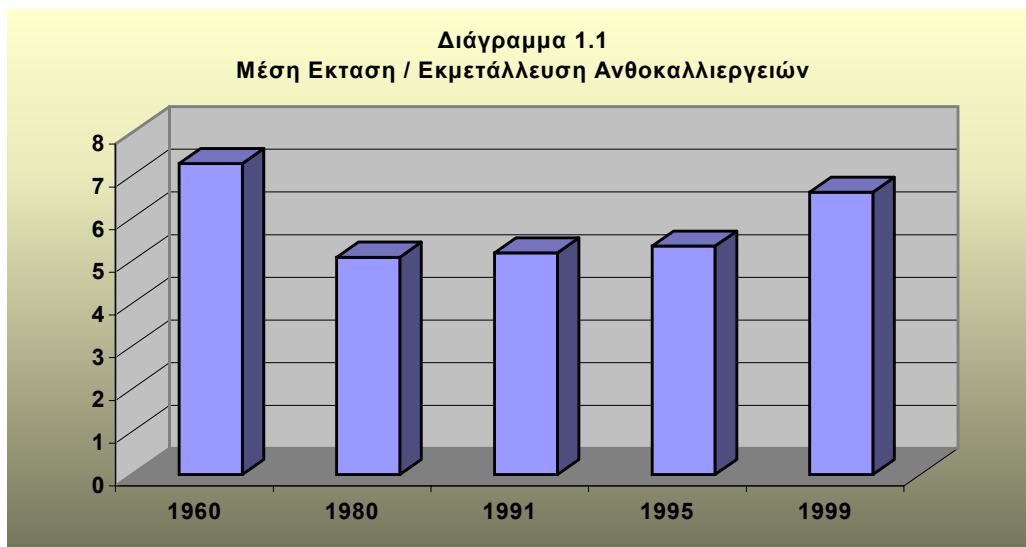
Ο ευρύτερος κλάδος της ανθοκομίας χαρακτηρίζεται από τη δραστηριοποίηση μεγάλου αριθμού επιχειρήσεων. Τόσο η παραγωγική δραστηριότητα, όσο και η εμπορική (χονδρεμπορική και λιανεμπορική) έχει διασπασθεί σε ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό μονάδων.

Ειδικότερα, η ανθοκομική παραγωγή έχει κατακερματισθεί σε πλήθος μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας, ο συνολικός αριθμός των εκμεταλλεύσεων προσεγγίζει τις 1.500 σε πανελλήνιο επίπεδο. Αναλυτικά, ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την εξέλιξη του αριθμού εκμεταλλεύσεων κατά τη διάρκεια των τελευταίων σαράντα ετών.

**Πίνακας 1.1.
Εξέλιξη Εγχώριας Παραγωγής Ανθοκομικών Καλλιεργειών**

Ετος	1960	1980	1991	1995	1999
Αρ/μος Εκμεταλλεύσεων	1350	1700	1747	1530	1536
Μέση Εκταση/ εκμετάλλευση (στρέμματα)	7,28	5,09	5,19	5,35	6,61

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας

Από τα στοιχεία του πίνακα συνάγεται ότι ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων, τα τελευταία πέντε έτη, έχει σχεδόν σταθεροποιηθεί στις 1.500 περίπου. Σε επίπεδο όμως 30ετίας η διακύμανση είναι από 1.350 μέχρι 1.750 περίπου. Αντίστοιχα παρατηρείται σταδιακή αύξηση της μέσης έκτασης ανά εκμετάλλευση, αφού από 5 περίπου στρέμματα το 1980, έχει μεταβληθεί σε 6,61 στρέμματα περίπου το 1999.

Οι παραγωγικές επιχειρήσεις είναι συνήθως ατομικής μορφής και διαθέτουν τα χαρακτηριστικά του ευρύτερου γεωργικού τομέα. Συγκεκριμένα, ο μικρός κλήρος, η ανεπαρκής διασύνδεση με τις αγορές, η περιορισμένη δυναμικότητα και οργάνωση των συνεταιριστικών οργανώσεων αποτελούν κύρια στοιχεία των παραγωγικών ανθοκομικών επιχειρήσεων. Η επικράτηση της ατομικής επιχείρησης οφείλεται εκτός των άλλων και στην διαφορετική φορολογική και ασφαλιστική μεταχείριση σε σχέση με τις ΑΕ και ΕΠΕ. Συγκεκριμένα οι ατομικές επιχειρήσεις λειτουργούν με μικρότερες απαιτήσεις τήρησης λογιστικών στοιχείων, και ασφάλισης του προσωπικού. Αντίθετα, οι κεφαλαιουχικές εταιρείες έχουν μεγαλύτερες απαιτήσεις τήρησης λογιστικών βιβλίων, και ασφάλισης του προσωπικού, ενώ υπόκεινται και σε ελέγχους σε μεγαλύτερο βαθμό, συγκριτικά με τις ατομικές επιχειρήσεις.

Το χονδρεμπόριο παρουσιάζει ως ένα βαθμό παρόμοια χαρακτηριστικά με την παραγωγή. Ο βαθμός συγκέντρωσης είναι σχετικά μικρός και στην αγορά λειτουργεί σημαντικός αριθμός χονδρεμπόρων. Οι περισσότερες χονδρεμπορικές επιχειρήσεις είναι προσωπικές, με εξαίρεση ιδιαίτερα περιορισμένο αριθμό ανώνυμων εταιρειών.

Οι λιανεμπορικές επιχειρήσεις τέλος χαρακτηρίζονται από μικρό μέγεθος, είναι (στην πλειοψηφία τους) ατομικής μορφής και ο αριθμός τους είναι ιδιαίτερα μεγάλος. Ο παρακάτω πίνακας παραθέτει τον αριθμό, την Μέση Ετήσια Απασχόληση και τις πωλήσεις των λιανεμπορικών καταστημάτων πώλησης ανθέων και φυτών, όπως τουλάχιστον προκύπτουν από τα διαθέσιμα στοιχεία του Μητρώου Επιχειρήσεων της ΕΣΥΕΕ. Σημειώνεται ωστόσο ότι, στην κατηγορία των ανθοπωλείων συμπεριλαμβάνονται και καταστήματα πώλησης σπόρων και λιπασμάτων που συναντώνται σε αγροτικές περιοχές. Από τα στοιχεία του πίνακα προκύπτει ότι, το 1995 ο αριθμός των ανθοπωλείων που λειτουργούσαν σε όλη Ελλάδα, ανέρχονταν σε 3.500 περίπου. Το μέγεθος αυτό είναι πολύ μικρότερο σε σύγκριση με τις εκτιμήσεις των διαφόρων φορέων και παραγόντων της αγοράς. Είναι πιθανό ότι αρκετές μικρές μονάδες που δραστηριοποιούνταν στο λιανεμπόριο ανθέων δεν έχουν καταγραφεί στο μητρώο επιχειρήσεων. Ωστόσο τα στοιχεία αυτά αναδεικνύονται χρήσιμα για εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τις μέσες πωλήσεις των ανθοπωλείων.

Από την ανάλυση του μέσου κύκλου εργασιών ανά κατάστημα προκύπτει ότι, για την περιοχή της Αττικής ο μέσος κύκλος εργασιών ανέρχεται σε 16,5 εκ δρχ, ενώ για την περιοχή της Θεσσαλονίκης σε 18,1 εκ δρχ. Σε γενικές γραμμές και αν εξαιρεθούν οι Νομοί με ιδιαίτερα ανεπτυγμένο αγροτικό τομέα (ακραίες περιπτώσεις, π.χ. Νομός Ροδόπης), ο μέσος όρος πωλήσεων ανά κατάστημα ανέρχεται σε 15,5 εκ δρχ περίπου. Επίσης τονίζεται ότι οι εμφανιζόμενες πωλήσεις για τα επίσημα καταγεγραμμένα καταστήματα αντιπροσωπεύουν τα επισήμως δηλούμενα έσοδα στις φορολογικές αρχές.

Πίνακας 1.2.
Επιχειρήσεις, Μέση Ετήσια Απασχόληση (ΜΕΑ) και Πωλήσεις Κατά Νομό, για
τον Κλάδο 5253: Λιανικό Εμπόριο Λουλουδιών και Φυτών
(στοιχεία 1995)

ΝΟΜΟΣ	ΑΡ.ΕΠΙΧ	ΜΕΑ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ (σε εκατ. δρχ.)
ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	75	32	2.160
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	50	51	1.370
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	20	11	829
ΑΧΑΙΑΣ	97	70	1.436
ΗΛΕΙΑΣ	53	41	2.219
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	64	77	1.747
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	41	21	1.814
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	65	43	1.952
ΑΤΤΙΚΗΣ	1.186	1.225	19.620
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	9	3	294
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	22	7	415
ΚΕΦΑΛ/ΝΙΑΣ	6	1	124
ΛΕΥΚΑΔΑΣ *	5		
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	49	34	1.949
ΑΡΤΑΣ	21	26	340
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	9	0	218
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	33	14	540
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	33	8	775
ΕΥΒΟΙΑΣ	68	30	898
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	36	10	1.679
ΛΑΡΙΣΑΣ	75	94	3.878
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	64	15	1.587
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	34	17	1.053
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	4	3	24
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	11	4	336
ΔΡΑΜΑΣ	31	28	495
ΗΜΑΘΙΑΣ	72	56	2.888
ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	401	351	7.250
ΚΑΒΑΛΑΣ	57	16	775
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	14	8	133
ΚΙΛΚΙΣ	26	21	692
ΚΟΖΑΝΗΣ	49	30	693
ΠΕΛΛΑΣ	70	20	2.399
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	58	26	1.970
ΠΙΕΡΙΑΣ	73	14	1.947
ΣΕΡΡΩΝ	68	68	3.460
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	10	0	98
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	49	19	1.206
ΦΩΚΙΔΑΣ	7	4	56
ΕΒΡΟΥ	48	33	2.296
ΞΑΝΘΗΣ	24	5	632
ΡΟΔΟΠΗΣ	19	285	670

Πίνακας 1.2. (συνέχεια)

ΝΟΜΟΣ	ΑΡ.ΕΠΙΧ	ΜΕΑ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ (σε εκατ. δρχ.)
ΔΩΔ/ΝΗΣΟΥ	46	19	671
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	35	13	565
ΛΕΣΒΟΥ	35	34	523
ΣΑΜΟΥ	7	8	108
ΧΙΟΥ	18	16	209
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	116	82	2.354
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	20	14	568
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	27	25	1.105
ΧΑΝΙΩΝ	53	45	992
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ	3.563	3.078	82.050

* Από 3 επιχειρήσεις και κάτω δεν φαίνεται η απασχόληση και οι πωλήσεις

Πηγή : ΕΣΥΕ

Πρέπει να σημειωθεί επιπλέον ότι οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με το εμπόριο και τη διάθεση **φυτών**, δραστηριοποιούνται ταυτόχρονα και σε συναφή αντικείμενα (εμπορία πολλαπλασιαστικού υλικού, λιπάσματα κλπ), έτσι ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες συντήρησης κήπων. Αντίθετα, οι περισσότερες επιχειρήσεις εμπορίας **ανθέων**, δεν απασχολούνται με άλλα αντικείμενα. Στον πίνακα 1.3. παρουσιάζονται ορισμένες από τις κυριότερες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο κλάδο της ανθοκομίας, ανθέων και φυτών, βάσει στοιχείων της ICAP Databank.

Σχετικά με τις επιχειρήσεις οι οποίες παρουσιάζονται στην συνέχεια παρατηρούνται τα εξής:

- Από τις 45 συνολικά επιχειρήσεις οι 27 έχουν αντικείμενο κυρίως το χονδρικό εμπόριο των ανθοκομικών προϊόντων, ενώ οι υπόλοιπες 18 είναι κυρίως καλλιεργητικές.
- Οι 28 επιχειρήσεις έχουν έδρα την ευρύτερη περιοχή της Αττικής, οι 3 είναι εγκατεστημένες στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης και οι υπόλοιπες 14 την υπόλοιπη Ελλάδα
- Οι 45 επιχειρήσεις απασχολούν συνολικά 592 άτομα προσωπικό.

Πίνακας 1.3
Κυριότερες Εμπορικές Επιχειρήσεις Ανθοκομικών Προϊόντων

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
AGRINVEST A.E.	ΑΝΘΕΩΝ 22, 11143 ΑΘΗΝΑ Τηλ2584777 Φαξ 2584783	35	Αποκλειστικές εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο ανθέων, διακοσμητικών ειδών, συσκευαστικών ειδών ανθοπωλείου , αποξηραμένων ανθέων, εποχιακών ειδών και πολλαπλασιαστικού υλικού.
ASTER FLOWERS M. ΠΟΥΛΗΣ - Φ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ Ο.Ε.	ΤΖΑΒΕΛΛΑ 61, 18533 ΠΕΙΡΑΙΑΣ Τηλ: 4127035 Φαξ: 4225389	7	Εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο ανθέων και συσκευαστικών ειδών ανθοπωλείου
FLERIA A.B.E.E.	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 14, 15233 ΧΑΛΑΝΔΡΙ Τηλ :6814425 Φαξ: 6845714	28	Εισαγωγές και εμπόριο φυτών, ανθέων και ειδών συσκευασίας ανθοπωλείων
FLORHELLAS Ε.Π.Ε.	ΚΑΝΑΡΗ 4, 10671 ΑΘΗΝΑ τηλ3612074 φαξ3639579	45	Εισαγωγές και εμπόριο φυτών και ανθέων. Εκμετάλλευση εστιατορίων.
FLORIAL Ε.Π.Ε.	Θ. ΠΑΣΧΙΔΗ 25, 45445 ΙΩΑΝΝΙΝΑ Τηλ: 0651/33554 Φαξ: 0651/33554	2	Εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο ανθέων, φυτών ανθοκηπουρικών και συσκευαστικών ειδών
ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΗ Α.Ε.	ΑΓΙΟΣ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ 37300 ΑΓΡΙΑ Τηλ :0428/92942 Φαξ :0428/91064	8	Εισαγωγές, καλλιέργειες και χονδρικό εμπόριο φυτών και ανθέων
ΑΝΘΟΣ Α.Ε.	ΑΝΘΕΩΝ 25 & ΕΠΙΝΙΚΟΥ 1, 11143 ΑΘΗΝΑ Τηλ: 2533320 Φαξ: 2532501	6	Εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο ανθέων
ΑΝΤΕΡΙΑΛ Ε.Π.Ε.	ΙΠΠΟΝΑΚΤΟΣ 52, 11744 ΑΘΗΝΑ Τηλ : 9270659 Φαξ : 9270659	12	Εισαγωγές και λιανικό εμπόριο ανθέων και φυτών
ΑΝΤΕΜΙΣΑΡΗ ΦΥΤΩΡΙΑ Ε.Π.Ε.	ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 209, 17343 ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Τηλ: 9352065 Φαξ: 9756300	15	Εισαγωγές και εμπόριο φυτών και ανθέων

Πίνακας 1.3 (συνέχεια)

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΒΕΚΡΑΚΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ Α.Ε.	ΦΑΙΤΑΚΗ 4, 71202 ΗΡΑΚΛΕΙΟ Τηλ 081/281377-9 Φαξ 281/289663	15	Εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο λουλουδιών, ειδών συσκευασίας (για ανθοπωλεία και ζαχαροπλαστεία) εποχιακών ειδών και ειδών δώρων
ΒΟΥΛΑΛΑ Α.Ε.Ε.	ΠΡΟΜΠΟΝΑ 34-36 11143 ΑΘΗΝΑ τηλ2527813 φαξ 2581431	18	Εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο φυτών και αποξηραμένων ανθέων.
ΒΟΥΛΑΛΑ Ε.Π.Ε.	ΣΟΦ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 10, 14123 ΛΥΚΟΒΡΥΣΗ Τηλ: 2825570 Φαξ: 2840295	5	Εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο φυτών.
ΓΙΟΥΝΙΦΛΟΡΑ Α.Ε.	ΑΝΘΕΩΝ 12, 11143 ΑΘΗΝΑ τηλ 2526470 φαξ 2514638	15	Εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο ανθέων και διακοσμητικών ειδών
ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ι., «ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΗ» Α.Ε.Γ.Ε.	ΛΕΧΑΙΝΑ, 27053 Τηλ : 0623/22444 Φαξ: 0623/23494	6	Εμπόριο αγροτικών εφοδίων. Καλλιέργεια ανθέων. Παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού γεωργίας
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ, Δ., Α.Ε.Β.Ε.	ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ 84, 11528 ΑΘΗΝΑ Τηλ: 7781598 Φαξ : 7754749	12	Εισαγωγές και εμπόριο ανθέων, φυτών και μικροεπίπλων.
ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΟΣ, Ι., - Ν. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.	ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ 28, 15342 ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Τηλ: 6458267	13	Καλλιέργεια, εισαγωγές και εμπόριο φυτών. Εισαγωγές και εμπόριο φυτοχωμάτων
ΚΑΡΚΑΛΗΣ, Γ., & ΣΙΑ Ο.Ε.	ΣΤΡ. ΔΟΥΜΠΙΩΤΗ 13, 54632 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Τηλ: 031/522495 Φαξ: 031/527363	3	Εισαγωγές και εμπόριο ανθέων και ειδών συσκευασίας ανθοπωλείων
"ΚΕΝΤΡΟ ΚΗΠΟΥ 4 ΕΠΟΧΕΣ" Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.	ΔΡΟΣΙΑ, 57001 ΘΕΡΜΗ Τηλ: 031/473603 Φαξ: 031/473603	3	Εισαγωγές και εμπόριο ανθέων. Εμπόριο γλαστρών, εργαλείων και αξεσουάρ φυτοφαρμάκων. Διαμόρφωση κήπων

Πίνακας 1.3 (συνέχεια)

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΚΙΤΑΝΤΖΗΣ ΒΟΡΡΑΣ Ε.Π.Ε.	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ 2, 57008 ΙΩΝΙΑ Τηλ :031/784205	2	Εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο φυτών και λιπασμάτων
ΚΙΤΑΝΤΖΗΣ Ε.Π.Ε.	ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑΣ 26, 14561 ΚΗΦΙΣΙΑ Τηλ :8081761 Φαξ :8085971	7	Εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο φυτών, λιπασμάτων αγροχημικών και ανθοκηπουρικών ειδών.
ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗ, ΑΦΟΙ, Ε.Π.Ε.	ΑΝΘΕΩΝ 24-26, 11143 ΑΘΗΝΑ Τηλ: 2533890-1 Φαξ: 2533891	3	Εισαγωγές και εμπόριο λουλουδιών και συσκευαστικών ειδών.
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΑΝΘΑΓΟΡΑ Α.Ε.	ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ – ΘΕΡΜΗΣ (4 ΧΛΜ.), 57001 ΘΕΡΜΗ Τηλ 031/448990 Φαξ : 031/448988	8	Αποκλειστικές εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο ανθέων, φυτών συσκευαστικών ειδών ανθοπωλείου, λιπασμάτων και αγροχημικών.
ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ, Σ., ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.	ΑΝΘΕΩΝ 44, 11143 ΑΘΗΝΑ Τηλ: 2520959 Φαξ: 2518727	6	Εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο ανθέων, φυτών και συσκευαστικών ειδών
ΠΕΤΡΙΔΗΣ CREATIONS Α.Ε.	ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 314, 11525 ΑΘΗΝΑ τηλ 6728370-5 φαξ 6747080	35	Εισαγωγές και εμπόριο ανθέων και φυτών, ειδών δώρων και διακοσμητικών
ΣΤΡΑΣΣ Ε.Π.Ε.	ΠΡΟΜΠΟΝΑ 23, 11143 ΑΘΗΝΑ Τηλ : 2528180 Φαξ : 2520705	5	Εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο ανθέων συσκευαστικών ειδών ανθοπωλείων και ζαχαροπλαστέων.
ΦΥΤΟΠΟΛΙΣ Α.Ε.Τ.Β.Ε.	ΠΕΝΤΕΛΗΣ 56, 15126 ΜΑΡΟΥΣΙ Τηλ: 6141354 Φαξ: 6142726	8	Εισαγωγές και εμπόριο φυτών, πολλαπλασιαστικού υλικού και ανθοκηπουρικών ειδών. Κατασκευές και σχεδιασμοί κήπων
ΦΥΤΟΤΕΧΝΙΚΗ Ε.Π.Ε.	ΘΕΤΙΔΟΣ 18, 65403 ΚΑΒΑΛΑ Τηλ: 051/222437	7	Εμπόριο αγροχημικών, λιπασμάτων και σπόρων. Εισαγωγές και εμπόριο ανθέων.

Πίνακας 1.4
Κυριότερες Παραγωγικές Επιχειρήσεις Ανθοκομικών Προϊόντων

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
CROCUS FLORA A.E.	ΚΡΟΚΙΟ, 37100 ΑΛΜΥΡΟΣ Τηλ 0422/21627 Φαξ 0422/24383	10	Καλλιέργεια φυτών
FITORIA Π. & Σ. ΚΕΚΕΡΗ Ο.Ε.	20012 ΛΥΚΟΠΟΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Τηλ: 0743/51134-5 Φαξ: 0743/51134	15	Καλλιέργεια, εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο φυτών
ΑΛΕΞΙΟΥ, Α., ΦΥΤΑ Ε.Π.Ε.	ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΩΝ – ΛΑΜΙΑΣ (135 ΧΛΜ.), 35005 ΜΑΡΤΙΝΟ Τηλ: 0233/92418 Φαξ: 0233/92267	15	Καλλιέργεια, εισαγωγές και εμπόριο φυτών και πολλαπλασιαστικού υλικού
ΑΝΔΡΕΟΥ, Ε., - Π. ΜΠΑΙΚΑΣ & ΣΙΑ Ε.Π.Ε.	ΚΙΤΣΙ, ΚΤΗΜΑ ΙΑΚΩΒΟΥ ΦΛΕΡΙΑΝΟΥ, 19400 ΚΟΡΩΠΙ Τηλ : 9653900 Φαξ : 8973349	3	Καλλιέργεια, εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο φυτών.
ΑΡΓΙΑΝΝΗ ΑΦΟΙ Ο.Ε.	Ε.Ο. ΑΘΗΝΩΝ – ΚΟΡΙΝΘΟΥ (18° χλμ) 19300 ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ τηλ: 5578100-1 φαξ:5578100-1	10	Καλλιέργεια, εισαγωγές και εμπόριο διακοσμητικών φυτών
ΓΕΩΘΕΡΜ Α.Ε.	ΘΕΡΜΟΠΗΓΗ, 62300 ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟ Τηλ: 0323/22666 Φαξ: 0323/22666	20	Θερμοκηπιακές καλλιέργειες ανθέων
ΖΑΧΑΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ «ΦΥΤΑΓΟΡΑ»	ΑΛΑΜΑΝΑΣ & ΔΙΣΤΟΜΟΥ, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ Τηλ: 6197377 Φαξ: 6197366	15	Καλλιέργεια, εισαγωγές και εμπόριο φυτών και δένδρων
ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΙ, ΑΦΟΙ, Ε.Π.Ε.	ΑΝΘΕΩΝ 31,11143 ΑΘΗΝΑ Τηλ :2582895-6 Φαξ :2582895	4	Εμπόριο και καλλιέργεια φυτών

Πίνακας 1.4 (συνέχεια)

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ, & ΣΙΑ Ο.Ε. «ΦΥΤΟΡΙΑ ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΟΣ»	ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ 28, 15342 ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Τηλ: 6001048 Φαξ: 6015389	18	Καλλιέργεια, εισαγωγές και εμπόριο φυτών. Εισαγωγές και εμπόριο φυτοχωμάτων, γλαστρών και γεωργικών εφοδίων.
ΚΙΡΜΙΖΑΚΗΣ Α.Ε.	ΜΑΚΡΥ ΤΕΙΧΟΣ, 71409 ΗΡΑΚΛΕΙΟ Τηλ : 081/231969 Φαξ : 081/238406	7	Εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο φυτών, ανθέων και υλικών συσκευασίας. Καλλιέργεια φυτών.
ΚΙΤΑΝΤΖΗΣ ΦΥΤΑ Α.Ε.	ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑΣ 26, 14561 ΚΗΦΙΣΙΑ τηλ8084042 φαξ 8085971	22	Εισαγωγές, χονδρικό εμπόριο και καλλιέργεια φυτών
ΚΩΣΤΕΛΕΝΟΣ Ε.Π.Ε.	ΑΝΘΕΩΝ 9 11143 ΑΘΗΝΑ Τηλ : 2525481 Φαξ : 2521665	3	Εισαγωγές, καλλιέργεια και χονδρικό εμπόριο ανθέων.
ΜΑΚΡΗΣ, Α., - Β. ΚΑΤΣΙΜΗΓΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.	ΑΡΑΞΟΣ, 25200 ΚΑΤΩ ΑΧΑΙΑ Τηλ 0693/51055	10	Καλλιέργεια, εισαγωγές και εμπόριο διακοσμητικών φυτών.
ΜΑΛΩΝΑΣ, Κ., - Π. ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΥ Ο.Ε. "GREEN CENTER"	ΡΟΔΟΥ - ΛΙΝΔΟΥ (16 ΧΛΜ.), 85100 ΡΟΔΟΣ Τηλ: 0241/86600 Φαξ: 0241/86601	2	Εισαγωγές και εμπόριο φυτών, ανθέων ανθοκηπουρικών ειδών και φυτοχωμάτων. Καλλιέργεια ανθέων και φυτών.
ΣΤΡΟΓΓΥΛΗΣ, Δ., & ΣΙΑ Ο.Ε.	ΣΥΚΕΩΝΑ, 43062 ΙΤΕΑ Τηλ: 0444/32056 Φαξ: 0444/32056	8	Καλλιέργεια ανθέων
ΤΖΕΡΕΜΕΣ, Γ., & ΣΙΑ Ο.Ε. "MARIGOLD PLANTS"	ΜΠΕΝΑΚΗ 41, ΚΑΤΩ ΣΟΥΛΙ, 19007 ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ Τηλ: 0294/63977 Φαξ: 0294/63576	6	Καλλιέργεια καλλωπιστικών φυτών
ΦΥΤΩΡΙΑ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Ο.Ε.	ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ 19, 19007 ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ Τηλ: 0294/64002 Φαξ: 0294/64201	10	Καλλιέργεια, εισαγωγές και εμπόριο ανθέων. Αποκλειστικές εισαγωγές και εμπόριο φυτοχωμάτων

Πίνακας 1.4 (συνέχεια)

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ Α.Ε.	ΦΛΕΜΙΓΚ 15, 15123 ΜΑΡΟΥΣΙ Τηλ: 6800900 Φαξ: 6833488	85	Παραγωγή, αντιπροσωπείες, αποκλειστικές εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο αγροχημικών και λιπασμάτων. Καλλιέργεια φυτών.

Πηγή: ICAP Databank

1.2. Πληροφοριακά Στοιχεία Κυριότερων Επιχειρήσεων

Στο κεφάλαιο αυτό παρατίθεται συνοπτική περιγραφή για ορισμένες εκ των κυριότερων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και στο χονδρικό εμπόριο ανθοκομικών προϊόντων.

AGRINVEST A.E.

Πρόκειται για εδραιωμένη επιχείρηση η οποία ιδρύθηκε το 1986 με έδρα την Αθήνα για να αναλάβει τις εργασίες των συγγενών επιχειρήσεων ΜΟΥΝΤΑΝΟΣ Α. - Α. ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ ΕΠΕ και ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΕ, οι οποίες ιδρύθηκαν το 1985. Το 1992 μεταφέρθηκε η έδρα της επιχείρησης στη σημερινή διεύθυνση.

Το κύριο αντικείμενο δραστηριότητας είναι το χονδρικό εμπόριο ανθέων. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ειδών που εμπορεύεται προέρχεται από χώρες του εξωτερικού. Οι κυριότερες χώρες από τις οποίες προμηθεύεται άνθη είναι η Ολλανδία, Ιταλία κ.α. Τα ενχωρίως καλλιεργούμενα είδη τα προμηθεύεται αποκλειστικά από την γειτονική ανθαγορά του Προμπονά. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ανθέων διατίθεται σε ανθοπωλεία της Αττικής, αλλά και της υπόλοιπης Ελλάδας, ενώ μικρό τμήμα διατίθεται και σε διάφορους εμπόρους.

Η AGRINVEST διαθέτει ιδιόκτητες εγκαταστάσεις συνολικής κάλυψης 1.000 τ.μ. στην έδρα της, στις οποίες διατηρεί σημαντικούς αποθηκευτικούς χώρους. Επίσης διαθέτει ιδιόκτητα φορτηγά αυτοκίνητα για τη μεταφορά των προϊόντων της.

ΑΛΕΞΙΟΥ, Α., ΦΥΤΑ Ε.Π.Ε.

Ιδρύθηκε το 1990 με έδρα τη Φθιώτιδα με την επωνυμία ΦΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΠΕ. Το 1992 άλλαξε την επωνυμία της στη σημερινή.

Η δραστηριότητα της εταιρίας περιλαμβάνει την καλλιέργεια, εισαγωγές και εμπόριο φυτών. Συγκεκριμένα καλλιεργεί καλλωπιστικά φυτά εξωτερικού χώρου. Η διάθεση των φυτών πραγματοποιείται κυρίως στην Ελλάδα, και μικρό ποσοστό (20% περίπου) προορίζεται για εξαγωγές (Ιταλία). Η εταιρία διαθέτει ιδιόκτητες εγκαταστάσεις στην έδρα της (Τραγάνα Φθιώτιδας) έκτασης 50 στρεμάτων και απασχολεί 20 άτομα μόνιμο προσωπικό.

Συμπερασματικά πρόκειται για εδραιωμένη εταιρία στον χώρο που δραστηριοποιείται στην αγορά καλλιέργεια φυτών εξωτερικού χώρου.

ΑΝΤΕΜΙΣΑΡΗ ΦΥΤΩΡΙΑ Ε.Π.Ε.

Ιδρύθηκε το 1994 με έδρα τον Αγιο Δημήτριο.

Ασχολείται με τις εισαγωγές και το εμπόριο φυτών και ανθέων. Τα φυτά που εμπορεύεται είναι εξωτερικού χώρου και μεγάλου μεγέθους και προέρχονται σχεδόν αποκλειστικά από την Ιταλία. Η διάθεση των προϊόντων γίνεται τόσο χονδρικά (καταστήματα λιανικής πώλησης και γεωπόνους), όσο και λιανικά. Στην έδρα της διατηρεί ενοικιαζόμενους εκθεσιακούς χώρους και απασχολεί 16 άτομα προσωπικό.

ASTER FLOWER Μ. ΠΟΥΛΗΣ - Φ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ Ο.Ε.

Η ASTER FLOWER ιδρύθηκε το 1989 με έδρα τον Πειραιά. Το 1995 μετέφερε την έδρα της στη σημερινή διεύθυνση ενώ το 1998 ανέλαβε τις δραστηριότητες της ατομικής επιχείρησης ΠΟΥΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛ.

Το κύριο αντικείμενο απασχόλησης είναι το χονδρικό εμπόριο λουλουδιών και φυτών. Το μεγαλύτερο ποσοστό των προϊόντων που εμπορεύεται προέρχεται από εισαγωγές (60%). Οι κυριότερες χώρες εισαγωγής είναι η Ολλανδία, Ισπανία, ενώ σημαντικό μέρος προέρχεται και από τρίτες χώρες (Ισμερινός, Ισραήλ και Σιγκαπούρη).

Η επιχείρηση διατηρεί ψυκτικούς θαλάμους στην έδρα της (κάλυψης 200τ.μ.) ενώ παράλληλα διαθέτει και υποκατάστημα έκτασης 40τ.μ. στην ανθαγορά της Αμυγδαλέζας. Τέλος σημειώνεται ότι διαθέτει και ιδιόκτητα φορτηγά για τη διακίνηση των προϊόντων της. Το προσωπικό που απασχολεί ανέρχεται σε 10 άτομα.

ΒΟΥΛΑΛΑ Α.Ε.Ε.

Ιδρύθηκε το 1991. Ασχολείται με τις εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο φυτών εσωτερικού χώρου. Το ποσοστό των εισαγωγών δεν είναι ιδιαίτερα υψηλό και οι κυριότερες χώρες εισαγωγής ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ολλανδία κλπ). Η προμήθεια των φυτών πραγματοποιείται από συγκεκριμένους παραγωγούς.

Η ΒΟΥΛΑΛΑ ΑΕΕ διατηρεί ιδιόκτητους αποθηκευτικούς χώρους στην έδρα της συνολικής κάλυψης 900 τ.μ., ενώ παράλληλα διαθέτει ιδιόκτητο φορτηγό αυτοκίνητο για τη διακίνηση των προϊόντων της.

ΓΙΟΥΝΙΦΛΟΡΑ Α.Ε.

Ιδρύθηκε το 1991 με έδρα την Αθήνα και ανέλαβε τις εργασίες της συγγενούς επιχείρησης ΓΙΟΥΝΙΦΛΟΡΑ ΕΠΕ η οποία διαλύθηκε το 1992.

Το κύριο αντικείμενο δραστηριότητας είναι οι εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο ανθέων. Το εμπόριο διακοσμητικών ειδών καταλαμβάνει μικρότερο ποσοστό και αφορά κυρίως βάζα, κεριά κλπ. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ανθέων που εμπορεύεται προέρχεται από εισαγωγές και αφορά σχεδόν αποκλειστικά χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (κυρίως Ολλανδία). Οι αγορές εγχωρίως καλλιεργούμενων ανθέων πραγματοποιούνται από την όμορη ανθαγορά του Προμπονά.

Η εταιρία διατηρεί αποθήκες κάλυψης 410 τ.μ. στην έδρα της ενώ παράλληλα διατηρεί αποθηκευτικούς χώρους, κάλυψης 220 τ.μ. σε γειτονική περιοχή.

ΖΑΧΑΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ «ΦΥΤΑΓΟΡΑ»

Ιδρύθηκε το 1987 για να αναλάβει τις δραστηριότητες της εταιρίας ΖΑΧΑΡΟΓΙΑΝΝΗΣ, Β., & ΣΙΑ Ε.Ε.

Ασχολείται με την καλλιέργεια, εισαγωγές και εμπόριο φυτών και δένδρων. Οι εισαγωγές αφορούν καλωπιστικά φυτά εσωτερικού χώρου και προέρχονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Γαλλία, Ολλανδία, Ιταλία και Βέλγιο).

Η διάθεση των προϊόντων γίνεται τόσο χονδρικά (65%) όσο και λιανικά (35%), ενώ μικρό μέρος προορίζεται για εξαγωγές σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κάτω Χώρες, Γερμανία, Ιταλία). Η καλλιέργεια των φυτών πραγματοποιείται σε ιδιόκτητες εκτάσεις και θερμοκήπια στον Μαραθώνα. Παράλληλα διατηρεί ιδιόκτητο φυτώριο στο Ευνηχώρι Μεσολογγίου και χρησιμοποιεί ενοικιαζόμενες εκτάσεις για την καλλιέργεια των φυτών. Απασχολεί 15 άτομα προσωπικό.

ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ, & ΣΙΑ Ο.Ε. «ΦΥΤΩΡΙΑ ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΟΣ»

Ιδρύθηκε το 1998 και ανέλαβε τις εργασίες της εταιρίας Γ.Ε.Ξ.Ε. Α.Ε. η οποία αδρανεί.

Δραστηριοποιείται στην καλλιέργεια, τις εισαγωγές και το εμπόριο φυτών. Παράλληλα δραστηριοποιείται με τις εισαγωγές και εμπόριο φυτοχωμάτων, γλαστρών και λοιπών αγροτικών εφοδίων. Οι εισαγωγές αφορούν σημαντικό ποσοστό των συνολικών αγορών της και προέρχονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Γερμανία, Ιταλία, Ισπανία και Βέλγιο). Η καλλιέργεια των φυτών πραγματοποιείται σε ιδιόκτητες εκτάσεις και θερμοκήπια στον Μαραθώνα Αττικής, ενώ παράλληλα διατηρεί και εκθεσιακό χώρο στην ίδια περιοχή. Απασχολεί 30 άτομα προσωπικό.

KIPMIZAKΗΣ Α.Ε.

Ιδρύθηκε το 1993 με έδρα το Ηράκλειο Κρήτης και προήλθε από συνένωση των εξής ατομικών επιχειρήσεων. KIPMIZAKΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (με έτος ίδρυσης το 1987), KIPMIZAKΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (με έτος ίδρυσης το 1989), και KIPMIZAKΗ ΑΡΙΣΤΕΑ (με έτος ίδρυσης το 1971).

Ασχολείται με την καλλιέργεια και χονδρικό εμπόριο φυτών και ανθέων. Σημαντικό ποσοστό των πωλήσεων της προέρχεται από εμπόριο φυτών. Τα φυτά που εμπορεύεται προέρχεται τόσο από εγχώρια παραγωγή όσο και από εισαγωγές αποκλειστικά από χώρες της ΕΕ (Γαλλία, Γερμανία, Κάτω Χώρες). Η διάθεση των προϊόντων της γίνεται κυρίως στην περιοχή της Κρήτης και των νησιών του Αιγαίου.

Διαθέτει ιδιόκτητες εγκαταστάσεις θερμοκηπίου στην έδρα της, κάλυψης 7.000 τ.μ., ενώ παράλληλα διαθέτει και θερμοκηπιακές εγκαταστάσεις 9000 τ.μ. στο Λασίθι. Επίσης για τη διανομή των φυτών χρησιμοποιεί ιδιόκτητα φορτηγά αυτοκίνητα.

Συμπερασματικά πρόκειται για ιδιαίτερα εδραιωμένη ανθοκομική επιχείρηση, η οποία έχει γνωρίσει σημαντική ανάπτυξη.

KITANTZΗΣ ΦΥΤΑ Α.Ε.

Η εταιρία ιδρύθηκε το 1987, ωστόσο οι μέτοχοι και κυριότεροι συντελεστές της επιχείρησης έχουν σημαντική ιστορία, αφού η οικογενειακή ενασχόληση με την ανθοκομία ξεκίνησε πριν από ένα αιώνα περίπου στα Πατήσια. Η KITANTZΗΣ ΦΥΤΑ Α.Ε. αποτελεί μέλος του ομίλου KITANTZH που αποτελείται από τις εξής επιχειρήσεις :

- KITANTZΗΣ ΦΥΤΑ Α.Ε.
- KITANTZΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΗ ΕΠΕ
- KITANTZΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΠΕ
- ΜΟΣΧΕΥΜΑ ΕΠΕ
- ΑΝΔΡΕΟΥ – ΜΠΑΪΚΑΣ Π. & ΣΙΑ ΕΠΕ
- KITANTZΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ & ΥΙΟΣ ΟΕ
- KITANTZΗΣ ΒΟΡΡΑΣ ΕΠΕ

Οι δραστηριότητες του ομίλου καλύπτουν ευρύ φάσμα που περιλαμβάνει καλλιέργεια φυτών, μοσχευμάτων και πολλαπλασιαστικού υλικού, εμπορία αγροτικών εφοδίων και θερμοκηπιακού εξοπλισμού για τη γεωργία και την ανθοκομία, πληροφοριακά συστήματα και υπηρεσίες εξυπηρέτησης μετά την πώληση. Οι δραστηριότητες διακρίνονται σε πέντε βασικές κατηγορίες

- Παραγωγή έτοιμων φυτών εσωτερικού και εξωτερικού χώρου σε χώμα και υδροκαλλιέργειες.
- Αναπαραγωγή μοσχευμάτων και πολλαπλασιαστικού υλικού.
- Εμπορία πολλαπλασιαστικού υλικού έτοιμων φυτών.
- Εμπορία εφοδίων και εξοπλισμού.
- Υπηρεσίες.

Η καλλιεργητική δραστηριότητα του ομίλου περιλαμβάνει 40 στρέμματα θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων και βρίσκονται στο Μαραθώνα και στο Κορωπί. Οι εμπορικές δραστηριότητες στεγάζονται στην έδρα της Επιχείρησης στην Κηφισιά σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις 6 στρεμμάτων και περιλαμβάνουν γραφεία, θερμοκήπια, ψυγεία και αποθηκευτικούς χώρους.

Συμπερασματικά ο όμιλος κατέχει κορυφαία θέση στην Ελληνική Ανθοκομία τόσο στους τομείς της παραγωγής πολλαπλασιαστικού υλικού και ετοιμών φυτών, όσο και την εμπορία τους (εισαγωγές και εξαγωγές). Πρέπει δε να σημειωθεί ότι η κάθετη ανάπτυξη σε αυτούς τους τομείς αποτελεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα του ομίλου που τον διαφοροποιεί σε σημαντικό βαθμό σε σχέση με τον ανταγωνισμό.

ΚΩΣΤΕΛΕΝΟΣ ΕΠΕ

Ιδρύθηκε το 1991 με έδρα την Τροιζήνα Πόρου. Η δραστηριότητα της είναι η καλλιέργεια και χονδρική εμπορία ανθέων. Τα άνθη που εμπορεύεται προέρχονται τόσο από δική της καλλιέργεια, όσο και από παραγωγή τρίτων. Σημειώνεται ότι σημαντικό μέρος της εμπορικής της δραστηριότητας καλύπτεται από εισαγωγές που προέρχονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η καλλιέργεια ανθέων πραγματοποιείται σε ιδιόκτητα θερμοκήπια στον Πόρο Τροιζηνίας, ενώ η εμπορική δραστηριότητα σε ιδιόκτητο κατάστημα στην Αθήνα.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΑΝΘΑΓΟΡΑ Α.Ε.

Ιδρύθηκε το 1991 με έδρα την Θεσσαλονίκη, και ξεκίνησε δραστηριότητες το 1992. Ασχολείται με το χονδρικό εμπόριο φυτών και ανθέων. Το μεγαλύτερο ποσοστό των πωλήσεων καταλαμβάνουν οι εισαγωγές (80%) οι οποίες προέρχονται αποκλειστικά από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ολλανδία, Ιταλία κλπ). Η διάθεση των προϊόντων γίνεται αποκλειστικά σε ανθοπωλεία τόσο της περιοχής της Θεσσαλονίκης όσο και της ευρύτερης περιοχής της Βόρειας Ελλάδας.

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΑΝΘΑΓΟΡΑ διαθέτει ιδιόκτητους αποθηκευτικούς χώρους κάλυψης 2.000 τ.μ. στην έδρα της. Συμπερασματικά πρόκειται για σημαντική επιχείρηση χονδρικού εμπορίου που κατέχει ιδιαίτερη θέση στην Βόρεια Ελλάδα.

ΠΕΤΡΙΔΗΣ CREATIONS Α.Ε.

Ιδρύθηκε το 1996 με έδρα την Αθήνα. Το κύριο αντικείμενο δραστηριότητας είναι το λιανικό εμπόριο ανθέων και φυτών. Μεγάλο ποσοστό των φυτών που εμπορεύεται προέρχεται από εισαγωγές. Η εταιρία διαθέτει τα διάφορα φυτά από καταστήματα λιανικής στην περιοχή της Αττικής, ενώ παράλληλα ασχολείται και με τη τροφοδότηση εταιρικών πελατών (ξενοδοχεία, τράπεζες κλπ). Σημειώνεται τέλος ότι στους άμεσους σχεδιασμούς είναι η επέκταση σε νέα σημεία πώλησης.

Συμπερασματικά πρόκειται για οικογενειακής μορφής εμπορική επιχείρηση, η οποία δραστηριοποιείται με ιδιαίτερη επιτυχία στον τομέα της λιανικής διάθεσης ανθέων. Σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε σχέση με τα λοιπά ανθοπωλεία αποτελούν οι συνθέσεις λουλουδιών, δραστηριότητα στην οποία στοχεύει η εν λόγω επιχείρηση και αποτελεί σημείο διαφοροποίησης έναντι του ανταγωνισμού.

FLERIA ABEE

Ιδρύθηκε, το 1996 με έδρα το Χαλάνδρι, και προήλθε από μετατροπή της νομικής μορφής της ομόρρυθμης εταιρίας FLERIA FLORAL CREATIONS Α.ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ – Σ. ΓΚΙΝΗΣ Ο.Ε. η οποία προϋπήρχε από το 1984.

Ασχολείται με τη χονδρική πώληση ανθέων, φυτών και συσκευαστικών ειδών. Η χονδρική διάθεση απευθύνεται σε ξενοδοχεία, τράπεζες και μεγάλες εταιρίες. Η FLERIA αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους προμηθευτές ανθέων και φυτών σε ξενοδοχεία, επιχειρήσεις κλπ. Παράλληλα ασχολείται και με το λιανικό εμπόριο.

Η FLERIA διαθέτει 4 καταστήματα λιανικής πώλησης στην Αττική, ενώ παράλληλα σχεδιάζει τη λειτουργία νέων καταστημάτων. Επίσης διαθέτει ιδιόκτητα φορτηγά αυτοκίνητα για την μεταφορά των προϊόντων της σε πελάτες.

FLOREX ΑΙΚ. ΤΣΙΜΠΕΡΤΖΟΠΟΥΛΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.

Ιδρύθηκε το 1985, με έδρα την Θεσσαλονίκη, με την επωνυμία FLOREX ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΜΠΕΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε., για να συνεχίσει τις εργασίες της ατομικής επιχείρησης ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΜΠΕΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ που είχε ιδρυθεί το 1963. Σημειώνεται ότι η επιχείρηση προϋπήρχε από το 1930 με την επωνυμία ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΤΣΙΜΠΕΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ). Τον Μάρτιο 1992, η τιτλούχος άλλαξε την επωνυμία της στη σημερινή.

Ασχολείται με το χονδρικό εμπόριο φυτών. Σημαντικό ποσοστό των προϊόντων που εμπορεύεται προέρχεται από εισαγωγές αποκλειστικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η διάθεση των προϊόντων πραγματοποιείται κυρίως σε ανθοπωλεία ενώ παράλληλα διαθέτει και κατάστημα λιανικής πώλησης ανθέων.

FLORHELLAS ΕΠΕ

Η εταιρία FLORHELLAS είναι σχετικά παλαιά επιχείρηση αφού ιδρύθηκε το 1984 στην Αθήνα. Ασχολείται με το εμπόριο ανθέων και φυτών. Το μεγαλύτερο ποσοστό του εμπορίου αφορά άνθη τα οποία προέρχονται κυρίως από εισαγωγές. Τα εισαγόμενα άνθη προέρχονται τόσο από την Ε.Ε. (Ολλανδία, Ιταλία) όσο και από Τρίτες Χώρες (Νότια Αφρική). Σταδιακά το ποσοστό των εισαγωγών έχει αυξηθεί εξαιτίας των

διαφορών που παρατηρούνται σε θέμα ποιότητας και ποικιλίας, μεταξύ της εγχώριας και της διεθνούς αγοράς.

Η διάθεση των προϊόντων πραγματοποιείται τόσο σε επιχειρήσεις, ξενοδοχεία και εστιατόρια, όσο και λιανικά. Παράλληλα ασχολείται και με το χονδρεμπόριο τροφοδοτώντας λοιπά καταστήματα λιανικής. Η FLORHELLAS διατηρεί τέσσερα ιδιόκτητα καταστήματα λιανικής πώλησης στην Αθήνα με την εμπορική επωνυμία **STUDIO ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ**. Επίσης διατηρεί 3 αποθήκες στην Αθήνα.

ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ Α.Ε.

Ιδρύθηκε το 1971 με έδρα την Αθήνα και προήλθε από μετατροπή σε ΑΕ της ομόρρυθμης εταιρίας ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ Φ. ΛΕΓΑΚΙΣ & ΣΙΑ Ο.Ε., η οποία προϋπήρχε από το 1964.

Δραστηριοποιείται στην ανασύνθεση γεωργικών φαρμάκων τομέας που αποτελεί και την κύρια δραστηριότητα. Παράλληλα, έχει αναπτύξει από το 1999 δραστηριότητα στον τομέα των καλλωπιστικών φυτών εσωτερικού και εξωτερικού χώρου. Διαθέτει πρότυπο εργαστήριο ιστοκαλλιέργειας και και παράγει μεγάλο ποσοστό των φυτών με την μερισματική μέθοδο. Σημειώνεται τέλος ότι διαθέτει σύγχρονο γυάλινο θερμοκήπιο και φυτώρια στα οποία αναπτύσσονται περίπου 300 είδη καλλωπιστικών φυτών (δένδρων & θάμνων), σε γλάστρες διαφόρων μεγεθών. Σημειώνεται ότι η διάθεση των προϊόντων πραγματοποιείται στο εσωτερικό και απασχολεί 40 άτομα στο συγκεκριμένο τομέα.

Η ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ διατηρεί ιδιόκτητες βιομηχανικές εγκαταστάσεις στον Αγ. Ιωάννη Στυλίδας και ιδιόκτητα γραφεία στην έδρα της. Επίσης διατηρεί γραφειακούς χώρους στην Λάρισα, Πρέβεζα, Ηράκλειο και Κομοτηνή, ιδιόκτητο υποκατάστημα στη ΒΙΠΕ Σίνδου και αποθηκευτικούς χώρους σε Αττική, Θεσσαλονίκη και Αγ. Ιωάννη Στυλίδας.

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΚΑΣΕ)

Η ΚΑΣΕ, λειτουργεί από το 1986 και διακινεί ανθοκομικά προϊόντα παραγωγών από τις περιοχές Βοιωτίας, Αττικής, Πόρου, Κρήτης, Βόλου, Εύβοιας, Αργολίδας, Κορινθίας κλπ. Η Ανθαγορά της ΚΑΣΕ λειτουργεί σε στεγασμένο χώρο 7.000 τ.μ. που βρίσκεται σε συνολική έκταση 80.000 τ.μ. και παρέχονται χώροι στάθμευσης και φορτοεκφόρτωσης.

1.3 Πωλήσεις των Κυριότερων Επιχειρήσεων του Κλάδου

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την εξέλιξη των πωλήσεων ορισμένων εκ των κυριότερων επιχειρήσεων του κλάδου κατά τη διάρκεια των τελευταίων 5 ετών. Οι επιχειρήσεις που παρουσιάζονται προέρχονται τόσο από τον παραγωγικό όσο και από τον εμπορικό τομέα (χονδρεμπορικό – λιανεμπορικό). Τα στοιχεία των πωλήσεων προέρχονται από τους δημοσιευμένους ισολογισμούς και περιλαμβάνονται εταιρίες με νομική μορφή Α.Ε και ΕΠΕ, που υποχρεούνται σε δημοσίευση των οικονομικών στοιχείων τους.

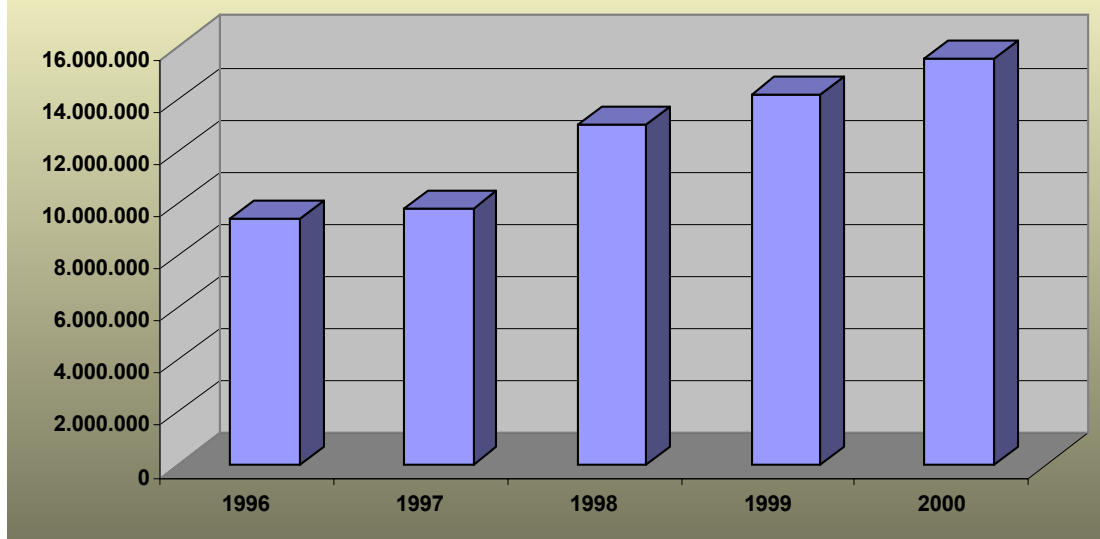
**Πίνακας 1.5.
Εξέλιξη Πωλήσεων Κυριότερων Επιχειρήσεων
Εμπορίας Ανθοκομικών Προϊόντων**

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	1996	1997	1998	1999	2000
ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ Α.Ε.	4.584.629	4.426.879	4.348.197	4.133.707	4.111.862
AGRINVEST Α.Ε.	1.041.429	1.149.796	1.408.678	1.638.950	1.856.041
ΚΙΤΑΝΤΖΗΣ ΦΥΤΑ Α.Ε.	925.592	1.074.248	1.181.797	1.311.918	1.552.976
ΒΕΚΡΑΚΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ Α.Ε.	-	⁽¹⁾ 1.129.554	878.252	991.158	1.119.808
ΒΟΥΛΑΛΑ Α.Ε.Ε.	364.982	324.595	961.739	835.767	934.651
FLORHELLAS Ε.Π.Ε.	593.215	633.546	696.681	850.239	880.088
ΠΕΤΡΙΔΗΣ CREATIONS Α.Ε.	-	⁽²⁾ 376.875	642.885	733.252	878.286
ΓΙΟΥΝΙΦΛΟΡΑ Α.Ε.	754.939	772.558	718.314	739.768	825.192
FLERIA Α.Β.Ε.Ε.	-	⁽³⁾ 531.183	344.721	484.111	602.211
ΑΝΤΕΜΙΣΑΡΗ ΦΥΤΩΡΙΑ Ε.Π.Ε.	357.165	490.629	573.368	544.110	512.980
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΑΝΘΑΓΟΡΑ Α.Ε.	441.390	468.568	452.298	434.618	492.657
ΑΝΘΟΣ Α.Ε.	-	-	-	-	⁽⁴⁾ 438.725
ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΗ Α.Ε.	-	-	⁽⁵⁾ 327.275	296.652	399.943
ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΙ ΑΦΟΙ Ε.Π.Ε.	226.152	231.168	298.245	286.204	354.676
ΒΟΥΛΑΛΑ Ε.Π.Ε.	⁽⁶⁾ 319.716	209.536	206.433	258.661	260.866
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Δ. Α.Ε.Β.Ε.	-	-	⁽⁷⁾ 270.167	209.220	253.817
ΚΙΡΜΙΖΑΚΗΣ Α.Ε.	150.942	Ο.Δ.	179.462	215.687	252.076
ΑΝΔΡΕΟΥ Ε. - Π. ΜΠΑΙΚΑΣ & ΣΙΑ Ε.Π.Ε.	-	⁽⁸⁾ 110.259	132.059	232.841	250.864
ΣΥΝΟΛΟ	9.440.435	9.781.523	13.023.129	14.196.863	15.167.281

Πηγή: ICAP

1. Αφορά χρήση 07/06/1996 – 31/12/1997
2. Αφορά χρήση 22/10/1996 – 31/12/1997
3. Αφορά χρήση 01/01/1996 – 31/12/1997
4. Αφορά χρήση 12/08/1996 – 31/12/2000
5. Αφορά χρήση 30/07/1997 – 31/12/1998
6. Αφορά χρήση 01/01/1995 – 31/12/1996
7. Αφορά χρήση 01/01/1997 – 31/12/1998
8. Αφορά χρήση 01/01/1997 – 31/12/1997

Διάγραμμα 2
Εξέλιξη Πωλήσεων Κυριοτέρων Επιχειρήσεων

Σημειώνεται κατ' αρχήν ότι οι αναγραφόμενες πωλήσεις είναι οι συνολικές πωλήσεις των εταιριών βάσει ισολογισμού και περιλαμβάνουν ενίοτε και άλλες δραστηριότητες.

Από τα στοιχεία του πίνακα συνάγονται τα εξής συμπεράσματα :

- Οι συνολικές πωλήσεις των επιχειρήσεων του πίνακα εμφανίζουν συνεχή αύξηση κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου. Το 2000 οι συνολικές πωλήσεις ανήρθαν σε 15.167 εκ δρχ., παρουσιάζοντας αύξηση 6,8% σε σχέση με το προηγούμενο έτος και 60,7% σε σχέση με το 1996. Η αύξηση αυτή οφείλεται τόσο στην μεγέθυνση της δραστηριότητας των υπαρχόντων εταιριών όσο και στην είσοδο νέων επιχειρήσεων νομικής μορφής Α.Ε. και ΕΠΕ.
- Οι μεγαλύτερες σε μέγεθος επιχειρήσεις επιδυνκνείουν συνεχή αύξηση του κύκλου εργασιών τους, με εξαίρεση την ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ Α.Ε. που παρουσιάζει μικρή υποχώρηση των πωλήσεων της κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου.
- Αντίθετα, οι μικρότερες σε μέγεθος επιχειρήσεις, με ελάχιστες εξαιρέσεις, δεν παρουσιάζουν αντίστοιχο δυναμισμό των πωλήσεων τους και είτε, αυξάνουν σε μικρό ποσοστό το μέγεθος των πωλήσεων τους, είτε παραμένουν στα ίδια σχετικά επίπεδα.

Οι παραπάνω διακυμάνσεις έχουν ως αποτέλεσμα τη διατήρηση της σειράς κατάταξης των με αύξηση της διαφοράς μεταξύ των μικρότερων και μεγαλύτερων επιχειρήσεων. Ειδικότερα, παρατηρείται ότι, η AGRINVEST και η KITANTZHS ΦΥΤΑ Α.Ε. έχουν αυξήσει σημαντικά τον ετήσιο κύκλο εργασιών, σε σχέση τόσο με την επόμενη όσο και με τις υπόλοιπες επιχειρήσεις.

Τις μεγαλύτερες ποσοστιαίες αυξήσεις διαχρονικά εμφανίζουν οι εταιρίες :

- ΒΟΥΛΑΛΑ ΑΕΕ (1996-2000: 156,1%)
- ΠΕΤΡΙΔΗΣ CREATIONS Α.Ε. (1997-2000:133,0%)
- ΑΝΔΡΕΟΥ - ΜΠΑΪΚΑΣ & ΣΙΑ ΕΠΕ (1997-2000): 127,5%)
- AGROINVEST ΑΕ (1996-2000: 78,2)
- ΚΙΤΑΝΤΖΗΣ ΦΥΤΑ ΑΕ (1996-2000: 67,8%)

2. ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

2.1 Εξέλιξη της Παραγωγής Ανθοκομικών Προϊόντων τα Τελευταία Έτη και Ανάλυση της κατά Βασικές Κατηγορίες

Όπως έχει σημειωθεί και σε προηγούμενο μέρος της μελέτης το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων ανέρχεται σε 9.260 στρέμματα (στοιχεία 1999). Οι καλλιέργειες υπαίθρου αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό των συνολικά καλλιεργούμενων εκτάσεων ενώ οι θερμοκηπιακές εκμεταλλεύσεις έχουν αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία 20 έτη. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας, οι θερμοκηπιακές καλλιέργειες ανθοκομικών προϊόντων ανέρχονται σε 3.500 στρέμματα περίπου για το έτος 1998, παρουσιάζοντας μικρή μεταβολή σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Ωστόσο σε διάστημα μιας εικοσαετίας (1977-1997) έχουν σχεδόν τριπλασιασθεί οι εκτάσεις τους. Η εξέλιξη αυτή είναι θετική για την παραγωγικότητα της ελληνικής ανθοκομικής παραγωγής, αφού με τη χρησιμοποίηση θερμοκηπίων αυξάνεται η στρεμματική απόδοση και μειώνεται ο κίνδυνος καταστροφής της παραγωγής εξαιτίας καιρικών συνθηκών.

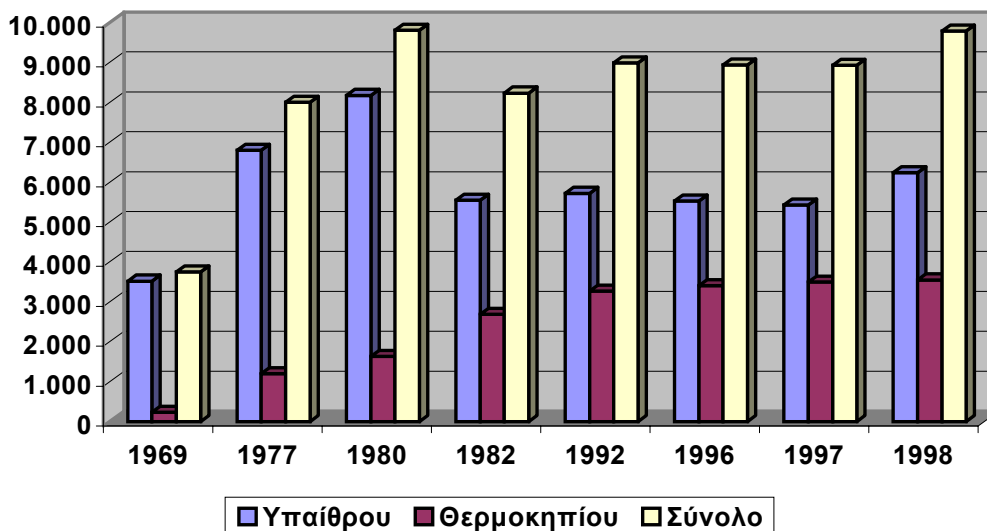
Πίνακας 2.1.1
Εξέλιξη Καλλιεργούμενων Εκτάσεων Ανθοκαλλιέργειας

(σε στρέμματα)

Μορφή Καλλιέργειας	1969	1977	1980	1982	1992	1996	1997	1998	1999
Υπαίθρου	3.521	6.800	8.176	5.549	5.719	5.530	5.431	6.237	5.904
Θερμοκηπίου	231	1.200	1.629	2.685	3.272	3.410	3.500	3.550	3.357
Σύνολο	3.752	8.000	9.805	8.234	8.991	8.940	8.931	9.787	9.261

Πηγή : Υπουργείο Γεωργίας

Διάγραμμα 2.1

Πρέπει να σημειωθεί επίσης, ότι, παράλληλα με την αύξηση των θερμοκηπιακών εκτάσεων βελτιώνονται και οι συνθήκες παραγωγής αφού το ποσοστό των θερμαινόμενων θερμοκηπίων αυξήθηκε σε 74% το 1998, έναντι 40% το 1983. Η βελτίωση των συνθηκών παραγωγής επεκτείνεται σταδιακά και δεν περιορίζεται μόνο στο είδος του θερμοκηπίου, αλλά επεκτείνεται και στον τρόπο καλλιέργειας, αυξάνοντας σε σημαντικό βαθμό την παραγωγικότητα της ελληνικής ανθοκαλλιέργειας.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη γεωγραφική κατανομή των ανθοκομικών καλλιεργειών.

Πίνακας 2.1.2.
Γεωγραφική Κατανομή (%) Εκτάσεων Ανθοκαλλιεργειών

Γεωγραφικό Διαμέρισμα	1988	1992	1996	1998	1999
Αττική & Νήσοι	67,4	64,0	61,9	63,0	62,3
Κρήτη	12,0	10,4	10,2	10,5	10,5
Πελοπόννησος & Δυτ. Στερεά	6,0	8,8	8,6	10,0	9,6
Στερεά Ελλάδα	-	-	-	3,5	0,0
Θεσσαλία	6,9	6,1	2,7	3,0	4,6
Ηπειρος	0,4	1,1	-	-	0,9
Δυτ. & Κεντρική Μακεδονία	6,1	8,2	8,8	9,0	10,7
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	1,2	1,4	-	1,0	1,4
Σύνολο	100	100	100	100	100

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Υπουργείου Γεωργίας

Το μεγαλύτερο ποσοστό των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι συγκεντρωμένο σε τέσσερις γεωγραφικές περιοχές : Αττική, Κρήτη, Κεντρική Μακεδονία και Θεσσαλία. Η ανάπτυξη της ανθοκομίας στην Αττική οφείλεται αφενός μεν στις αρκετά καλές κλιματολογικές συνθήκες και, αφετέρου, στη γειννίαση με το μεγάλο καταναλωτικό και εμπορικό κέντρο της Αθήνας. Η περιοχή της Τροιζηνίας και του Μαραθώνα αποτελούν σημαντικά ανθοκομικά κέντρα του γεωγραφικού αυτού διαμερίσματος.

Η περιοχή της Κρήτης ευνοείται κυρίως από τις άριστες κλιματολογικές συνθήκες (υψηλή ηλιοφάνεια, μεσογειακό κλίμα κλπ) και έχει σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης. Σημαντική είναι η παρουσία της ανθοκομίας στον Ν. Θεσσαλονίκης που οφείλεται κυρίως στο σημαντικό καταναλωτικό κέντρο της Θεσσαλονίκης. Τέλος η Θεσσαλία και ειδικότερα ο Νομός Μαγνησίας κατέχουν σημαντικό ποσοστό (σε σχέση με άλλους νομούς) ανθοκομικών καλλιεργειών.

Οι ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες στην ευρύτερη περιοχή της Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας, αποτελούν τον κυριότερο παράγοντα για την ανάπτυξη της ανθοκομίας. Σημαντικά ανθοκομικά κέντρα είναι η Κορινθία, Αργολίδα, Αχαΐα και Αιτωλοακαρνανία

Ο πίνακας 2.1.3 εξάλλου παρουσιάζει την εξέλιξη της ανθοκομικής παραγωγής κατά τη διάρκεια της πενταετίας 1995-1999. Από τα στοιχεία του πίνακα αυτού προκύπτει ότι, η καλλιέργεια γαρύφαλλου καλύπτει, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας, σημαντικό ποσοστό της ελληνικής παραγωγής (28% το 1999). Σημειώνεται ωστόσο ότι τα δύο τελευταία έτη η σημαντική αύξηση της παραγωγής τριαντάφυλλων σε συνδυασμό με τη στασιμότητα της παραγωγής γαρύφαλου, είχε ως συνέπεια τον περιορισμό του μεριδίου του γαρύφαλλου.

Επίσης, σημαντική αύξηση επιδεικνύουν τα τριαντάφυλλα και χρυσάνθεμα των οποίων η παραγωγή το 1999 ανερχόταν σε 245,5 εκ.τεμ και 63,5 εκατ. τεμ καλύπτοντας ποσοστά 34,7% και 8,9% αντίστοιχα. Η αύξηση αυτή δείχνει την ικανοποιητική ανταπόκριση των ελλήνων παραγωγών στην εγχώρια ζήτηση αφού τα δύο αυτά είδη παρουσιάζουν σημαντικότερη αύξηση. Πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του έτους 1998 η εγχώρια παραγωγή χρυσάνθεμων ήταν ιδιαίτερη υψηλή. Ωστόσο, παράγοντες της αγοράς και επιχειρηματίες του κλάδου εκφράζουν σοβαρή επιφύλαξη για την εμφανιζόμενη κορύφωση του συγκεκριμένου έτους. Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει και για τη στασιμότητα της παραγωγής διαφόρων δρεπτών ανθέων. Η στασιμότητα αυτή αντανakλά αδυναμίες της ελληνικής παραγωγής να αντεπεξέλθει στον δυναμισμό των αντίστοιχων κατηγοριών, όπως καταγράφεται από τις αυξημένες εισαγωγές.

Συμπερασματικά, η ελληνική παραγωγή παρουσιάζει τάσεις συγκέντρωσης σε συγκεκριμένα είδη που έχουν αυξημένη ζήτηση και μειώνει το εύρος των καλλιεργούμενων ειδών.

**Πίνακας 2.1.3.
Εξέλιξη Εγχώριας Παραγωγής Ανθοκομικών Προϊόντων
(σε χιλ. τεμ)**

	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ	ΓΑΡΥΦΑΛΛΑ	ΓΛΑΔΙΟΛΙΕΣ	ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ	ΝΤΑΛΙΕΣ	ΤΟΥΛΙΠΕΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ	ΖΕΡΜΠΕΡΕΣ	ΣΤΡΕΛΙΤΣΑ	ΦΥΛΛΩΜΜΑΤΑ ΣΠΑΡΑΓΓΙ	ΦΥΛΛΩΜΑΤΑ ΠΤΕΡΙΔΕΣ	ΦΥΤΑ ΠΟΩΔΗ	ΦΥΤΑ ΘΑΜΝΟΙ	ΦΥΤΑ ΔΕΝΔΡΑ	ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ ΑΝΘΙΣΜΕΝΑ	ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ ΠΡΑΣΙΝΑ	ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ ΕΤΗΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
1990	53.632	201.166	29.008	15.121	8.362	3.598	67.805	0	0	857	55	781	10.298	736	6.194	7.601	2.068	407.282
Θερμοκήπια	53.352	104.030	250	822	450	0	10.672	0	0	2	15	57	459	200	4.689	7.581	1.393	183.972
Υπαιθρος	280	97.136	28.758	14.299	7.912	3.598	57.133	0	0	855	40	724	9.839	536	1.505	20	675	223.310
1995	61.814	219.217	13.157	25.115	8.379	1.955	109.428	0	0	825	984	1.173	6.346	4.096	8.407	17.040	4.299	482.233
Θερμοκήπια	60.814	125.945	85	13.720	82	44	18.773	0	0	33	34	927	300	102	6.334	15.466	3.699	246.357
Υπαιθρος	1.000	93.272	13.109	11.395	8.297	1.911	90.655	0	0	792	950	246	6.046	3.994	2.073	1.574	600	235.877
1996	62.465	193.712	13.201	24.701	8.635	1.747	107.549	1.353	170	804	170	2.392	5.151	3.769	25.616	14.697	7.627	503.578
Θερμοκήπια	61.463	123.040	55	13.624	60	0	9.676	1.353	170	2	30	745	458	32	23.448	13.125	6.003	253.284
Υπαιθρος	1.002	70.135	13.146	11.077	8.575	1.747	97.873	0	0	802	140	1.647	4.693	3.737	2.526	1.572	1.624	250.294
1997	63.399	214.629	12.693	83.754	8.990	1.979	97.661	1.426	0	214	0	2.151	2.320	3.516	26.457	11.499	5.147	535.833
Θερμοκήπια	63.381	124.675	65	13.636	250	20	9.322	1.426	0	2	0	557	356	19	24.462	11.354	3.602	253.125
Υπαιθρος	18	89.954	12.628	70.118	8.740	1.959	88.339	0	0	212	0	1.594	1.964	3.497	1.995	145	1.545	282.708
1998	296.724	205.707	8.485	270.138	12.210	2.270	85.241	10.871	0	0	0	0	22.736	7.361	27.663	10.956	7.361	966.586
Θερμοκήπια	184.724	124.972	275	97.320	7.202	30	6.465	6.256	0	0	0	0	5.819	132	25.850	10.940	5.780	475.652
Υπαιθρος	112.000	80.683	8.210	172.818	5.008	2.240	78.776	4.615	0	0	0	0	16.917	7.229	610	16	1.813	490.934
1999	245.539	197.588	8.260	62.647	5.469	1.544	102.636	6.795	170	1.271	1.005	3.220	17.949	8.244	22.449	11.235	8.442	704.497
Θερμοκήπια	245.339	116.439	145	52.295	119	82	27.942	6.795	170	30	70	316	644	259	15.588	11.215	7.012	484.459
Υπαιθρος	200	81.149	8.150	10.352	5.350	1.462	74.694	0	0	1.241	935	2.904	17.305	7.985	6.861	20	1.430	220.038

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας

Κλαδική Μελέτη - "Αγορά Ανθοκομικών Προϊόντων" - Δεκέμβριος 2001

2.2 Ανάλυση Εγχώριας Παραγωγής ανά Γεωγραφικό Διαμέρισμα και Είδος

Όπως έχει ήδη αναφερθεί η εγχώρια παραγωγή είναι συγκεντρωμένη σε ορισμένες περιοχές της Ελλάδας. Επιπλέον, ορισμένα είδη παράγονται σε μεγαλύτερη έκταση σε σχέση με ορισμένα άλλα. Στους επόμενους πίνακες παρουσιάζεται αναλυτικά η εξέλιξη της εγχώριας παραγωγής, ανά γεωγραφικό διαμέρισμα και είδος, για το χρονικό διάστημα 1995-1999.

Πίνακας 2.2.1
Κατανομή Εγχώριας Παραγωγής ανά Γεωγραφικό Διαμέρισμα (1995)

	ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ		ΥΠΑΙΘΡΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή
ΑΝ. ΜΑΚ. ΘΡΑΚΗΣ	121	4.104	181	2.644	302	6.748
Δ.Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	307	16.420	524	6.581	831	23.001
ΗΠΕΙΡΟΥ	36	2.112	5	102	41	2.214
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	279	9.141	213	2.346	492	11.487
ΠΕΛΟΠΟΝ & ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	486	36.062	316	9.648	802	45.710
ΑΤΤΙΚΗΣ - ΝΗΣΩΝ	1.088	72.149	4.561	203.515	5.649	275.664
ΚΡΗΤΗΣ	750	106.370	99	11.042	849	117.411
ΣΥΝΟΛΟ	3.067	246.357	5.898	235.877	8.965	482.233

Πηγή : Υπουργείο Γεωργίας – ICAP

Πίνακας 2.2.2.
Κατανομή Εγχώριας Παραγωγής ανά Γεωγραφικό Διαμέρισμα (1996)

	ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ		ΥΠΑΙΘΡΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή
ΑΝ. ΜΑΚ. ΘΡΑΚΗΣ	86	3.376	37	1.030	123	4.406
Δ.Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	313	17.277	525	8.993	838	26.269
ΗΠΕΙΡΟΥ	110	2.113	46	712	155	2.824
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	282	8.455	220	2.066	502	10.521
ΠΕΛΟΠΟΝ & ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	465	33.265	375	9.071	840	42.336
ΑΤΤΙΚΗΣ - ΝΗΣΩΝ	1.120	89.329	4.446	185.339	5.566	274.668
ΚΡΗΤΗΣ	663	99.470	105	43.084	768	142.554
ΣΥΝΟΛΟ	3.038	253.284	5.753	250.294	8.791	503.578

Πηγή : Υπουργείο Γεωργίας – ICAP

Πίνακας 2.2.3
Κατανομή Εγχώριας Παραγωγής ανά Γεωγραφικό Διαμέρισμα (1997)

	ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ		ΥΠΑΙΘΡΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή
ΑΝ. ΜΑΚ. ΘΡΑΚΗΣ	87	2.651	36	1.193	123	3.844
Δ.Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	358	15.399	432	7.901	790	23.300
ΗΠΕΙΡΟΥ	110	2.175	46	166	156	2.341
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	266	8.106	218	3.131	484	11.237
ΠΕΛΟΠΟΝ & ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	478	36.259	323	7.384	801	43.643
ΑΤΤΙΚΗΣ - ΝΗΣΩΝ	1.245	89.281	4.117	251.970	5.361	341.251
ΚΡΗΤΗΣ	714	99.255	118	10.963	832	110.218
ΣΥΝΟΛΟ	3.257	253.125	5.289	282.708	8.546	535.833

Πηγή : Υπουργείο Γεωργίας – ICAP

Πίνακας 2.2.4.
Κατανομή Εγχώριας Παραγωγής ανά Γεωγραφικό Διαμέρισμα (1998)

	ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ		ΥΠΑΙΘΡΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή
ΑΝ. ΜΑΚ. ΘΡΑΚΗΣ	96	8.363	37	924	133	9.287
Δ.Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	362	15.284	500	6.441	862	21.725
ΗΠΕΙΡΟΥ	61	2.200	46	755	107	2.955
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	273	9.463	217	3.208	490	12.671
ΠΕΛΟΠΟΝ & ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	648	34.359	245	8.390	893	42.749
ΑΤΤΙΚΗΣ - ΝΗΣΩΝ	1.235	103.103	4.204	233.170	5.439	336.273
ΚΡΗΤΗΣ	797	302.881	369	238.046	1.166	540.927
ΣΥΝΟΛΟ	3.472	475.652	5.617	490.934	9.088	966.586

Πηγή : Υπουργείο Γεωργίας – ICAP

Πίνακας 2.2.5
Κατανομή Εγχώριας Παραγωγής ανά Γεωγραφικό Διαμέρισμα (1999)

	ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ		ΥΠΑΙΘΡΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή
ΑΝ. ΜΑΚ. ΘΡΑΚΗΣ	106	4.175	23	727	129	4.902
Δ.Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	432	20.039	559	6.391	991	26.430
ΗΠΕΙΡΟΥ	31	1.998	49	871	81	2.869
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	188	9.756	240	3.472	428	13.228
ΠΕΛΟΠΟΝ & ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	506	33.104	384	7.214	890	40.318
ΑΤΤΙΚΗΣ - ΝΗΣΩΝ	1.285	99.412	4.488	184.538	5.772	283.950
ΚΡΗΤΗΣ	810	315.976	162	16.826	972	332.802
ΣΥΝΟΛΟ	3.357	484.459	5.904	220.038	9.261	704.497

Πηγή : Υπουργείο Γεωργίας – ICAP

Επίσης στους επόμενους πίνακες παρουσιάζεται αναλυτικά η εξέλιξη της εγχώριας παραγωγής ανθοκομικών προϊόντων, ανά είδος, σε υπαίθριες εκτάσεις σε καλυπτόμενες και συνολικά.

Πίνακας 2.2.6.
Κατανομή Εγχώριας Παραγωγής ανά Είδος (1995)

ΕΙΔΟΣ	ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ		ΥΠΑΙΘΡΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	Έκταση	Παρα- γωγή	Έκταση	Παρα- γωγή	Έκταση	Παρα- γωγή
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ	837	60.814	1	1.000	838	61.814
ΓΑΡΥΦΑΛΛΑ	678	125.945	821	93.272	1.499	219.217
ΓΛΑΔΙΟΛΕΣ	2	85	604	13.072	605	13.157
ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ	189	13.720	490	11.395	679	25.115
ΝΤΑΛΙΕΣ	5	82	248	8.297	253	8.379
ΤΟΥΛΙΠΕΣ	4	44	46	1.911	50	1.955
ΔΙΑΦΟΡΑ	249	18.773	2.349	90.655	2.598	109.428
ΦΥΛΛΩΜΑΤΑ - ΣΠΑΡΑΓΓΙ	3	33	37	792	41	825
ΦΥΛΛΩΜΑΤΑ - ΠΤΕΡΙΔΕΣ	3	34	42	950	45	984
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ ΑΝΘΙΣΜΕΝΑ	297	6.334	231	2.073	527	8.407
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ - ΠΡΑΣΙΝΑ	596	15.466	27	1.574	623	17.040
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ - ΕΤΗΣΙΑ	174	3.699	9	600	183	4.299
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΞΥΛΩΔΗ	4	102	501	3.994	505	4.096
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΘΑΜΝΟΙ	7	300	456	6.046	463	6.346
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΠΟΩΔΗ	20	927	38	246	59	1.173
ΣΥΝΟΛΟ	3.067	246.357	5.898	235.877	8.965	482.233

Πηγή : Υπουργείο Γεωργίας – ICAP

Πίνακας 2.2.7.
Κατανομή Εγχώριας Παραγωγής ανά είδος (1996)

ΕΙΔΟΣ	ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ		ΥΠΑΙΘΡΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ	836	61.463	1	1.002	836	62.465
ΓΑΡΥΦΑΛΛΑ	642	123.040	710	70.135	1.352	193.175
ΓΛΑΔΙΟΛΕΣ	1	55	588	43.146	588	43.201
ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ	167	13.624	478	11.077	645	24.701
ΝΤΑΛΙΕΣ	4	60	155	8.575	159	8.635
ΤΟΥΛΙΠΕΣ	0	0	53	1.747	53	1.747
ΔΙΑΦΟΡΑ	199	9.676	2.215	97.873	2.415	107.549
ΖΕΡΜΠΕΡΕΣ	21	1.353	0	0	21	1.353
ΣΤΡΕΛΙΤΣΑ	1	170	0	0	1	170
ΦΥΛΛΩΜΑΤΑ - ΣΠΑΡΑΓΓΙ	0	2	38	802	38	804
ΦΥΛΛΩΜΑΤΑ - ΠΤΕΡΙΔΕΣ	1	30	42	140	43	170
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ ΑΝΘΙΣΜΕΝΑ	319	23.448	259	2.526	578	25.974
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ - ΠΡΑΣΙΝΑ	594	13.125	27	1.572	620	14.697
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ - ΕΤΗΣΙΑ	229	6.003	26	1.624	255	7.627
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΞΥΛΩΔΗ	2	32	538	3.737	539	3.769
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΘΑΜΝΟΙ	13	458	553	4.693	566	5.151
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΠΟΩΔΗ	10	745	73	1.647	84	2.392
ΣΥΝΟΛΟ	3.038	253.284	5.753	250.294	8.791	503.578

Πηγή : Υπουργείο Γεωργίας – ICAP

Πίνακας 2.2.8
Κατανομή Εγχώριας Παραγωγής ανά είδος (1997)

ΕΙΔΟΣ	ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ		ΥΠΑΙΘΡΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ	897	63.381	1	18	898	63.399
ΓΑΡΥΦΑΛΛΑ	692	124.675	800	89.954	1.491	214.629
ΓΛΑΔΙΟΛΕΣ	1	65	577	12.628	578	12.693
ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ	193	13.636	70	70.118	262	83.754
ΝΤΑΛΙΕΣ	5	250	142	8.740	147	8.990
ΤΟΥΛΙΠΕΣ	1	20	53	1.959	53	1.979
ΔΙΑΦΟΡΑ	191	9.322	2.274	88.339	2.464	97.661
ΖΕΡΜΠΕΡΕΣ	30	1.426	0	0	30	1.426
ΦΥΛΛΩΜΑΤΑ - ΣΠΑΡΑΓΓΙ	0	2	33	212	33	214
ΦΥΛΛΩΜΑΤΑ - ΠΤΕΡΙΔΕΣ	0	0	0	0	0	0
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ ΑΝΘΙΣΜΕΝΑ	339	24.462	225	1.995	564	26.457
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ - ΠΡΑΣΙΝΑ	586	11.354	21	145	607	11.499
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ - ΕΤΗΣΙΑ	299	3.602	35	1.545	334	5.147
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΞΥΛΩΔΗ	4	19	514	3.497	518	3.516
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΘΑΜΝΟΙ	6	356	486	1.964	492	2.320
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΠΟΩΔΗ	15	557	61	1.594	76	2.151
ΣΥΝΟΛΟ	3.257	253.125	5.289	282.708	8.546	535.833

Πηγή : Υπουργείο Γεωργίας – ICAP

**Πίνακας 2.2.9.
Κατανομή Εγχώριας Παραγωγής ανά είδος (1998)**

ΕΙΔΟΣ	ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ		ΥΠΑΙΘΡΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ	981	184.724	95	112.000	1.075	296.724
ΓΑΡΥΦΑΛΛΑ	895	124.922	816	80.683	1.711	205.605
ΓΛΑΔΙΟΛΕΣ	16	275	395	8.210	411	8.485
ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ	231	97.320	470	172.818	700	270.138
ΝΤΑΛΙΕΣ	7	7.202	89	5.008	96	12.210
ΤΟΥΛΙΠΕΣ	0	30	68	2.240	68	2.270
ΔΙΑΦΟΡΑ	137	6.465	1.942	78.776	2.079	85.241
ΖΕΡΜΠΕΡΕΣ	54	6.256	36	4.615	90	10.871
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ ΑΝΘΙΣΜΕΝΑ	354	25.850	201	1.813	555	27.663
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ - ΠΡΑΣΙΝΑ	522	10.879	2	16	524	10.895
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ - ΕΤΗΣΙΑ	240	5.780	13	610	253	6.390
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΞΥΛΩΔΗ	15	132	782	7.229	797	7.361
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΘΑΜΝΟΙ	21	5.819	711	16.917	732	22.736
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΠΟΩΔΗ	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	3.472	475.652	5.617	490.934	9.088	966.586

Πηγή : Υπουργείο Γεωργίας – ICAP

Πίνακας 2.2.10
Κατανομή Εγχώριας Παραγωγής ανά είδος (1999)

	ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ		ΥΠΑΙΘΡΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή	Έκταση	Παραγωγή
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ	1.063	245.339	5	200	1.068	245.539
ΓΑΡΥΦΑΛΛΑ	663	116.439	854	81.149	1.516	197.588
ΓΛΑΔΙΟΛΕΣ	3	145	400	8.150	403	8.295
ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ	176	52.295	436	10.352	612	62.647
ΝΤΑΛΙΕΣ	4	119	91	5.350	95	5.469
ΤΟΥΛΙΠΕΣ	2	82	62	1.462	64	1.544
ΔΙΑΦΟΡΑ	452	27.942	1.856	74.694	2.308	102.636
ΖΕΡΜΠΕΡΕΣ	51	6.795	0	0	51	6.795
ΣΤΡΕΛΙΤΣΑ	2	170	0	0	2	170
ΦΥΛΛΩΜΑΤΑ - ΣΠΑΡΑΓΓΙ	0	30	63	1.241	64	1.271
ΦΥΛΛΩΜΑΤΑ - ΠΤΕΡΙΔΕΣ	1	70	41	935	42	1.005
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ ΑΝΘΙΣΜΕΝΑ	179	15.588	218	6.861	397	22.449
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ - ΠΡΑΣΙΝΑ	522	11.215	3	20	525	11.235
ΓΛΑΣΤΡΙΚΑ - ΕΤΗΣΙΑ	80	7.012	20	1.430	100	8.442
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΞΥΛΩΔΗ	104	259	810	7.985	914	8.244
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΘΑΜΝΟΙ	50	644	848	17.305	898	17.949
ΦΥΤΑ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΠΟΩΔΗ	6	316	197	2.904	203	3.220
ΣΥΝΟΛΟ	3.357	484.459	5.904	220.038	9.261	704.497

Πηγή : Υπουργείο Γεωργίας – ICAP

Από την παρουσίαση των παραπάνω στοιχείων προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα :

- Το μεγαλύτερο μέρος της εγχώριας παραγωγής καταλαμβάνει το τριαντάφυλλο. Το 1999 το τριαντάφυλλο κατέχει το 35% σχεδόν της συνολικής παραγωγής ανθοκομικών προϊόντων. Το ανωτέρω ποσοστό (35%) της παραγωγής αποδίδεται από το 11,5% της συνολικής καλλιεργούμενης έκτασης. Η σημαντική αυτή διαφορά οφείλεται στον εκσυγχρονισμό των μεθόδων παραγωγής.
- Η σημασία του τριαντάφυλλου στην εγχώρια παραγωγή προκύπτει επίσης και από την πρώτη θέση που κατέχει στις θερμοκηπιακές καλλιέργειες. Συγκεκριμένα το 1999 το 50,6% της εγχώριας παραγωγής θερμοκηπιακών ανθοκομικών προϊόντων αποδίδεται στο τριαντάφυλλο.
- Από την πλευρά των εκτάσεων, τα διάφορα δρεπτά άνθη καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος με ποσοστό 25% στο σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Ιδιαίτερα στις καλλιέργειες υπαίθρου, το 31% των καλλιεργούμενων εκτάσεων καλύπτεται από τα διάφορα άνθη. Αντίθετα στις θερμοκηπιακές καλλιέργειες το τριαντάφυλλο καλύπτει το 31,7% των συνολικών θερμοκηπιακών εκτάσεων.
- Ο σημαντικός εκσυγχρονισμός της καλλιέργειας συγκεκριμένων ειδών έχει βελτιώσει την στρεμματική απόδοση των ανθοκομικών ειδών. Η βελτίωση αυτή προκύπτει από τη σημαντική αύξηση της εγχώριας παραγωγής σε σύγκριση με την αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Συγκεκριμένα, οι καλλιεργούμενες εκτάσεις αυξήθηκαν κατά 3,3% ενώ το συνολικό ύψος των καλλιεργειών αυξήθηκε κατά 46,1%. Τη μεγαλύτερη αύξηση παραγωγής σημειώνει το τριαντάφυλλο (297,2%) ενώ η συνολική αύξηση διαμορφώνεται σε 27,5%. Σημαντική αύξηση σημειώνουν επίσης τα χρυσάνθεμα και τα φυτά κηποτεχνίας.
- Η ευρύτερη περιοχή Αττικής και Νήσων Αιγαίου κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό καλλιεργήσιμης γης. Συγκεκριμένα, κατέχει το 38,3% των θερμοκηπιακών εκτάσεων και το 76% των εκτάσεων υπαίθρου ενώ συνολικά κατέχει το 62,3% των συνολικών εκτάσεων. Ωστόσο αποδίδει μόλις το 40,3% της συνολικής ανθοκομικής παραγωγής.
- Στην αντίθετη θέση βρίσκεται η περιοχή της Κρήτης, που αποδίδει το 47,2% της συνολικής παραγωγής κατέχοντας μόλις το 10,5% των συνολικών εκτάσεων. Διατηρεί ωστόσο ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά στις θερμοκηπιακές καλλιέργειες (24,1% για το 1999). Η υψηλή στρεμματική απόδοση της Κρήτης οφείλεται κυρίως στην εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων καλλιέργειας.
- Η ιδιαίτερη θέση της Κρήτης προκύπτει και από την εξέταση της προόδου που έχει επιτύχει κατά τη διάρκεια της περιόδου 1995-1999. Συγκεκριμένα έχει παρουσιάσει αύξηση 183,4% της συνολικής παραγωγής ενώ η αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων περιορίζεται σε 14,4%. Η σημαντική αυτή αύξηση οφείλεται στις θερμοκηπιακές καλλιέργειες (197,1%) ενώ οι καλλιέργειες υπαίθρου παρουσιάζουν αύξηση 52,3%. Αντίθετα η περιοχή της Αττικής σημειώνει ουσιαστικά στασιμότητα αφού αυξάνει μόλις κατά 2,1% το μέγεθος των καλλιεργούμενων εκτάσεων.
- Σημειώνεται επίσης ότι η περιοχή της Δυτικής – Κεντρικής Μακεδονίας εμφανίζει σημαντική αύξηση, τόσο στην καλλιεργούμενη έκταση, όσο και στην ετήσια παραγωγή διάφορων ειδών.

3. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

3.1. Εισαγωγές Ανθοκομικών Προϊόντων της Τελευταίας Εξαετίας. Ανάλυση των Εισαγωγών ανά Ευρύτερη Κατηγορία Προϊόντων και Χώρα Προέλευσης

Η εισαγωγή ανθοκομικών προϊόντων πραγματοποιείται κυρίως από μεγάλες χονδρεμπορικές επιχειρήσεις και καλύπτουν τις ανάγκες της ζήτησης της εγχώριας αγοράς, σε ανθοκομικά προϊόντα (λουλούδια και φυτά) που δεν καλλιεργούνται στην Ελλάδα. Τα τελευταία χρόνια πάντως η έλλειψη ανταγωνιστικότητας της ελληνικής παραγωγής, και οι ποιοτικές διαφορές, έχουν ωθήσει σε ανάπτυξη του εξωτερικού εμπορίου και κυρίως την επέκταση των εισαγωγών και σε ανθοκομικά είδη που καλλιεργούνται στην Ελλάδα.

Η ονοματολογία της EUROSTAT και κατ' επέκταση της ΕΣΥΕ κατατάσσει τα άνθη στις εξής κατηγορίες :

- Τριαντάφυλλα
- Γαρίφαλλα
- Ορχιδοειδή
- Γλαδιόλες
- Χρυσάνθεμα
- Άλλα νωπά άνθη
- Άλλα άνθη

Αναφορικά με τα φυτά, έχει γίνει η εξής κατάταξη :

- Φυτά Εσωτερικών Χώρων
- Ανθοφόρα φυτά εσωτερικών χώρων
- Άλλα φυτά εσωτερικών χώρων.

Πρέπει να σημειωθεί επιπλέον ότι, μέχρι το 1999 η κάθε κατηγορία άνθους διακρίνονταν σε επιμέρους κατηγορίες ανάλογα με την εποχή εισαγωγής τους. Από το 2000 όμως, η κατάταξη αυτή έπαψε να ισχύει με αποτέλεσμα να υπάρχει ενιαία κατηγορία για κάθε είδος άνθους, ανεξάρτητα από την εποχή εισαγωγής τους. Τέλος, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με συγκλίνουσες απόψεις παραγόντων της αγοράς, οι καταγεγραμμένες εισαγωγές από την ΕΣΥΕ είναι υποτιμημένες και εκτιμάται ότι ανέρχονται σε αρκετά υψηλότερα επίπεδα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, οι εισαγωγές (σε όρους αξίας) έχουν αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία έτη και ανέρχονται σε 9,8 δισ. δρχ. περίπου το 2000, σημειώνοντας αύξηση 42,8% σε σχέση με το 1995. Ιδιαίτερα σημαντική αύξηση σημειώνεται την περίοδο 1995/1996 με ποσοστό αύξησης 18,1%, που συνεχίζεται και την επόμενη περίοδο (αύξηση 8,8%) με μικρότερο ρυθμό όμως. Ο αυξητικός ρυθμός των εισαγωγών συνεχίζεται, αλλά με φθίνουσα πορεία μέχρι το 1999, ενώ το 2000 (και σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία) παρουσιάζεται κάμψη (κατά 2,3%) της αξίας των εισαγόμενων ανθοκομικών προϊόντων. Συνολικά την περίοδο 1995-1999, οι εισαγωγές

παρουσιάζουν μέσο ετήσιο αυξητικό ρυθμό 10% σε όρους αξίας και 5,4% σε ποσότητα.

Αναφορικά με τη σύνθεση των εισαγωγών, σημειώνεται ότι, η σημαντικότερη κατηγορία είναι τα «άλλα νωπά άνθη» αφού λαμβάνουν ποσοστό 38,4% της συνολική αξίας και 29,3% της συνολικής ποσότητας των εισαγωγών το 2000. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής είναι μεγαλύτερος σε σχέση με το σύνολο, με αποτέλεσμα να έχει αυξηθεί το ποσοστό συμμετοχής τους, τόσο στην αξία όσο και στον όγκο. Από την άλλη πλευρά ωστόσο, με δεδομένο ότι η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό ανθέων, επιβεβαιώνεται η υψηλή ζήτηση που παρουσιάζει η ελληνική αγορά σε λιγότερο παραδοσιακά άνθη.

Τα χρυσάνθεμα διατηρούνται σε ολόκληρη την περίοδο, σε υψηλά επίπεδα, αν και τα τελευταία τρία έτη παρατηρείται τάση μείωσης τόσο στην αξία όσο και στον όγκο, ωστόσο παραμένουν η δεύτερη σημαντικότερη κατηγορία με ποσοστό 10,6% των συνολικών εισαγωγών ανθέων-φυτών. Αναφορικά με τα υπόλοιπα άνθη, το τριαντάφυλλο παρουσιάζει ιδιαίτερα υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης με αποτέλεσμα να έχει υπέρδιπλασιαστεί η αξία των εισαγωγών.

Το υψηλό ποσοστό που καταλαμβάνει η κατηγορία «άλλα φυτά» αποτελεί το βασικότερο στοιχείο των εισαγωγών φυτών εσωτερικού χώρου. Συγκεκριμένα, τα «άλλα φυτά» αποτελούν την πρώτη κατηγορία εισαγωγής τόσο σε αξία όσο και σε όγκο, αν και φαίνεται να έχουν σταθεροποιηθεί στο επίπεδο των 1.200 – 1.400 εκ δρχ. Δυναμική επίσης επιδεικνύουν τα φυτά εσωτερικών χώρων, γεγονός που αντισταθμίζει αδυναμία κάλυψης της εσωτερικής ζήτησης από τους εγχώριους παραγωγούς. Σε γενικές γραμμές πάντως όλες οι κατηγορίες φυτών εσωτερικού χώρου αναπτύσσονται με ικανοποιητικούς ρυθμούς τα τελευταία έτη.

Αναφορικά με την προέλευση των εισαγωγών σημειώνεται ότι, η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί τον κυριότερο προμηθευτή της εγχώριας αγοράς. Σε όλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου, οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλύπτουν το 90% των συνολικών εισαγωγών. Ωστόσο το 2000 μειώνεται το ποσοστό συμμετοχής και λαμβάνουν μερίδιο 85% στο σύνολο των εισαγωγών. Οι Κάτω Χώρες (Ολλανδία) αποτελούν τον μεγαλύτερο προμηθευτή ανθοκομικών προϊόντων και η υψηλή θέση που καταλαμβάνουν οφείλεται κυρίως στην στρατηγική θέση που έχουν στην παγκόσμια διακίνηση ανθοκομικών προϊόντων. Η θέση της Ολλανδίας είναι ηγετική τόσο στον καθορισμό των τάσεων και της μόδας, όσο και στον καθορισμό των τιμών.

Τα τελευταία χρόνια ωστόσο νέες χώρες έχουν αναδειχθεί στην παγκόσμια αγορά ανθοκομικών προϊόντων. Οι χώρες αυτές ανήκουν στην Κεντρική Αφρική (Κένυα, Ισημερινός κλπ), στην Νότια-Ανατολική Ασία και στη Λατινική Αμερική. Η ανάπτυξη της ανθοκομίας στις περιοχές αυτές οφείλεται στις άριστες κλιματικές συνθήκες για την καλλιέργεια συγκεκριμένων ανθοκομικών ειδών (π.χ. Σιγκαπούρη για ορχιδέες) και στο χαμηλό κόστος εργασίας. Παράλληλα στον ευρύτερο χώρο της Ανατολικής Μεσογείου ιδιαίτερη ανάπτυξη παρουσιάζουν το Ισραήλ και η Τουρκία με αποτέλεσμα να έχουν αναδειχθεί σε σημαντικούς προμηθευτές της ελληνικής αγοράς. Ιδιαίτερα το Ισραήλ έχει

αναδειχθεί στο σημαντικότερο εισαγωγέα ανθοκομικών προϊόντων από τις Τρίτες Χώρες. Σημειώνεται πάντως ότι μεγάλο μέρος της παραγωγής των Τρίτων Χωρών εισάγεται στην Ελλάδα από την αγοράς της Ολλανδίας.

Πίνακας 3.1.1
Εισαγωγές Ανθοκομικών Προϊόντων κατά Κατηγορία

	1995		1996		1997		1998		1999		2000	
	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα
ΦΥΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	326.731	665	492.604	394	797.399	585	908.226	590	875.828	1.456	926.018	682
ΑΝΘΟΦΟΡΑ ΦΥΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	271.989	327	360.282	420	280.847	289	435.110	420	378.529	416	454.586	457
ΑΛΛΑ ΦΥΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	1.127.252	2.290	1.286.225	2.289	1.211.099	2.226	1.407.779	1.913	1.244.404	1.574	1.263.245	1.200
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ	159.540	84	339.311	133	325.353	160	418.130	190	502.286	275	428.623	183
ΓΑΡΙΦΑΛΛΑ	177.679	118	178.778	118	110.421	88	129.291	99	112.356	91	159.003	133
ΟΡΧΙΔΟΕΙΔΗ	254.748	68	228.548	57	281.064	74	292.945	78	345.473	104	455.831	130
ΓΛΑΔΙΟΛΕΣ	2.374	2	2.043	1	16.390	10	12.184	6	1.084	1	6.649	7
ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ	1.499.166	966	1.418.714	985	1.592.249	955	1.196.805	802	1.200.636	924	1.041.328	702
ΑΛΛΑ ΝΩΠΑ ΑΝΘΗ	2.308.359	1.302	3.015.382	1.626	3.460.487	1.942	3.782.195	2.041	4.071.430	2.164	3.751.819	1.709
ΑΛΛΑ ΑΝΘΗ	702.192	348	742.469	332	698.912	340	785.531	440	1.257.557	613	1.270.120	639
ΣΥΝΟΛΟ	6.830.030	6.170	8.064.357	6.355	8.774.222	6.669	9.368.197	6.579	9.989.584	7.617	9.757.222	5.841

*2000 - εννεάμηνο
Αξία σε εκ. δρχ
Ποσότητα σε τόννους
Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε.

**Πίνακας 3.1.2.
Εισαγωγές Ανθοκομικών Προϊόντων Κατά Χώρα Εισαγωγής**

	1995		1996		1997		1998		1999		2000*	
	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα
ΓΑΛΛΙΑ	37.581	47	88.378	44	0	0	0	0	0	0	20.115	7
ΒΕΛΓΙΟ	81.064	101	69.562	107	115.209	147	148.232	132	103.254	105	123.795	160
ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	5.640.403	4.424	6.355.762	4.205	6.868.177	4.480	7.116.647	4.460	8.036.622	4.902	7.425.977	4.596
ΙΤΑΛΙΑ	315.353	592	731.278	1.302	796.292	1.479	883.846	1.325	636.893	716	531.609	344
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	52.456	13	68.564	40	158.145	54	126.017	53	74.915	15	64.149	15
ΙΣΠΑΝΙΑ	28.801	17	91.146	35	44.528	13	57.920	31	73.851	55	57.830	50
ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ	24.381	218	55.604	254	106.592	85	118.855	75	62.838	1.244	117.653	41
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΩΝ Ε.Ε.	6.180.038	5.411	7.460.293	5.987	8.088.943	6.258	8.451.515	6.075	8.988.373	7.036	8.341.129	5.213
ΤΟΥΡΚΙΑ	2.394	1	19.553	11	9.927	0	12.576	22	24.184	29	30.661	44
ΜΑΡΟΚΟ	10.814	6	10.656	8	5.901	4	5.098	2	2.873	1	957	0
ΚΕΝΥΑ	14.656	7	38.945	18	88.255	41	176.981	74	159.528	65	97.497	45
ΜΑΥΡΙΚΙΟΣ	9.069	2	7.802	2	10.653	2	14.662	3	15.581	4	16.480	4
ΔΗΜ. ΝΟΤ. ΑΦΡΙΚΗΣ	42.860	30	73.206	69	96.588	111	71.859	51	49.646	36	73.712	40
ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑ	108.144	464	68.247	81	86.421	35	109.051	121	116.979	203	67.603	70
ΚΟΛΟΜΒΙΑ	131.146	91	82.000	62	44.603	20	49.276	38	33.733	22	46.032	23
ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΣ	49.576	31	62.855	31	35.723	24	104.671	57	102.057	47	119.214	45
ΙΣΡΑΗΛ	20.690	5	15.700	5	2.209	4	107.306	47	164.165	22	295.070	117
ΙΝΔΙΑ	29.008	28	24.831	20	27.821	13	10.617	6	12.419	5	22.566	9
ΤΑΪΛΑΝΔΗ	25.829	12	26.395	13	172.484	44	22.952	11	17.420	7	370	0
ΣΙΝΓΚΑΠΟΥΡΗ	180.695	46	154.433	39	1.810	0	99.460	47	151.139	44	257.035	68
ΜΑΛΑΙΣΙΑ	0	0	0	0	0	0	14.263	5	66.218	24	46.859	15
ΖΙΜΠΑΜΠΟΥΕ											70.921	33

Πίνακας 3.1.2. (συνέχεια)

	1995		1996		1997		1998		1999		2000*	
	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα
ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ	25.111	35	19.438	9	102.882	112	117.910	20	85.271	74	271.116	116
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	649.992	759	604.063	368	685.279	411	916.681	504	1.001.212	581	1.416.093	628
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	6.830.030	6.170	8.064.357	6.355	8.774.222	6.669	9.368.197	6.579	9.989.584	7.617	9.757.222	5.841

*2000 αφορά εννεάμηνο

Αξία σε εκ. δρχ

Ποσότητα σε τόννους

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε.

3.2. Εξαγωγές Ανθοκομικών Προϊόντων της Τελευταίας Τριετίας. Ανάλυση των Εξαγωγών ανά Ευρύτερη Κατηγορία Προϊόντων και Χώρα Προορισμού

Οι Ελληνικές εξαγωγές ανθοκομικών ειδών παραμένουν πολύ χαμηλότερες σε σχέση με τις εισαγωγές, αν και ο ρυθμός αύξησης ήταν πολύ πιο έντονος μέχρι το 1999. Οι πάγιες διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής παραγωγής και κυρίως της διακίνησης, αλλά και η αυξανόμενη εσωτερική ζήτηση είχαν ως αποτέλεσμα τη διατήρηση των εξαγωγών σε περιορισμένα επίπεδα.

Η εξέλιξη των εξαγωγών δεν ήταν ομαλή αφού το 1998 η συνολική αξία των εξαγωγών διαμορφώθηκε σε 624 εκ δρχ περίπου, σημειώνοντας αύξηση 113,1% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Το επόμενο έτος ωστόσο οι εξαγωγές σημείωσαν κάμψη 28% περίπου παραμένοντας ωστόσο σε υψηλότερα επίπεδα από το 1997. Τέλος, το 2000 σημειώνεται νέα σημαντική πτώση με αποτέλεσμα οι εξαγωγές να περιορισθούν στα επίπεδα του 1997. Η εξέλιξη αυτή σίγουρα αποτελεί αποθαρρυντικό στοιχείο για την μέχρι σήμερα δυναμική του ανθοκομικού κλάδου.

Οι κατηγορίες "λοιπά νωπά άνθη" και τα τριαντάφυλλα αποτελούν τα κυριότερα δρεπτά άνθη που εξάγονται. Τα γαρίφαλλα και τα άλλα άνθη αποτελούν επίσης σημαντικές κατηγορίες ανθέων, αν και δεν παρουσιάζουν τη δυναμική που έχουν οι δύο προηγούμενες. Τέλος οι γλαδιόλες και τα χρυσάνθεμα εμφανίζουν σχεδόν ανύπαρκτο εξαγωγικό ενδιαφέρον. Οι παρατηρήσεις αυτές σκιαγραφούν το βασικό προσανατολισμό των εξαγωγών, αφού κατά περιόδους παρατηρούνται σημαντικές μεταβολές στην αξία των εξαγωγών επιμέρους ειδών. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα τριαντάφυλλα παρουσιάζουν σημαντική αύξηση των εξαγωγών το 1999 (100% αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος), ενώ το 2000 παρουσιάζεται σημαντική κάμψη. Αντίστοιχες παρατηρήσεις ισχύουν και για τα διάφορα άνθη.

Αναφορικά με φυτά εσωτερικού χώρου, τα "άλλα φυτά" διατηρούν για όλη σχεδόν την εξεταζόμενη περίοδο σημαντική θέση, αν και το 2000 παρουσιάζουν σημαντική κάμψη. Τα δύο άλλα είδη ακολουθούν αντίθετη εξέλιξη με αποτέλεσμα τα φυτά εσωτερικών χώρων (μοσχεύματα με ρίζα και νεαρά φυτά) να καταλαμβάνουν την πρώτη θέση το 2000.

Περαιτέρω, όσον αφορά στον προορισμό των εξαγωγών ανθοκομικών προϊόντων, παρατηρείται ότι οι Τρίτες Χώρες κάλυπταν το μεγαλύτερο μέρος, με εξαίρεση την διετία 1997-98. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι Κάτω Χώρες (Ολλανδία) αποτελούν την κυριότερη χώρα προορισμού. Η ηγετική θέση που κατέχει στη παγκόσμια αγορά ανθοκομικών προϊόντων και η σημασία ως κέντρο διανομής, αποτελεί τον βασικότερο παράγοντα ανάπτυξης ως εισαγωγικού κέντρου. Τα τελευταία έτη πάντως μειώνονται σταδιακά οι εξαγωγές προς την Ολλανδία, γεγονός που επηρεάζει και τη συνολική εξαγωγική επίδοση της ελληνικής ανθοκομικής παραγωγής.

Αντίθετα οι εξαγωγές προς τις τρίτες χώρες αναπτύσσονται με ιδιαίτερα γρήγορους ρυθμούς τα τελευταία έτη. Οι νέες αγορές που παρουσιάζουν εξαγωγικό ενδιαφέρον για την Ελλάδα είναι οι γειτονικές βαλκανικές χώρες (ΠΓΔΜ, Βουλγαρία κλπ) και η Κύπρος κλπ.

Πίνακας 3.2.1
Εξαγωγές Ανθοκομικών Προϊόντων κατά Κατηγορία

	1995		1996		1997		1998		1999		2000*	
	Αξία	Ποσό- τητα	Αξία	Ποσό- τητα	Αξία	Ποσό- τητα	Αξία	Ποσό- τητα	Αξία	Ποσό- τητα	Αξία	Ποσό- τητα
ΦΥΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	5.507	8	4.112	3	17.297	22	112.119	88	71.966	60	93.845	92
ΑΝΘΟΦΟΡΑ ΦΥΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	27.933	48	63.743	79	74.093	96	136.688	229	80.898	171	15.375	38
ΆΛΛΑ ΦΥΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	48.244	115	75.445	171	73.074	111	134.819	284	91.585	170	55.550	116
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ	39.220	15	42.077	16	40.602	59	54.422	71	110.511	95	22.846	38
ΓΑΡΙΦΑΛΛΑ	19.216	26	23.655	18	11.525	9	9.315	14	200	0	17.997	5
ΓΛΑΔΙΟΛΕΣ	0	0	852	0	0	0	0	0	0	0	790	0
ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ	756	2	5.755	5	106	0	0	0	6.706	4	0	0
ΆΛΛΑ ΝΩΠΑ ΑΝΘΗ	27.799	31	34.174	26	39.585	27	144.124	114	63.708	32	1.316	2
ΆΛΛΑ ΑΝΘΗ	17.208	6	19.244	11	36.435	18	32.274	34	23.452	18	76.961	77
											10.781	12
ΣΥΝΟΛΟ	185.883	251	269.057	329	292.716	342	623.761	833	449.025	548	295.462	378

Αξία σε εκ. δρχ
Ποσότητα σε τόννους
Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε.

Πίνακας 3.2.2.
Εξαγωγές Ανθοκομικών Προϊόντων κατά Χώρα Προορισμού

	1995		1996		1997		1998		1999		2000*	
	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα
ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	57.897	114	102.083	170	156.173	193	381.568	510	172.387	306	76.590	98
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	7.508	12	7.878	5	7.828	1	0	0	973	1	811	1
ΙΤΑΛΙΑ	483	0	1.616	1	13.468	2	19.083	29	5.130	6	11.382	18
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	6.345	3	2.900	2	0	0	7.056	20	7.352	9	13.844	16
ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ	1.065	1	0	0	80	0	9.653	15	5.290	1	2.129	0
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΩΝ Ε.Ε.	73.298	130	114.476	178	177.549	197	417.360	575	191.133	322	104.755	132
ΠΓΔΜ	1.852	1	35.543	26	47.626	75	42.475	59	37.834	51	46.258	58
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	0	0	0	0	0	0	32.367	26	26.697	25	10.510	25
ΕΛΒΕΤΙΑ	24.219	5	10.238	3	5.449	2	5.940	3	13.404	7	3.231	2
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	14.171	19	18.237	16	0	0	0	0	0	0	0	0
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	2.775	1	320	0	9.461	14	54.852	66	106.401	64	34.509	69
ΟΥΚΡΑΝΙΑ]	4.622	4	0	0	6.295	4	1.071	1	0	0	0	0
ΜΟΛΔΑΒΙΑ	5.883	3	13.446	11	5.362	7	3.320	2	0	0	0	0
ΡΩΣΙΑ	10.915	13	10.525	8	24.209	35	0	0	0	0	366	0
ΜΠΑΧΑΜΕΣ	10.354	5	0	0	7.023	0	0	0	0	0	0	0
ΚΥΠΡΟΣ	36.021	68	27.835	63	0	0	55.079	96	52.248	65	58.802	51
ΗΠΑ											12.144	2
ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ	1.773	2	38.438	24	9.744	9	11.295	6	21.309	14	24.888	39
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	112.585	121	154.581	151	115.167	146	206.400	258	257.892	226	190.707	246
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	185.883	251	269.057	329	292.716	342	623.761	833	449.025	548	295.462	378

Αξία σε εκ. δρχ
Ποσότητα σε τόννους
Πηγή: ΕΣΥΕ

4. ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

4.1 Συνολικό μέγεθος αγοράς, σε αξία, τα τελευταία έτη.

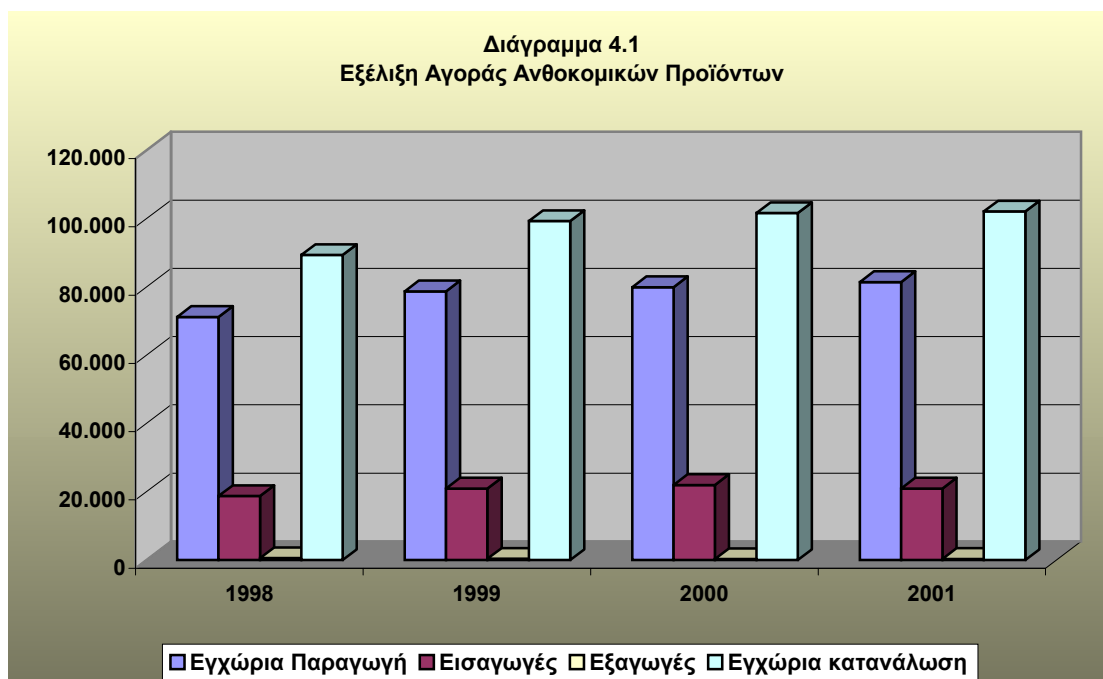
Όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενο μέρος της παρούσας μελέτης τόσο η εγχώρια παραγωγή όσο και οι εισαγωγές παρουσιάζουν σημαντική αύξηση τα τελευταία έτη, οδηγώντας και σε αύξηση της εγχώριας κατανάλωσης. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την εκτιμώμενη εξέλιξη της εγχώριας αγοράς σε επίπεδο χονδρικής εμπορίας για τα τελευταία τρία έτη, σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς.

**Πίνακας 4.1.1.
Μέγεθος Αγοράς Ανθοκομικών Προϊόντων (σε αξία)**

(σε εκ. δρχ)

Ετος	1998	1999	2000	2001
Εγχώρια Παραγωγή	71.250	78.750	80.000	81.500
Εισαγωγές	18.750	21.000	22.000	21.000
Εξαγωγές	600	400	300	350
Εγχώρια κατανάλωση	89.400	99.350	101.700	102.150

Πηγή : ICAP

Σημειώνεται ότι τα εμφανιζόμενα μεγέθη των εισαγωγών διαφέρουν από τα επίσημα καταγεγραμμένα στοιχεία του εξωτερικού εμπορίου, δεδομένου ότι η πλειοψηφία των σημαντικών επαγγελματικών φορέων εκτιμά ότι τα επίσημα καταγεγραμμένα μεγέθη είναι υποτιμημένα. Αντίστοιχα έχουν ελαφρά διαφοροποιηθεί και τα μεγέθη των εξαγωγών.

Από τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι η εγχώρια κατανάλωση διατηρείται σε υψηλά επίπεδα. Το 1999 παρουσίασε αύξηση 11,1% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Αντίστοιχα το 2000 εμφανίζεται ουσιαστικά στασιμότητα αφού η αύξηση διαμορφώνεται σε χαμηλά επίπεδα. Η εγχώρια αγορά των 100 δισ. δρχ περίπου σε επίπεδο χονδρικής αντιστοιχεί σε 125 – 130 δισ. δρχ, σε επίπεδο λιανικής αφού το τελικό μικτό περιθώριο κέρδους για το λιανικό εμπόριο εκτιμάται ότι κυμαίνεται σε 30% περίπου, αν συνυπολογισθούν και οι απώλειες (φύρα).

Αναφορικά με την κατανομή της εγχώριας αγοράς στα διάφορα δίκτυα διανομής, σημειώνεται ότι σύμφωνα με εκτιμήσεις παραγόντων της αγοράς τα ανθοπωλεία απορροφούν περίπου το 75% της συνολικής εγχώριας κατανάλωσης και ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών ανέρχεται σε 100 δισεκ δρχ. Το υπόλοιπο ποσοστό διανέμεται στους τελικούς καταναλωτές από τα υπόλοιπα δίκτυα διανομής (Λαϊκές αγορές, κέντρα νυχτερινής διασκέδασης, πλανόδιο εμπόριο κλπ).

Περαιτέρω, στο επίπεδο της λιανικής εμπορίας μέσω ανθοπωλείων, δεδομένων των συνθηκών που υπάρχουν στον κλάδο εκτιμάται ότι, τα μικρού μεγέθους ανθοπωλεία καλύπτουν συνολικά το 65% του κύκλου εργασιών λιανικής, ενώ στα μεσαία και μεγάλου μεγέθους ανθοπωλεία αντιστοιχούν ποσοστά της τάξης του 20% και 15% αντίστοιχα.

4.2. Ανάλυση της Αγοράς ανά Ευρύτερη Κατηγορία Προϊόντος. Μερίδια Αγοράς των Κυριοτέρων Παραγωγών και Εισαγωγέων

Η εγχώρια κατανάλωση είναι περισσότερο προσανατολισμένη στα δρεπτά άνθη. Αναφορικά με την κατανομή των δύο βασικών κατηγοριών εξεταζόμενων προϊόντων, εκτιμάται ότι τα μεν άνθη (όλων των κατηγοριών) καλύπτουν ποσοστό της τάξης του 60% ενώ τα φυτά αντίστοιχα το 40% της εγχώριας κατανάλωσης.

Αναφορικά με τα δρεπτά άνθη, η κυρίαρχη θέση του τριαντάφυλλου αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της εγχώριας αγοράς ενώ το γαρύφαλλο καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση. Σε όρους αξίας οι εκτιμήσεις συγκλίνουν σε ποσοστό της τάξης του 30% για τα τριαντάφυλλα, ενώ αρκετά χαμηλότερο ποσοστό αντιστοιχεί στα γαρύφαλλα, δεδομένης και της διαφοράς τιμών.

Όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενο μέρος της μελέτης η εγχώρια αγορά χαρακτηρίζεται από τη δραστηριοποίηση μεγάλου πλήθους επιχειρήσεων. Ο κατακερματισμός αυτός έχει ως συνέπεια την έλλειψη επιχειρήσεων που να κατέχουν αξιοσημείωτο ποσοστό στην αγορά. Υπάρχουν ωστόσο ορισμένες επιχειρήσεις που έχουν ξεχωριστή θέση σε επιμέρους τομείς. Από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται αξιόλογο ποσοστό κατέχει η AGRINVEST, που εκτιμάται ότι κατέχει την πρώτη θέση ανάμεσα στις επιχειρήσεις του χονδρικού εμπορίου. Άλλες σημαντικές επιχειρήσεις είναι η UNIFLORA, FLORHELLAS, BOΥΛΑΛΑ κλπ.

Στον χώρο των φυτών ηγετική θέση κατέχει όμιλος KITANTZH αφού διαθέτει σημαντική ποικιλία φυτών, εκτεταμένο πελατολόγιο, οργανωμένο δίκτυο πωλήσεων. Εκτιμάται ότι στη συγκεκριμένη αγορά δεν υπάρχει επιχείρηση που να έχει μέγεθος ανταγωνιστικό με αυτό του ομίλου KITANTZH.

Στο επίπεδο της λιανικής εμπορίας – διάθεσης ανθέων/φυτών ξεχωρίζουν οι επιχειρήσεις ΠΕΤΡΙΔΗΣ CREATIONS, ΦΛΕΡΙΑ, BINTZHΛΑΙΟΣ, ΑΥΓΕΡΗΣ κλπ., οι οποίες έχουν εδραιωθεί και χαρακτηρίζονται από υψηλή αναγνωρισιμότητα λόγω της φήμης που έχουν αποκτήσει.

4.3

Παράγοντες που Επηρεάζουν τη Ζήτηση

Οι παράγοντες που επηρεάζουν την εγχώρια ζήτηση για ανθοκομικά προϊόντα αφορούν την οικονομική συγκυρία, τις τάσεις, το πλήθος των κοινωνικών εκδηλώσεων, την αύξηση των διαφόρων κοινωνικών γεγονότων. Κύριος ωστόσο παράγοντας για την διαμόρφωση της ζήτησης είναι τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προϊόντων.

- ***Ποιότητα προϊόντων / Εμφάνιση***

Η ποιότητα των ανθέων διακρίνεται τόσο στην ποιότητα κατά τη στιγμή της αγοράς, όσο και στη διατήρηση των χαρακτηριστικών μετά την αγορά.

Η ποιότητα των δρεπτών ανθέων καθορίζεται από τη γενικότερη εμφάνιση (φρεσκάδα) και συναφή χαρακτηριστικά (χρώμα, ευωδία κλπ). Η εμφάνιση καθορίζεται από το μέγεθος, το σχήμα, την καθαρότητα και το χρώμα. Ιδιαίτερα το χρώμα φαίνεται ότι παίζει καθοριστικό ρόλο για την αγορά των διαφόρων προϊόντων. Στα τριαντάφυλλα η μεγαλύτερη ζήτηση παρουσιάζεται για τα κόκκινα, ενώ στα κρίνα προτιμούνται περισσότερο τα παστέλ. Τέλος στα γλαστρικά μεγαλύτερη προτίμηση εμφανίζουν τα ανθοφόρα με τα έντονα χρώματα.

Ενα άλλο ιδιαίτερα σημαντικό χαρακτηριστικό που διαμορφώνει τη καταναλωτική ζήτηση αφορά την οσμή που αναδίδουν τα διάφορα άνθη. Πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι οι προτιμήσεις έχουν και παροδικό χαρακτήρα αφού επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από τις τάσεις της «μόδας».

Η ποιότητα μετά την αγορά, αναφέρεται στη διάρκεια διατήρησης των χαρακτηριστικών των ανθέων. Κρίσιμοι παράγοντες που επηρεάζουν την διατήρηση των χαρακτηριστικών των δρεπτών ανθέων είναι ο τρόπος και η μέθοδος των μετασυλλεκτικών χειρισμών (γρήγορη διακίνηση, διατήρηση σε ψυγεία κλπ).

- ***Οικονομική συγκυρία***

Η κατανάλωση ανθέων επηρεάζεται σε σημαντικό βαθμό από την γενικότερη οικονομική συγκυρία. Η αγορά των ανθοκομικών προϊόντων τόσο για οικιακή χρήση, όσο και ως δώρο (προσωπικό ή και επαγγελματικό), δεν εξυπηρετεί βασικές ανάγκες, αλλά θεωρείται περισσότερο ως «πολυτέλεια». Ως εκ τούτου, η επιλογή της αγοράς ανθέων πραγματοποιείται μονάχα στο βαθμό που υπάρχει διαθέσιμο εισόδημα και βέβαια έχουν καλυφθεί οι υπόλοιπες βασικές ανάγκες (στέγαση, διατροφή κλπ).

Είναι γεγονός ότι το προηγούμενο έτος, η ιδιαίτερη οικονομική συγκυρία, που χαρακτηρίζεται από την αρνητική πορεία των συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (όπου ως γνωστό είχε κατευθυνθεί μεγάλο μέρος των ιδιωτικών αποταμιεύσεων), δημιούργησε δυσμενές ψυχολογικό κλίμα στην αγορά γενικά, γεγονός το οποίο, είχε σημαντικές επιπτώσεις μεταξύ των άλλων και στην ανθοκομική αγορά. Συγκεκριμένα, η κίνηση στα μικρά ανθοπωλεία ήταν περιορισμένη. Είναι φυσικό ότι η αρνητική οικονομική συγκυρία πλήττει

περισσότερο τα μεσαίου και μικρού εισοδήματος νοικοκυριά, ενώ αντίθετα στα υψηλότερων εισοδημάτων οι επιπτώσεις δεν έχουν την ίδια βαρύτητα.

- **Καταναλωτικές Συνήθειες - Τάσεις - Μόδα**

Η επιλογή της αγοράς λουλουδιών ή φυτών τόσο για οικιακή χρήση όσο και ως δώρο, προσωπικό ή επαγγελματικό, υπόκειται και στις γενικότερες τάσεις και μόδες που επικρατούν. Η σημερινή εποχή χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη πολλών εναλλακτικών επιλογών τόσο για τη διακόσμηση των οικιών, όσο και για την προσφορά ενός δώρου. Οι εναλλακτικές αυτές επιλογές, κυρίως στην περίπτωση του δώρου, αφορούν ποτά, γλυκίσματα ή άλλα δώρα. Σημαντικό μειονέκτημα όλων των ανθοκομικών προϊόντων, είναι η σχετικά υψηλή τιμή σε συνδυασμό με τον μικρό χρόνο διάρκειας συγκρινόμενη βέβαια με άλλα ανταγωνιστικά προϊόντα. Ο παράγοντας αυτός, σε συνδυασμό με την έλλειψη υιοθέτησης πρωτοποριακών ιδεών (κυρίως στις συνθέσεις) έχει ως αποτέλεσμα την στασιμότητα που επικρατεί στην αγορά. Από την άλλη πλευρά ωστόσο, η ταύτιση ορισμένων εορτών (π.χ. Αγίου Βαλεντίνου, Γιορτή Μητέρας, Πρωτομαγιά) με την προσφορά λουλουδιών ευνοεί την κατανάλωση ανθέων.

- **Κοινωνικά γεγονότα (γάμοι – βαφτίσεις κλπ)**

Όπως έχει σημειωθεί και προηγούμενα η κατανάλωση ανθέων και ανθοκομικών προϊόντων επηρεάζεται άμεσα από το πλήθος των κοινωνικών γεγονότων και εκδηλώσεων. Η δυνατότητα χρησιμοποίησης των ανθοκομικών προϊόντων, τόσο ως δώρο όσο και για διακοσμητικούς λόγους, είναι φυσικό να προκαλεί ποικίλες επιπτώσεις στη συνολική ζήτηση των προϊόντων αυτών. Επιπλέον σε ορισμένες περιπτώσεις (γάμοι, βαπτίσεις, κηδείες) η δαπάνη για άνθη είναι σημαντική και έχει αξιόλογη συμβολή στη συνολική εγχώρια κατανάλωση. Για παράδειγμα η μείωση του αριθμού των γάμων το 2000 συνέβαλε στη σταθεροποίηση της εγχώριας κατανάλωσης. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την εξέλιξη των γάμων, γεννήσεων και θανάτων κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ

Πίνακας 4.3.1
Εξέλιξη Γάμων – Γεννήσεων – Θανάτων

Έτος	Γάμοι	Γεννήσεις	Θάνατοι
1990	59.052	102.229	94.152
1991	65.568	102.620	95.498
1992	48.631	104.081	98.231
1993	62.195	101.799	97.419
1994	56.813	103.763	97.807
1995	63.987	101.495	100.158
1996	45.408	100.718	100.740
1997	60.535	102.038	99.738
1998	55.489	100.894	102.668

Πηγή: ΕΣΥΕ

Με βάση τα ανωτέρω φαίνεται ότι τα τελευταία 4 έτη δεν παρατηρούνται ουσιαστικές διαφορές στον αριθμό των γεννήσεων ή των θανάτων, ώστε να επηρεάσουν δραστικά τα επίπεδα της ζήτησης ανθέων. Αντίθετα, η εξέλιξη του αριθμού των γάμων παρουσιάζει μεγάλη κάμψη κάθε 4 έτη (λόγω δίσεκτου έτους).

4.4. Τάσεις της Αγοράς και Προβλεπόμενη Ζήτηση τα Προσεχή Έτη.

Η βελτίωση της οικονομικής συγκυρίας, η διατήρηση των θετικών επιρροών που προέρχονται από την μόδα και η ουσιαστική αποδοχή των καταναλωτών για την αγορά ανθέων αποτελούν σημαντικούς παράγοντες ανάπτυξης της εγχώριας κατανάλωσης.

Συγκεκριμένα, οι ρυθμοί ανάπτυξης της οικονομίας που σημειώθηκαν πρόσφατα και οι σημαντικές εισροές που αναμένονται τα επόμενα έτη, δημιουργούν προϋποθέσεις για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, γεγονός που συμβάλει στην αύξηση της ζήτησης των ανθοκομικών ειδών. Πρέπει να σημειωθεί ωστόσο ότι, η μελλοντική ζήτηση μπορεί να έχει ορισμένες διακυμάνσεις. Εκτιμάται όμως ότι οι διακυμάνσεις αυτές θα έχουν παροδικό χαρακτήρα και δεν αλλοιώνουν σημαντικά τη μακροχρόνια τάση ανάπτυξης της εγχώριας κατανάλωσης.

Όπως προαναφέρθηκε η σταθερότητα της εγχώριας κατανάλωσης το προηγούμενο έτος οφείλεται στη μείωση του αριθμού των γάμων (δίσεκτο έτος) και στην γενικότερη πορεία της καταναλωτικής συμπεριφοράς, η οποία επηρεάστηκε αρνητικά από τις εξελίξεις στις χρηματιστηριακές συναλλαγές, γεγονός που αναμένεται να εξισορροπηθεί. Η σταδιακή βελτίωση των οικονομικών συνθηκών εκτιμάται ότι θα έχει θετικές επιπτώσεις στη συνολική αύξηση της εγχώριας κατανάλωσης ανθοκομικών προϊόντων. Σύμφωνα με εκτιμήσεις παραγόντων της αγοράς, αναμένεται ότι το επόμενο έτος φαινομενική κατανάλωση ανθέων θα παρουσιάσει μικρή αύξηση 2-3% περίπου.

Πρέπει να σημειωθεί τέλος ότι σημαντικός παράγοντας που θα συμβάλει θετικά στην αύξηση της εγχώριας κατανάλωσης του ευρύτερου κλάδου της ανθοκομίας και κηποτεχνίας αποτελεί η διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα το 2004. Η αύξηση αυτή δεν θα προέλθει από την κάλυψη των αναγκών της Ολυμπιάδας μόνο, αλλά και από τα διάφορα κοινωνικά γεγονότα και πολλαπλές εκδηλώσεις (αθλητικές, επαγγελματικές/εταιρικές κλπ) που προηγούνται, τα οποία προϋποθέτουν στολισμούς χώρων κλπ. Ειδικότερα, στα πλαίσια διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων προβλέπεται η δένδροφύτευση 100 εκ. φυτών, σε έκταση 37-40.000 στρεμμάτων, σε 60 περιοχές της Αττικής που συνδέονται με τους Ολυμπιακούς Αγώνες, με συνολικό κόστος 84 δισ δρχ περίπου.

Σημαντικές αλλαγές ωστόσο θα πρέπει να αναμένονται στον τομέα της εγχώριας παραγωγής και διανομής των ανθοκομικών προϊόντων. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής ανθοκομίας επιβάλλει εκσυγχρονισμό των συνθηκών καλλιέργειας, ανάπτυξη των δικτύων διανομής και κυρίως αύξηση της μέσης έκτασης ανά καλλιέργεια. Η πραγματοποίηση αυτών των ενεργειών είναι δυνατό να οδηγήσουν σε βελτίωση της ποιότητας των εγχώριων ανθοκομικών προϊόντων και κυρίως της σχέσης τιμή προς ποιότητα. Είναι προφανές ότι η ουσιαστική βελτίωση των όρων προσφοράς θα έχει σημαντικές θετικές επιπτώσεις στην εγχώρια κατανάλωση.

5. ΟΡΟΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ – ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ – ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

5.1. Περιγραφή και Συγκριτική Αξιολόγηση των Διαφόρων Δικτύων Διανομής που Χρησιμοποιούνται

Η ανθοκομική αγορά παρουσιάζει χαμηλό βαθμό οργάνωσης και οι παραγωγοί έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν διάφορα κανάλια διανομής για τη διάθεση των προϊόντων τους. Οι οργανωμένοι χώροι που λειτουργούν στην Αθήνα είναι οι ανθαγορές του Προμπονά και της Αμυγδαλέζας.

Η ανθαγορά του Προμπονά είναι ιδιωτική και πιο παλαιά, ενώ σημαντικό τμήμα της δραστηριότητας έχει σταδιακά μεταφερθεί σε γειτονικούς δρόμους (κυρίως στην οδό Ανθέων). Η ανθαγορά της Αμυγδαλέζας (την οποία διαχειρίζεται η Κ.Α.Σ.Ε.) έχει δημιουργηθεί πιο πρόσφατα, χωρίς όμως να έχει επιτύχει σε επαρκή βαθμό τον αρχικό σκοπό της, που ήταν η συγκέντρωση της χονδρεμπορικής δραστηριότητας. Ως ουσιαστική προϋπόθεση για τη λειτουργία της ήταν η παύση της δραστηριότητας της ανθαγοράς του Προμπονά.

Το βασικό πρόβλημα που εμφανίζεται στις ανθαγορές αφορά τον χαλαρό τρόπο οργάνωσης. Κύρια συμπτώματα είναι η έλλειψη ελέγχου και διαφάνειας των συναλλαγών και, κυρίως, η έλλειψη ελέγχου για τις μη πωληθείσες ποσότητες, με αποτέλεσμα σημαντικό μέρος των διακινούμενων ποσοτήτων να συναλλάσσονται εκτός ανθαγορών και έτσι να αλλοιώνουν τον ανταγωνισμό. Σύμφωνα με απόψεις παραγόντων της αγοράς οι μη πωληθείσες ποσότητες με το πέρας των συναλλαγών καταλήγουν σε άλλα κυκλώματα (πλανόδιο εμπόριο κλπ) τα οποία όμως ανταγωνίζονται τα ανθοπωλεία.

➤ Χονδρεμπόριο

Οι χονδρέμποροι χρησιμοποιούν συνήθως σταθερό δίκτυο προμηθευτών. Οι περισσότεροι χονδρέμποροι πραγματοποιούν κατευθείαν εισαγωγές από το εξωτερικό και η πρακτική που χρησιμοποιούν είναι μικτή, αφού είτε διαθέτουν σταθερούς χονδρεμπόρους του εξωτερικού είτε (σπανιότερα) μετέχουν στις διάφορες ανθαγορές κυρίως της Ολλανδίας.

Η προμήθεια των εγχωρίως παραγόμενων ανθοκομικών προϊόντων παρουσιάζει επίσης μικτή εικόνα και προέρχεται είτε απευθείας από τους παραγωγούς είτε από τις ανθαγορές. Η χρησιμοποίηση του ενός ή του άλλου τρόπου εξαρτάται από την ισχύ των χονδρεμπόρων και κυρίως από την βαρύτητα που δίνουν στην ποιότητα ή στην τιμή. Στην πρώτη περίπτωση (μεγαλύτερη βαρύτητα στην ποιότητα), προτιμάται η συνεργασία με συγκεκριμένους παραγωγούς που διατηρούν την ποιότητα σε υψηλά επίπεδα και έχουν τη δυνατότητα να τροφοδοτήσουν τους εμπόρους σε ικανοποιητικό βαθμό. Στη δεύτερη περίπτωση είναι περισσότερο συχνή η χρήση των ανθαγορών (Προμπονά και Αμυγδαλέζας) με στόχο να επιτύχουν τον καλύτερο δυνατό συνδυασμό

τιμής και ποιότητας. Είναι πάντως χαρακτηριστικό ότι η γειτνίαση πολλών μεγάλων χονδρεμπορικών επιχειρήσεων με το ανθοκομικό κέντρο του Προμπονά έχει ως συνέπεια την ευρύτατη χρησιμοποίηση του από τις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην περιοχή.

➤ **Λιανεμπόριο**

Η αποσπασματική πληροφόρηση της κατάστασης και του αριθμού των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ανθοκομίας και των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου αποτελεί εμπόδιο για την πλήρη καταγραφή των επιχειρήσεων. Στην κατάσταση αυτή συμβάλλει και η ουσιαστική έλλειψη ενεργών αντιπροσωπευτικών συνδέσμων των καταστημάτων λιανικής διάθεσης ανθέων. Επίσης η παράλειψη αρκετών εμπορών να εγγραφούν στα επιμέρους επιμελητήρια και ο υψηλός ρυθμός εισόδου και εξόδου καταστημάτων από τον κλάδο, δημιουργούν δυσκολία στον προσδιορισμό με ακρίβεια του αριθμού των καταστημάτων. Ως εκ τούτου, στα πλαίσια της παρούσας μελέτης παρατίθεται εκτίμηση κατά προσέγγιση, η οποία και βασίζεται στις απόψεις των διαφόρων παραγόντων της αγοράς.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις παραγόντων της αγοράς ο συνολικός αριθμός των καταστημάτων σε πανελλαδικό επίπεδο ανέρχεται σε 8.000 περίπου.

Πρέπει να σημειωθεί επίσης, ότι ο συνολικός αριθμός των σημείων λιανικής πώλησης ανθοκομικών ειδών είναι γενικά μεγαλύτερος, αφού η ανωτέρω εκτίμηση δεν περιλαμβάνει τα κέντρα κήπου (garden centers), από τα οποία διακινείται το μεγαλύτερο ποσοστό των φυτών και γλαστρικών ειδών για τις ανάγκες των κήπων. Επιπλέον δεν περιλαμβάνονται άλλα σημεία πώλησης όπως SUPER MARKET, λαϊκές αγορές κλπ.

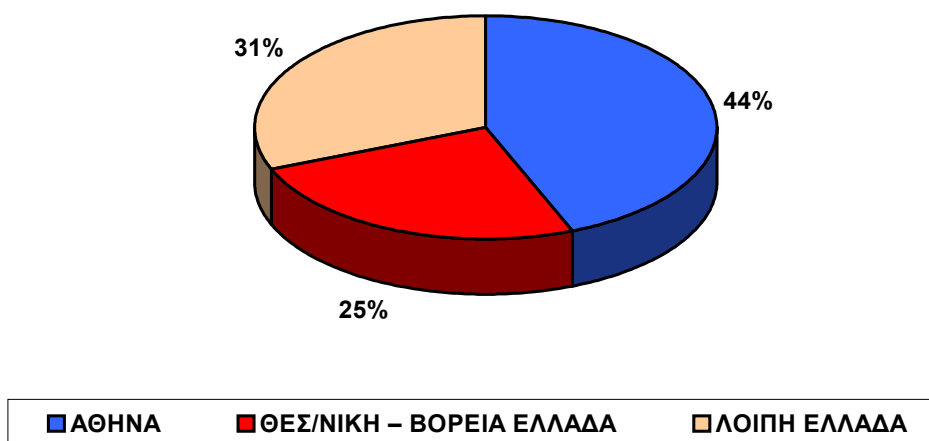
Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει συνοπτικά την γεωγραφική κατανομή των ανθοπωλείων.

Πίνακας 5.1.1
Γεωγραφική Κατανομή Καταστημάτων Λιανικού Εμπορίου Ανθοκομικών Ειδών

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤ/ΩΝ	%
ΑΘΗΝΑ	3.500	43,8
ΘΕΣ/ΝΙΚΗ – ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ	2.000	25,0
ΛΟΙΠΗ ΕΛΛΑΔΑ	2.500	31,3
ΣΥΝΟΛΟ	8.000	100,0

Πηγή: ICAP

Διάγραμμα 5.1
Κατανομή Ανθοπωλείων

Ένα πρώτο συμπέρασμα που προκύπτει από την εξέταση του πίνακα είναι ο μεγάλος αριθμός των καταστημάτων λιανικής πώλησης, αφού 1 κατάστημα αντιστοιχεί σε περίπου 1.300 κατοίκους. Είναι χαρακτηριστικό δε ότι στις αστικές περιοχές ένα ανθοπωλείο εξυπηρετεί περίπου 2-3 οικοδομικά τετράγωνα. Όπως είναι φυσικό η λειτουργία ενός τόσο μεγάλου αριθμού καταστημάτων λιανικής δημιουργεί αυξημένο ανταγωνισμό συνεπώς οδηγεί σε προβλήματα βιωσιμότητας.

Σύμφωνα με τις παραπάνω εκτιμήσεις, ο συνολικός αριθμός των καταστημάτων που λειτουργούν στην περιοχή της πρωτεύουσας ανέρχεται σε 3.500. Οι εγγεγραμμένες επιχειρήσεις στα τρία επιμελητήρια ωστόσο είναι αρκετά λιγότερες και ανέρχονται σε 1500 περίπου. Αντίστοιχα στην περιοχή της Θεσσαλονίκης τα εγγεγραμμένα καταστήματα ανέρχονται σε 534 και είναι εγκατεστημένα στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης.

Η πλειοψηφία των λιανεμπορικών επιχειρήσεων, και κυρίως των σχετικά μεγαλύτερων και πλέον γνωστών ανθοπωλείων που δίνουν ιδιαίτερη σημασία στην ποιότητα, χρησιμοποιεί το δίκτυο των χονδρεμπόρων για την προμήθεια με τα διάφορα ανθοκομικά είδη. Με αυτό τον τρόπο διασφαλίζουν την ποιότητα των ανθοκομικών προϊόντων και την έγκαιρη παράδοση τους στον χρόνο που επιθυμούν. Ωστόσο δεν είναι τελείως αποκομμένοι από τις ανταγορές και την παραγωγή αφού σε έκτακτες περιπτώσεις προσφεύγουν σε απευθείας αγορές από την ανταγορά ή τους παραγωγούς.

Αντίθετα τα μικρότερα λιανεμπορικά καταστήματα είναι πιθανό να καταφύγουν πιο συχνά στην ανταγορά με στόχο να επιτύχουν καλύτερες τιμές και να αποφύγουν το

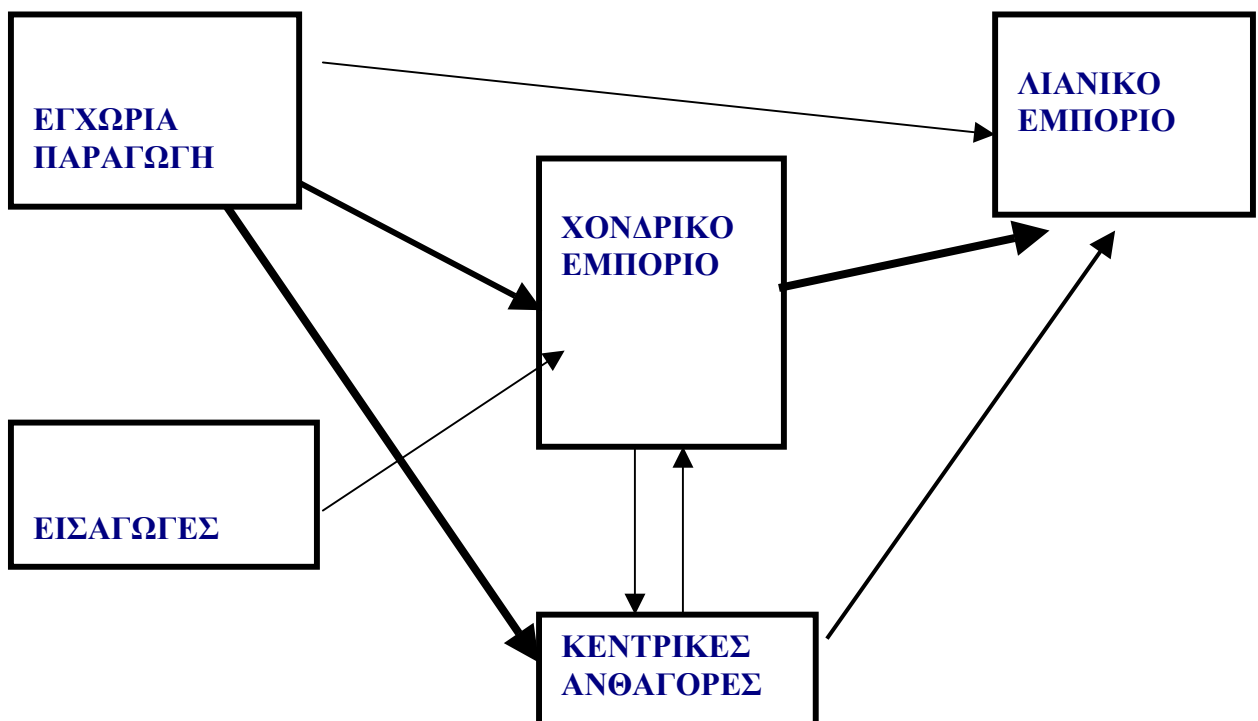
στάδιο του χονδρέμπορου. Ο μεγάλος αριθμός των μικρών ανθοπωλείων και ο υψηλός ανταγωνισμός συνεπάγεται έλλειψη ρευστότητας και δημιουργεί προβλήματα στην κανονικότητα της προμήθειας από το συγκεκριμένο δίκτυο. Το γεγονός αυτό συνεπάγεται ότι σε ορισμένες περιπτώσεις χρησιμοποιούν αναγκαστικά το δίκτυο του χονδρέμπορου για να επιτύχουν καλύτερη ποιότητα.

Αναφορικά με τα εισαγόμενα ανθοκομικά είδη, σημειώνεται ότι όλες οι λιανεμπορικές επιχειρήσεις χρησιμοποιούν το δίκτυο των χονδρεμπόρων αναγκαστικά. Βέβαια και σε αυτή την περίπτωση ορισμένα μεγάλα λιανεμπορικά καταστήματα πραγματοποιούν απευθείας εισαγωγές εξαιτίας της καλύτερης γνώσης της αγοράς που τυχόν έχουν.

Τα λιανεμπορικά καταστήματα της επαρχίας χρησιμοποιούν αναγκαστικά το δίκτυο των χονδρεμπόρων αφού δεν έχουν τη δυνατότητα να βρίσκονται στις ανθαγορές. Είναι χρήσιμο να σημειωθεί ότι τα επαρχιακά ανθοπωλεία παρουσιάζουν προβλήματα στην τροφοδοσία τους, αφού ο τρόπος διανομής είναι ελάχιστα οργανωμένος. Είναι χαρακτηριστικό ότι σε πολλές περιπτώσεις χρησιμοποιούνται δημόσια μέσα μεταφοράς (ΚΤΕΛ, ΟΣΕ κλπ) για τη μεταφορά ανθοκομικών προϊόντων, γεγονός που δημιουργεί προβλήματα, τόσο στην ποιότητα των προϊόντων, όσο και ασφάλεια των μεταφορών.

Διαγραμματικά η διακίνηση των προϊόντων πραγματοποιείται ως εξής:

Διάγραμμα 5.2.
Διαγραμματική Απεικόνιση Καναλιών Διανομής Ανθέων

5.2. Περιθώρια Κέρδους στα Βασικά Δίκτυα Διανομής, Συνήθεις Όροι Εμπορίας – Πληρωμών και Συνθήκες Ανταγωνισμού.

Σε γενικές γραμμές τα περιθώρια κέρδους των διαφόρων δικτύων διανομής επηρεάζονται από το μέγεθος των μονάδων, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των προϊόντων, το βαθμό ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων. Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι κύριοι παράγοντες που διαμορφώνουν τα περιθώρια κέρδους περιλαμβάνουν το μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων που συνεπάγεται και υψηλό ανταγωνισμό, η μικρή διάρκεια ζωής των ανθέων, το μεγάλο ποσοστό απωλειών σε κάθε τμήμα του δικτύου διανομής.

➤ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΙΟ:

Οι χονδρεμπορικές επιχειρήσεις λειτουργούν συνήθως με περιθώριο που κυμαίνεται μεταξύ 10-30%. Οι κύριοι παράγοντες που καθορίζουν τα ποσοστά αυτά είναι οι εξής:

- Περιορισμένα λειτουργικά έξοδα: Η μεγάλη πλειοψηφία των χονδρεμπορικών επιχειρήσεων δε διαθέτει μεγάλους αποθηκευτικούς χώρους, αφού η διατήρηση των ανθέων για περιορισμένο χρονικό διάστημα αποθαρρύνει τη αποθεματοποίηση εμπορευμάτων. Σημειώνεται πάντως ότι οι περισσότερες διαθέτουν ψυγεία τα οποία ωστόσο είναι περιορισμένης χωρητικότητας.
- Μεγάλος αριθμός μονάδων: Στον ευρύτερο χώρο του χονδρεμπορίου των ανθέων δραστηριοποιείται σημαντικός αριθμός εμπορικών επιχειρήσεων γεγονός που δημιουργεί συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού για τη διάθεση των προϊόντων αφού οι λιανεμπορικές επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ διαφορετικών επιχειρήσεων για την τροφοδότηση των καταστημάτων τους με ανθοκομικά προϊόντα.
- Χρησιμοποίηση εναλλακτικών δικτύων διάθεσης: Επιπλέον, τα λιανεμπορικά καταστήματα έχουν δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ χονδρεμπορικών επιχειρήσεων, ανθαγοράς και παραγωγών για να προμηθευτούν τα προϊόντα, γεγονός που πιέζει περισσότερο τα περιθώρια κέρδους των χονδρεμπορικών επιχειρήσεων.

Οι παραπάνω παράγοντες έχουν ως αποτέλεσμα τη διαμόρφωση του προαναφερθέντος περιθωρίου κέρδους από τους χονδρέμπορους. Η ισχυρή θέση των χονδρεμπορικών επιχειρήσεων χρησιμοποιείται κυρίως στη διαμόρφωση συγκεκριμένων κανόνων συναλλαγής και λιγότερο στη διαμόρφωση των περιθωρίων κέρδους.

➤ ΛΙΑΝΕΜΠΟΡΙΟ:

Το λιανεμπόριο χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα υψηλά περιθώρια κέρδους. Συγκεκριμένα, τα περιθώρια κέρδους έχουν ως τιμή αφετηρίας το 100%. Οι παράγοντες που διαμορφώνουν τα συγκεκριμένα υψηλά περιθώρια κέρδους είναι οι εξής:

- Μεγάλο ποσοστό απωλειών: Το λιανικό εμπόριο ανθέων χαρακτηρίζεται από υψηλό ποσοστό απωλειών που εμφανίζονται σε όλα τα στάδια διακίνησης και οφείλονται σε αρκετούς παράγοντες. Ένα σημαντικό ποσοστό οφείλεται στη συγκομιδή των προϊόντων. Σύμφωνα με τις απόψεις παραγόντων της αγοράς σε αρκετές παρτίδες ανθέων υπάρχουν ελαττωματικά είδη (π.χ. κομμένο κλαδί κλπ). Σημαντικές απώλειες παρατηρούνται κατά τη μεταφορά των προϊόντων από τους παραγωγούς στις αγορές και από τους χονδρεμπόρους στους λιανοπωλητές, αφού οι συνθήκες μεταφοράς δεν είναι οι πλέον κατάλληλες (χρησιμοποίηση ΚΤΕΛ κλπ). Τέλος σημαντικές απώλειες υπάρχουν και στο κατάστημα του λιανοπωλητή, αφού τα άνθη δεν διατηρούνται για αρκετό χρονικό διάστημα.
- Είδος πολυτελείας: Όπως έχει επισημανθεί τα άνθη δεν καλύπτουν βασικές ανάγκες αλλά κυρίως ανάγκες καλαισθησίας και αντιμετωπίζονται ως προϊόν πολυτελείας. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη διαμόρφωση υψηλών περιθωρίων κέρδους.

Πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι τα ανωτέρω περιθώρια κέρδους αφορούν αποκλειστικά τη διάθεση των απλών ανθέων. Η διάθεση των συνθέσεων έχει ιδιαίτερα υψηλά περιθώρια κέρδους αφού η δημιουργία συνθέσεων περιλαμβάνει στοιχεία τέχνης. Το ύψος του περιθωρίου εξαρτάται από το είδος του άνθους ή φυτού που χρησιμοποιείται, το βαθμό πρωτοτυπίας, τη φήμη του ανθοπωλείου, τα λοιπά υλικά που χρησιμοποιεί. Σημειώνεται ότι σε ειδικές περιπτώσεις που οι συνθέσεις θεωρούνται ως ιδιαίτερα αντικείμενα τέχνης το περιθώριο κέρδους είναι εξαιρετικά υψηλό.

Πρέπει να επισημανθεί ότι τελικά το μικτό περιθώριο κέρδους διαμορφώνεται σε σαφώς διψήφια νούμερα και εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 30-35% περίπου αφού ο υψηλός βαθμός απωλειών, η σημαντική εποχικότητα της αγοράς, και τα υψηλά σε ορισμένες περιπτώσεις λειτουργικά κόστη, περιορίζουν σημαντικά τη συνολική απόδοση.

5.3. Όροι πληρωμής

Οι όροι αγοράς και πώλησης καθορίζονται από τη διαπραγματευτική ισχύ κάθε μέλους της αλυσίδας διανομής των ανθοκομικών προϊόντων. Η σημαντική ισχύ που διαθέτουν οι χονδρέμποροι αποτελεί κομβικό στοιχείο στην διαμόρφωση των γενικών όρων πληρωμών του δικτύου.

Η αυξημένη σημασία των χονδρεμπορικών επιχειρήσεων οφείλεται στη δυνατότητα χρηματοδότησης τόσο του δικτύου διανομής, όσο και της λειτουργίας των παραγωγικών και λιανεμπορικών επιχειρήσεων. Η χρηματοοικονομική κατάσταση αρκετών παραγωγικών επιχειρήσεων, που χαρακτηρίζεται από τα αυξημένα χρηματοοικονομικά έξοδα των επιχειρήσεων (τραπεζικός δανεισμός, πανωτόκια κλπ), είχε οδηγήσει σε μερική υποκατάσταση της χρηματοδοτικής λειτουργίας από τους χονδρεμπόρους. Η πραγματικότητα αυτή έχει αυξήσει τη δυνατότητα ελέγχου των χονδρεμπορικών επιχειρήσεων και έχει διευρύνει την διαπραγματευτική ισχύ τους, στη σχέση παραγωγού – χονδρεμπορίου.

Στην άλλη πλευρά του δικτύου (χονδρέμποροι - λιανέμποροι) ο ιδιαίτερα μεγάλος αριθμός των λιανεμπορικών επιχειρήσεων, σε συνδυασμό με το πολύ μικρό μέγεθος της πλειοψηφίας των επιχειρήσεων έχει δημιουργήσει αυξημένες συνθήκες ανταγωνισμού. Είναι χαρακτηριστικό ότι το μεγαλύτερο πλήθος των επιχειρήσεων και κυρίως τα μικρότερα καταστήματα έχουν καθαρό περιθώριο κέρδους πολύ περιορισμένο. Η κατάσταση αυτή έχει επιτρέψει στους χονδρεμπόρους να αποτελέσουν το κυρίαρχο μέρος της σχέσης, αφού σε πολλές περιπτώσεις τείνουν να χρηματοδοτούν τη λειτουργία κυρίως των μικρών ανθοπωλείων. Σε γενικές γραμμές τόσο οι παραγωγοί όσο και οι λιανέμποροι λειτουργούν σε συνθήκες περιορισμένης ρευστότητας.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, και τον κεντρικό ρόλο των χονδρεμπόρων η πολιτική που ακολουθείται είναι αρκετά σφιχτή. Οι περισσότεροι μεγάλοι χονδρέμποροι δίνουν περιορισμένη πίστωση στους λιανέμπορους και φροντίζουν να έχουν την κατάλληλη κάλυψη. Σημειώνεται ωστόσο ότι η πιστωτική πολιτική των χονδρεμπόρων ποικίλει ανάλογα με τη φερεγγυότητα του κάθε λιανέμπορου. Σε καταστήματα με μακροχρόνια παρουσία και με ισχυρούς προσωπικούς δεσμούς, τηρείται ανοιχτός λογαριασμός αφού οι διαπροσωπικές σχέσεις αποτελούν τη καλύτερη εγγύηση. Σε κάθε περίπτωση πάντως η πίστωση που παρέχεται δεν ξεπερνά τους 2 μήνες.

Οι μικρότεροι σε μέγεθος χονδρέμποροι ωστόσο, προκειμένου να αποκτήσουν μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς παρέχουν μεγαλύτερες πιστώσεις προς τους λιανέμπορους. Συγκεκριμένα, σε ορισμένες περιπτώσεις η πίστωση είναι δυνατό να προσεγγίσει και τους τέσσερις μήνες. Από την άλλη πλευρά ωστόσο ισχύουν οι ίδιοι όροι φερεγγυότητας όπως και για τους μεγαλύτερους χονδρέμπορους, δηλαδή οι διαπροσωπικές σχέσεις και η παλαιότητα στην αγορά. Σε ορισμένες περιπτώσεις μάλιστα είναι δυνατό η πίστωση που θα δοθεί να είναι μεγαλύτερη και γενικότερα είναι διαπραγματεύσιμη.

5.4. Μέσα Προώθησης Πωλήσεων. Σχετικές Μέθοδοι – Διαφημιστικές Δαπάνες

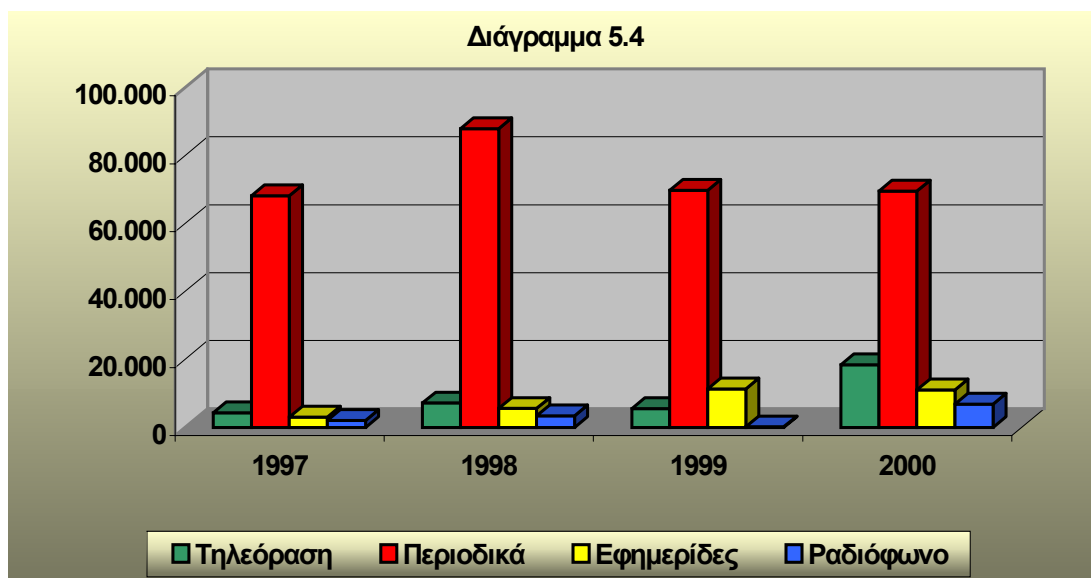
Η χρήση των παραδοσιακών μεθόδων προώθησης πωλήσεων από τα περισσότερα ανθοπωλεία χαρακτηρίζει το σύνολο σχεδόν των επιχειρήσεων. Παρατηρούνται ωστόσο σημαντικές διαφοροποιήσεις ανάλογα με το μέγεθος των ανθοπωλείων και την ιδιαίτερη πελατεία που εξυπηρετούν. Συγκεκριμένα, τα μικρά ανθοπωλεία που εξυπηρετούν ανάγκες γειτονιάς χρησιμοποιούν τους παραδοσιακούς τρόπους των διαπροσωπικών σχέσεων που είναι κοινοί για τα περισσότερα καταστήματα λιανικής πώλησης.

Αντίθετα οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις χρησιμοποιούν σύγχρονες μεθόδους προώθησης που αφορούν διαφημίσεις στο γραπτό και ηλεκτρονικό τύπο. Ο παρακάτω πίνακας εξάλλου παρουσιάζει την εξέλιξη της διαφημιστικής δαπάνης των ανθοπωλείων για το χρονικό διάστημα 1997-2000.

**Πίνακας 5.4.1.
Εξέλιξη Διαφημιστικής Δαπάνης**

Διαφημιστικό Μέσο	1997	1998	1999	2000
Τηλεόραση	4.262	7.185	5.539	18.421
Περιοδικά	68.275	87.916	69.806	69.616
Εφημερίδες	3.022	5.574	11.287	11.034
Ραδιόφωνο	2.016	3.398	149	6.896
Σύνολο	77.575	104.073	86.781	105.967

Πηγή: MEDIA SERVICES

Από τα στοιχεία του πίνακα προκύπτει ότι η εξέλιξη της διαφημιστικής δαπάνης παρουσιάζει διακυμάνσεις με χαρακτηριστικό την μείωση που εμφανίζεται το 1999 (-16,6%) και την ανάκαμψη της διαφημιστικής δαπάνης κατά το 2000, ώστε να υπερβεί τα επίπεδα του 1998. Ειδικότερα το 2000 η σημαντική αύξηση της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου σε συνδυασμό με τη σταθεροποίηση των άλλων δύο μέσων οδήγησε σε αύξηση της συνολικής διαφημιστικής δαπάνης. Περαιτέρω, αναφορικά με το μέσον που χρησιμοποιείται παρατηρείται ότι διαχρονικά το πιο δημοφιλές μέσο είναι τα περιοδικά, τα οποία κατά το 2000 απέσπασαν μερίδιο 65,7% της συνολικής διαφημιστικής δαπάνης. Ακολουθεί η τηλεόραση με αντίστοιχο μερίδιο 17,4%

Επιπλέον στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η συμμετοχή των διαφόρων επιχειρήσεων στη συνολική δαπάνη για διαφήμιση για τα τελευταία δύο έτη.

Πίνακας 5.4.2.
Κατανομή Διαφημιστικής Δαπάνης από Επιχειρήσεις

(σε χιλ. δρχ)

	1997	1998	1999	2000
FLERIA	17.512	18.935	14.076	6.407
ΖΕΡΜΠΕΡΑ	1.588	1.814	0	794
INTERFLORA	1.387	5.126	6.616	14.066
ΖΕΡΔΕΣ	476	0	0	3.912
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ	1.075	150	1.814	1.361
ΑΥΓΕΡΗΣ	19.047	19.982	16.652	14.961
ΔΙΑΦΟΡΑ	36.490	58.066	47.623	64.466
ΣΥΝΟΛΟ	77.575	104.073	86.781	105.967

Πηγή: MEDIA SERVICES

Όπως προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα σημαντική διαφημιστική δαπάνη έχουν τα γνωστά ανθοπωλεία INTERFLORA, ΑΥΓΕΡΗΣ, FLERIA ενώ σημαντικό μέρος της διαφημιστικής δαπάνης κατανέμεται σε μικρότερα ανθοπωλεία. Πρέπει να επισημανθεί επίσης η έλλειψη γνωστών ανθοπωλείων που έχουν αξιόλογη παρουσία στην αγορά.

Σε γενικές γραμμές πάντως η καταγεγραμμένη διαφημιστική δαπάνη είναι μικρή σε σύγκριση με το μέγεθος της αγοράς, και ενισχύει τον ισχυρισμό ότι τα περισσότερα καταστήματα λιανικής γενικά δε χρησιμοποιούν τη διαφήμιση για την προώθηση των πωλήσεων τους.

Πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι, τα τελευταία έτη έχουν εμφανισθεί νέα μέσα επικοινωνίας και πληροφόρησης (internet). Η διαδραστική λειτουργία του μέσου δημιουργεί δυνατότητες εκτεταμένης χρήσης τόσο από τις επιχειρήσεις όσο και από τους καταναλωτές. Η προοπτική χρήσης του τόσο ως διαφημιστικό μέσο όσο και για την πραγματοποίηση συναλλαγών είναι φυσικό να μην μείνει απαρατήρητο από τις διάφορες επιχειρήσεις του κλάδου. Τα ανθοπωλεία χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για διευκολύνουν τις συναλλαγές τους. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει ενδεικτικά ορισμένα ενεργά sites ανθοπωλείων και γενικότερα επιχειρήσεων του κλάδου.

Κατάστημα	Ηλεκτρονική Διεύθυνση	Αριθμός Προϊόντων
FLORELLINO	WWW.FLORELINO.GR	74
N. ΣΚΑΡΝΕΝΤΖΟΣ	WWW.FLOWERSTORES.GR	108
ΠΕΤΡΙΔΗΣ	WWW.ADDR.COM/COMP/PETRIDIS	95
BITZΗΛΑΙΟΣ	WWW.FLOWERS.GR	105
LAFLEUR	WWW.LAFLEUR.GR	41
INTERFLORA	WWW.INTERFLORA.GR	37
FIORISSIMO	WWW.FIORISSIMO.GR	50
FLERIA	WWW.FLERIA.GR	84
ANTONELLO	WWW.ANTONELLO.GR	21
ZERMPERA	WWW.ZERMPERA.-FLOWERS.COM	20
“GEM” FLORAL CREATIONS	WWW.FLORIST.GR	30
BONSAI	WWW.BONSAI.GR	30
ΔΡΙΒΙΛΑΣ	WWW.FORTHNET.GR/DRIVILAS	25

Φαίνεται λοιπόν ότι αρκετές από τις γνωστές επιχειρήσεις λιανικής εμπορίας έχουν αναπτύξει τόπους στο internet. Οι υπηρεσίες που παρέχουν δεν εξαντλούνται απλά στην πληροφόρηση των πελατών, αλλά έχουν αναπτύξει σε κάποιο βαθμό ένα είδος ηλεκτρονικού εμπορίου που αναφέρεται σε on-line παραγγελίες. Οι παραγγελίες διαρκούν πέντε έως δέκα λεπτά και εξαρτώνται από τη φιλικότητα και ευχρηστία του κάθε δικτυακού ανθοπωλείου. Πρέπει να σημειωθεί ωστόσο ότι υπάρχουν περιορισμοί στη λειτουργία των ηλεκτρονικών ανθοπωλείων αφού εξυπηρετούν μόνο τις ώρες λειτουργίας του ανθοπωλείου, ενώ ταυτόχρονα τα περισσότερα διατηρούν εχεμύθεια.

5.5. Θεσμικό Πλαίσιο

Με δεδομένο ότι η παραγωγή φυτών και προϊόντων της ανθοκομίας έχει ιδιαίτερη σημασία στην αγροτική οικονομία ορισμένων περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει δημιουργηθεί κοινή οργάνωση αγοράς η οποία περιλαμβάνει καθεστώς κανόνων ποιότητας και συναλλαγών.

Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στην κοινή οργάνωση αγοράς αφορούν ποιοτική βελτίωσή και ανάπτυξη της χρήσεώς τους - προαγωγή μιας καλύτερης οργάνωσης της παραγωγής και εμπορίας τους - διευκόλυνση στην διαπίστωση της εξελίξης των τιμών τους στην αγορά.

Σε εφαρμογή της κοινής οργάνωσης αγοράς έχουν θεσπισθεί συγκεκριμένοι κανόνες ποιότητας για τους βολβούς, τα κρόμμυα και τους κονδύλους που προορίζονται για την παραγωγή ανθέων και για τα νωπά κομμένα άνθη και τα νωπά φυλλώματα.

Οι κανόνες ποιότητας περιλαμβάνουν χαρακτηριστικά ποιότητας (ελάχιστα χαρακτηριστικά) ταξινόμηση κατά μέγεθος, ανοχές ποιότητας, παρουσίαση και συσκευασία, σήμανση.

Με τις συγκεκριμένες δράσεις παρέχεται η δυνατότητα ομογενοποίησης του τρόπου διάθεσης των ανθοκομικών προϊόντων και διασφαλίζεται η ποιότητα των ανθοκομικών προϊόντων.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ Γ΄ ΚΠΣ.

Οι παραγωγικές ανθοκομικές επιχειρήσεις εντάσσονται σε ειδικό καθεστώς ενίσχυσης γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Συγκεκριμένα τα καθεστώτα ενισχύσεων περιλαμβάνουν τις εξής περιπτώσεις:

- Ενθάρρυνση επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, οι οποίες εμφανίζουν ενδείξεις οικονομικής βιωσιμότητας.
- Επενδύσεις σε μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις
- Ενθάρρυνση της δημιουργίας προτύπων αγροκτημάτων
- Προώθηση καινοτόμων δράσεων
- Προώθηση της πολυαπασχόλησης

Με τις συγκεκριμένες ενισχύσεις επιδιώκεται η βελτίωση του οικονομικού επιπέδου των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, αποσκοπούν στην αειφόρο ανάπτυξη του γεωργικού τομέα, καθώς και στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης και των συνθηκών διαβίωσης, εργασίας και παραγωγής των κατοίκων της υπαίθρου και των γεωργών και των οικογενειών τους.

Δικαιούχοι των ενισχύσεων μπορούν να είναι φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα και συνεργαζόμενες εκμεταλλεύσεις.

Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το συγκεκριμένο καθεστώς ενίσχυσης είναι οι εξής:

- Δαπάνες ανέγερσης ή απόκτησης ή βελτίωσης γεωργικών κτισμάτων.
- Αγορά νέων μηχανημάτων και εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών
- Η πρώτη αγορά ζώων
- Δαπάνες αγοράς ζώων αναπαραγωγής υψηλής ποιότητας
- Δαπάνες εγγείων βελτιώσεων
- Δαπάνες γεωτρήσεων σε απόλυτα αιτιολογημένες και δικαιολογημένες περιπτώσεις, κατασκευής λιμνοδεξαμενών, ομβροδεξαμενών και συστημάτων άρδευσης.
- Δαπάνες εγκατάστασης φυτειών
- Δαπάνες προμήθειας και εγκαταστάσης μηχανημάτων και εξοπλισμού μεταποίησης-τυποποίησης-εμπορίας της πρωτογενούς παραγωγής της εκμετάλλευσης (καθετοποίηση)
- Δαπάνες για επενδύσεις προστασίας του περιβάλλοντος καθώς και βελτίωσης των συνθηκών υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων.
- Δαπάνες αμοιβών μηχανικών, συμβούλων τεχνικής στήριξης, σύνταξης των απαιτούμενων μελετών, έκδοσης αδειών.

Επιπλέον, δίνεται η δυνατότητα σε μεταποιητικές επιχειρήσεις να χρηματοδοτηθούν για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών προϊόντων, τη βελτίωση της ποιότητας και της υγιεινής των προϊόντων, την ικανοποίηση των απαιτήσεων της αγοράς, την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση του εισοδήματος των παραγωγών των πρωτογενών προϊόντων.

Οι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση επενδύσεις αφορούν:

1. Εκσυγχρονισμό, βελτίωση, επέκταση και συμπλήρωση αναγκών σε υφιστάμενες μονάδες διαλογής – τυποποίησης – συσκευασίας και μεταποίησης.
2. Μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων διαλογής – τυποποίησης – συσκευασίας, μεταποίησης με ή χωρίς εκσυγχρονισμό, βελτίωση, επέκταση και συμπλήρωση των εγκαταστάσεων.
3. Ίδρυση νέων σύγχρονων μονάδων διαλογής – τυποποίησης – συσκευασίας, μεταποίησης σε αντικατάσταση υφισταμένων μονάδων παλαιάς τεχνολογίας που οδηγούνται ή έχουν οδηγηθεί σε παύση δραστηριότητας .
4. Ίδρυση νέων μονάδων διαλογής – τυποποίησης – συσκευασίας, μεταποίησης για την παραγωγή νέων προϊόντων ή νέων μορφών επιθυμητών στη κατανάλωση (προϊόντα υγιεινής διατροφής, βιολογικής καλλιέργειας, ονομασίας προέλευσης, μικροσυσκευασιών, κλπ) καθώς και μικρών μονάδων προωθούμενων κλάδων παραγωγής.
6. Ίδρυση νέων μονάδων, μετεγκατάσταση, εκσυγχρονισμός και επέκταση υφισταμένων εγκαταστάσεων αποθήκευσης και συντήρησης αγροτικών προϊόντων με ή χωρίς ψυκτικές εγκαταστάσεις-εγκαταστάσεις ξήρανσης κλπ.

7. Ίδρυση νέων μικρών μονάδων διαλογής ,τυποποίησης ,συσκευασίας ,μεταποίησης σε απομακρυσμένες ορεινές ή νησιωτικές περιοχές.
8. Προμήθεια ειδικών μέσων συντήρησης , μεταφοράς , για την υγιεινή μεταφορά των γεωργικών προϊόντων και την διασφάλιση της υγείας των καταναλωτών.
9. Επενδύσεις προστασίας Περιβάλλοντος – Βιολογικοί καθαρισμοί – Διασφάλιση υγιεινής¹
10. Ίδρυση, εκσυγχρονισμός και επέκταση υφισταμένων μονάδων επεξεργασίας υποπροϊόντων και παραπροϊόντων-υπολειμμάτων- της κύριας μεταποιητικής διαδικασίας.
11. Δημιουργία συγχρόνων δικτύων διακίνησης των γεωργικών προϊόντων (δημιουργία κέντρων διανομής σε εκτέλεση προγραμμάτων εφοδιασμού αλυσίδας καταστημάτων, υπεραγορών κλπ) με την εφαρμογή Logistics
12. Προμήθεια κινητών (αυτοκινούμενων) ψυγείων και ίδρυση εγκαταστάσεων ψύξης στα νησιά του Αιγαίου
13. Επεμβάσεις στα δίκτυα μεταφορών με την κατασκευή των απαραίτητων συνδέσεων αυτών με μονάδες εμπορίας, καθώς και κατασκευή εγκαταστάσεων ψύξης-συντήρησης στα διαμετακομιστικά κέντρα.
13. Ίδρυση, εκσυγχρονισμός και επέκταση υφισταμένων μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης πολλαπλασιαστικού υλικού.
14. Στήριξη για επιδεικτικές μονάδες (σφαγείων) ταξινόμησης σφάγιων.

Η επιχορήγηση είναι δυνατό να ανέλθει μέχρι 50% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.

Ειδικότερα για την ανθοκομία οι δράσεις που επιχορηγούνται είναι οι εξής:

Δράση	1.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων μεταποίησης ή εκσυγχρονισμός ή επέκταση υφισταμένων μονάδων.
	α) Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός και επέκταση μονάδων τυποποιημένων δρεπτών ανθέων και γλαστρικών.
	β) Ίδρυση ξηραντηρίων ανθέων.
Δράση	2.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων εμπορίας (νέες αναγορές – κέντρα διανομής)
	α) Δύο νέες αναγορές (μία στην Αθήνα, σε αντικατάσταση υπάρχουσας παλαιάς και μία στην Θεσσαλονίκη).
	β) Κέντρα διανομής.
Δράση	3.: Εκσυγχρονισμός και ορθολογική ανάπτυξη των υφισταμένων εγκαταστάσεων
	Εκσυγχρονισμός αναγοράς Αττικής, με την προσθήκη συστήματος τηλεδημοπρασίας.

¹ Μόνο αν προκύπτουν ως αναγκαιότητα από πρόσφατη αλλαγή της Νομοθεσίας που τροποποιεί τους όρους λειτουργίας της μονάδας ή υπερκαλύπτουν τις υποχρεωτικές απαιτήσεις των διατάξεων ή κανονισμών.

Οι δαπάνες που θεωρούνται επιλέξιμες και χρηματοδοτούνται αφορούν κτίρια, μηχανολογικό εξοπλισμό, έργα διαμόρφωσης χώρων, ειδικές εγκαταστάσεις, αγορά συστημάτων λογισμικού, μεταφορικά μέσα, δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασης εξοπλισμού, leasing και λοιπές δαπάνες. Σημειώνεται ότι δεν χρηματοδοτείται ο ΦΠΑ και λοιπές δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί πριν από την έγκριση της πρότασης. Γενικά δεν επιχορηγούνται δαπάνες που δεν σχετίζονται με την πραγματοποίηση της επένδυσης ακόμα και εάν ανήκουν σε κάποια κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των προτεινόμενων έργων θα είναι κατά το ελάχιστον ογδόντα χιλιάδες (80.000) ΕΥΡΩ και κατά το μέγιστο είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ΕΥΡΩ.

6. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ **ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**

6.1 Περιγραφή και Εξέλιξη του Κλάδου

Η ευρωπαϊκή αγορά των ανθοκομικών ειδών κυριαρχείται από την παρουσία των Ολλανδών. Η Ολλανδία αν και είναι μικρή σε έκταση χώρα, κατέχει στρατηγική θέση στην διακίνηση των ανθοκομικών προϊόντων. Ο ιδιαίτερος ρόλος που διαδραματίζουν σε παγκόσμιο επίπεδο οφείλεται στη λειτουργία των ανθαγορών και στη δυνατότητα προμήθειας μεγάλου εύρους ανθοκομικών προϊόντων από όλες τις παραγωγικές χώρες. Επιπλέον, οι Ολλανδοί θέτουν συνήθως τον τρόπο εμφάνισης και χρήσης των ανθοκομικών προϊόντων. Πρέπει να σημειωθεί ωστόσο ότι τα τελευταία έτη έχει σχετικά περιορισθεί ρόλος της ως σημαντικό διαμετακομιστικό κέντρο και έχουν αναδειχθεί πλέον νέες χώρες. Ωστόσο, παραμένει αδιαμφισβήτητη η ηγετική θέση της χώρας αυτής τόσο στην διεθνή διακίνηση όσο και στην καθιέρωση τάσεων και προτύπων «μόδας» ανθοκομικών προϊόντων.

Η κατανάλωση των δρεπτών ανθέων στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει παραμείνει σε σχετικά σταθερά επίπεδα τα τελευταία έτη. Οι περιορισμένοι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης αποτελούν τον κυριότερο λόγο για την στασιμότητα της κατανάλωσης. Άλλο σημαντικό χαρακτηριστικό της ευρωπαϊκής αγοράς αποτελεί επίσης η αυξανόμενη σημασία που αποκτούν οι μεσογειακές χώρες (Τουρκία και Ισπανία) ως σημαντικοί παραγωγοί.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κατανομή των συνολικών εξαγωγών για το 2000 και το 1999.

Πίνακας 6.1.1
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΣΕ ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

(σε χιλ. δολ.)

Χώρα	Εξαγωγές 2000	Εξαγωγές 1999
Ολλανδία	4.078.068	4.425.167
Κολομβία	550.149	603.508
Ιταλία	295.940	298.705
Δανία	287.482	314.320
Βέλγιο	273.800	273.205
Καναδάς	267.850	247.782
ΗΠΑ	217.611	279.513
Εκουαδόρ	211.340	202.289
Γερμανία	199.973	201.736
Ισραήλ	166.999	229.518
Λοιποί	1.365.417	1.265.678
Σύνολο	7.914.629	8.341.421

Πηγή: PATHFASTPUBLISHING

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα η Ολλανδία αποτελεί τον μεγαλύτερο εξαγωγέα ανθοκομικών ειδών σε παγκόσμιο επίπεδο, αφού το 2000 κατείχε το 51,5% των συνολικών εξαγωγών, έναντι 53,1% το προηγούμενο έτος. Σημαντικοί εξαγωγείς από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι επίσης η Ιταλία, η Δανία, το Βέλγιο και η Γερμανία.

6.2. Κατανάλωση Ανθοκομικών Προϊόντων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η κατανάλωση των ανθοκομικών ειδών είναι ιδιαίτερα αυξημένη στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης σε αντίθεση με τις χώρες της νότιας Ευρώπης που παρουσιάζουν συγκριτικά εξασθενημένη κατανάλωση. Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η κατά κεφαλή κατανάλωση ανθοκομικών προϊόντων σε επιλεγμένες χώρες για τα έτη 1997 και 1998.

**Πίνακας 6.2.1.
Κατά Κεφαλή Κατανάλωση Ανθοκομικών Προϊόντων, 1997
(σε ολλανδικές γκίλντες)**

ΧΩΡΑ	Κατανάλωση Ανθέων	Κατανάλωση Φυτών
Βέλγιο	81	32
Δανία	78	109
Γερμανία	82	81
Φιλανδία	92	48
Γαλλία	58	53
Ελλάδα	29	31
Ηνωμένο Βασίλειο	38	13
Ιταλία	62	20
Ιρλανδία	28	24
Ιαπωνία	72	-
Κροατία	12	7
Ολλανδία	74	48
Νορβηγία	116	101
Αυστρία	97	66
Πολωνία	8	4
Πορτογαλλία	23	9
Ρωσία	6	-
Σλοβενία	43	18
Σλοβακία	7	-
Ισπανία	24	13
Τσεχία	17	7
ΗΠΑ	44	-
Σουηδία	73	63
Ελβετία	181	97

Πηγή: Flower Council of Holland

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα το 1997 η Ελβετία παρουσίαζε την μεγαλύτερη κατά κεφαλή κατανάλωση σε δρεπτά άνθη και η Δανία σε φυτά. Η Νορβηγία καταλαμβάνει επίσης τη δεύτερη θέση σε κατανάλωση δρεπτικών ανθέων και φυτών. Σημειώνεται επίσης η σημαντική διαφορά που επικρατεί μεταξύ των βόρειων Ευρωπαϊκών κρατών σε σχέση με τις νότιες χώρες. Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα η Ελλάδα κατατάσσεται στην τελευταίες θέσεις του πίνακα μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε., μπροστά από την Πορτογαλία και την Ισπανία στην κατανάλωση ανθέων, ενώ στην κατανάλωση φυτών παρουσιάζεται σε σχετικά πιο υψηλές θέσεις.

Πίνακας 6.2.2.
Κατά Κεφαλή Κατανάλωση Ανθοκομικών Προϊόντων, 1998
(σε ολλανδικές γκίλντες)

ΧΩΡΑ	Κατανάλωση ανθέων	Κατανάλωση Φυτών
Βέλγιο	92	37
Κίνα	0,6	-
Δανία	84	94
Γερμανία	83	85
Φιλανδία	92	49
Γαλλία	58	44
Ελλάδα	30	12
Ηνωμένο Βασίλειο	51	16
Ιταλία	65	21
Ιρλανδία	40	8
Ιαπωνία	70	-
Κροατία	18	15
Ολλανδία	69	46
Νορβηγία	125	113
Αυστρία	101	66
Πολωνία	10	4
Πορτογαλλία	27	9
Ρωσία	8	0.35
Σλοβενία	46	21
Σλοβακία	11	3
Ισπανία	33	28
Τσεχία	17	6
ΗΠΑ	54	-
Σουηδία	70	68
Ελβετία	173	91

Πηγή: Flower Council of Holland

Περαιτέρω, βάση των στοιχείων του έτους 1998, η Ελβετία παραμένει στην πρώτη θέση των χωρών με τη μεγαλύτερη κατά κεφαλή κατανάλωση ανθέων ενώ στη δεύτερη θέση ακολουθείται από τη Νορβηγία. Οι υπόλοιπες χώρες δεν παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές στη κατανάλωση ανθέων σε σχέση με το προηγούμενο έτος, αν και σε γενικές γραμμές εκτιμάται ότι τόσο η κατανάλωση ανθέων όσο και η κατανάλωση φυτών έχει παρουσιάσει περιορισμένης έκτασης ανάπτυξη.

7.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται ο ομαδοποιημένος ισολογισμός των παραγωγικών και εμπορικών επιχειρήσεων ανθοκομικών προϊόντων, ο οποίος συνετάχθη με βάση δείγμα δεκαοκτώ (18) συνολικά εταιριών, για την περίοδο 1999-2000. Στο δείγμα περιλαμβάνονται επιχειρήσεις, στις οποίες σημαντικό μέρος της δραστηριότητας τους προέρχεται από παραγωγή ή εμπορία ανθοκομικών προϊόντων και υπάρχουν δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία και για τις δύο (2) εξεταζόμενες διαχειριστικές χρήσεις.

Από την ανάλυση των στοιχείων του πίνακα 7.1 προκύπτουν τα εξής:

Το σύνολο του ενεργητικού των επιχειρήσεων του δείγματος ανήλθε σε 12.984 εκατ. δρχ. το 2000 έναντι 11.977. εκατ. δρχ. το 1999, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 8,41%. Η μεταβολή αυτή οφείλεται στην θεαματική αύξηση (κατά 1.095. εκατ. δρχ) των απαιτήσεων ενώ σημαντική ποσοστιαία μεταβολή σημείωσαν και τα καθαρά πάγια (16,9%). Αντίθετα επισημαίνεται η σημαντική πτώση των διαθεσίμων (-26,3%) και των αποθεμάτων (-14,5%)

Η προαναφερθείσα αύξηση του ενεργητικού χρηματοδοτήθηκε σε σημαντικό βαθμό (κατά 41%) από την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων που ανήλθαν σε 3.785 εκατ. δρχ. το 2000. Εξίσου σημαντική άνοδο παρουσίασαν και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις που συνεχίζουν να αποτελούν το δραστικά μεγαλύτερο ποσοστό των συνολικών υποχρεώσεων και το 2000 (94%), αυξημένες κατά 507 εκατ. δρχ το 2000/99.

Αναφορικά με τις πωλήσεις, σημειώνεται ότι παρουσίασαν αύξηση κατά 9,47% και ανήλθαν σε 15.771 εκατ. δρχ. το 2000 έναντι 14.407. εκατ. δρχ το 1999. Η σχεδόν ισόποση αύξηση του κόστους πωληθέντων είχε περιορισμένες επιδράσεις στην μεταβολή του μικτού περιθωρίου (αύξηση 8,3%), ενώ το λειτουργικό περιθώριο αυξήθηκε κατά 8,89% το 2000 έναντι του 1999 και διαμορφώθηκε σε 859 εκατ. δρχ. Τέλος, τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων του δείγματος διαμορφώθηκαν σε 451. εκατ. δρχ. το 2000, μειωμένα κατά 13,9% έναντι του 1999. Η μείωση των κερδών οφείλεται κυρίως στην μεγάλη αύξηση (29,7%) των μη λειτουργικών εξόδων.

Από την ανάλυση των κυριοτέρων δεικτών οικονομικής δραστηριότητας, προκύπτουν τα εξής:

Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων μειώθηκε σε 11,92% το 2000 από 15,54% το προηγούμενο έτος. Περιορισμένη μείωση εμφάνισε, επίσης, το περιθώριο μικτού κέρδους, το οποίο διαμορφώθηκε σε 25,9% το 2000 έναντι 26,2% το 2000.

Η σχέση ξένων προς ίδια κεφάλαια παρέμεινε υψηλή και διαμορφώθηκε σε 2,43 το 2000 από 2,55 το 1999. Ο δείκτης γενικής ρευστότητας κυμαίνεται σε σχετικά ικανοποιητικά επίπεδα και τα δύο εξεταζόμενα έτη.

Ο μέσος όρος προθεσμίας είσπραξης των απαιτήσεων παρουσίασε μικρή αύξηση και ανήλθε σε 116 ημέρες το 2000 από 98 ημέρες το 1999, παραμένοντας ωστόσο σε ικανοποιητικά επίπεδα. Αντίθετα ο μέσος όρος εξώφλησης των προμηθευτών και πιστωτών παρουσίασε μείωση (101 ημέρες το 2000 έναντι 107 το 1999) και το 2000 κυμαίνεται σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το μέσο όρο είσπραξης απαιτήσεων. Τέλος, η κυκλοφοριακή ταχύτητα των αποθεμάτων διαμορφώθηκε σε 70 ημέρες το 2000 από 90 το 1999.

Στον πίνακα 7.2 παρουσιάζεται ο ομαδοποιημένος ισολογισμός των **κερδοφόρων** επιχειρήσεων του δείγματος, οι οποίες αυξήθηκαν σε δεκαεπτά (17) το 2000 από δεκαπέντε (15) το 1999.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα, οι συνολικές πωλήσεις των κερδοφόρων επιχειρήσεων μειώθηκαν κατά 10,6% το 2000 και ανήλθαν σε 11.659. εκατ.δρχ., καλύπτοντας το 73,9% των συνολικών πωλήσεων των δεκαοκτώ (18) εταιριών του δείγματος. Αντίστοιχα τα καθαρά κέρδη διαμορφώθηκαν σε 497 εκατ.δρχ. το 2000, μειωμένα κατά 16,7% έναντι του 1999.

Στον πίνακα 7.3 παρουσιάζεται ο ομαδοποιημένος ισολογισμός των **ζημιογόνων** επιχειρήσεων του δείγματος, οι οποίες μειώθηκαν σε μία (1) το 2000 από τρεις (3) το 1999, ως εκ τούτου δεν υπάρχει ουσιαστική βάση σύγκρισης των μεγεθών, ώστε να θεωρείται αντικειμενικός ο σχολιασμός των μεταβολών.

Πίνακας 7.1
Ομαδοποιημένος Ισολογισμός Επιχειρήσεων

<u>Λογαριασμός</u>	<u>2000</u>	<u>1999</u>	<u>Διαφορά</u>	<u>Ποσοστό</u>
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	4.357.513	3.726.420	631.093	16,94
ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	2.676.562	2.245.563	430.999	19,19
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	2.241.639	2.622.917	-381.278	-14,54
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	5.440.954	4.345.754	1.095.200	25,2
ΤΑΜΕΙΟ & ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	944.002	1.281.822	-337.820	-26,35
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	12.984.108	11.976.913	1.007.195	8,41
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	3.784.553	3.370.077	414.476	12,3
ΜΕΤΟΧΙΚΟ/ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	2.423.980	2.035.980	388.000	19,6
ΜΑΚΡΟ. & ΜΕΣΟ. ΥΠΟΧ. ΣΥΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	548.201	462.439	85.762	18,55
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	8.651.354	8.144.397	506.957	6,22
ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΤ./ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	66.719	82.472	-15.753	-19,1
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	15.771.183	14.407.436	1.363.747	9,47
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	11.678.129	10.626.873	1.051.256	9,89
ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	4.093.054	3.780.563	312.491	8,27
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ.ΕΣΟΔΑ	206.765	178.419	28.346	15,89
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	484.850	357.059	127.791	35,79
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.956.163	2.813.253	142.910	5,8
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	858.806	788.670	70.136	8,89
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	99.308	135.491	-36.183	-26,71
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	469.608	361.995	107.613	29,73
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	230.357	324.159	-93.802	-28,94
ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	192.912	285.784	-92.872	-32,5
ΜΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	37.445	38.375	-930	-2,42
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	451.061	523.791	-72.730	-13,89
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	187.625	176.503	11.122	6,3
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	11,92	15,54		-23,29
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	10,41	13,67		-23,85
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	25,95	26,24		-1,11
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	5,37	5,41		-0,74
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	2,43	2,55		4,71
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	1	1,1		-0,99
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,72	0,67		7,46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ - ΣΕ ΕΚΑΤ. ΔΡΧ. -	-25	106	---	
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΣΕ ΕΚΑΤ. ΔΡΧ. -	4.332	3.832		13,5
Μ.Ο. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	116	98		-18,37
Μ.Ο. ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ & ΠΙΣΤΩΤΩΝ	101	107		-5,61
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	70	90		22,22
*** ΔΕΙΓΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ***	18	18		

Πίνακας 7.2
Ομαδοποιημένος Ισολογισμός Κερδοφόρων Επιχειρήσεων

<u>Λογαριασμός</u>	<u>2000</u>	<u>1999</u>	<u>Διαφορά</u>	<u>Ποσοστό</u>
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	2.289.732	3.231.245	-941.513	-29,14
ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	1.039.580	2.027.425	-987.845	-48,72
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	1.144.909	2.376.617	-1.231.708	-51,83
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	2.867.123	4.232.923	-1.365.800	-32,27
ΤΑΜΕΙΟ & ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	913.628	1.219.935	-306.307	-25,11
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	7.215.392	11.060.720	-3.845.328	-34,77
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1.455.280	3.305.920	-1.850.640	-55,98
ΜΕΤΟΧΙΚΟ/ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	1.523.980	1.794.000	-270.020	-15,5
ΜΑΚΡΟ. & ΜΕΣΟ. ΥΠΟΧ. ΣΥΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	384.849	445.858	-61.009	-13,68
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	5.375.263	7.308.942	-1.933.679	-26,46
ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΤ./ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	66.719	82.472	-15.753	-19,1
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	11.659.321	13.044.858	-1.385.537	-10,62
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	8.839.196	9.684.709	-845.513	-8,73
ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	2.820.125	3.360.149	-540.024	-16,7
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ.ΕΣΟΔΑ	116.589	176.820	-60.231	-34,6
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	174.763	331.652	-156.889	-47,31
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.105.996	2.365.073	-259.077	-10,95
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	655.955	840.244	-184.289	-21,93
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	22.244	132.390	-110.146	-83,2
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	143.367	341.643	-198.276	-58,4
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	187.830	289.727	-101.897	-35,17
ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	150.385	251.352	-100.967	-40,17
ΜΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	37.445	38.375	-930	-2,42
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	497.387	592.616	-95.229	-16,7
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	187.625	176.503	11.122	6,3
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	34,18	17,93		90,63
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	27,3	15,8		71,8
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	24,19	25,76		-6,9
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	5,57	6,36		-12,42
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	3,96	2,35		-68,51
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,92	1,7		-14,2
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,67	0,73		-8,22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ - ΣΕ ΕΚΑΤ. ΔΡΧ. -	-450	520		---
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΣΕ ΕΚΑΤ. ΔΡΧ. -	1.840	3.751		-50,95
Μ.Ο. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	82	105		21,9
Μ.Ο. ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ & ΠΙΣΤΩΤΩΝ	110	95		15,79
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	47	90		47,78
*** ΔΕΙΓΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ***	17	15		

Πίνακας 7.3
Οραδοποιημένος Ισολογισμός Ζημιογόνων Επιχειρήσεων

<u>Λογαριασμός</u>	<u>2000</u>	<u>1999</u>	<u>Διαφορά</u>	<u>Ποσοστό</u>
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	2.067.781	495.175	1.572.606	317,59
ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	1.636.982	218.138	1.418.844	650,43
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	1.096.730	246.300	850.430	345,28
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	2.573.831	112.831	2.461.000	2181,14
ΤΑΜΕΙΟ & ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	30.374	61.887	-31.513	-50,92
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	5.768.716	916.193	4.852.523	529,64
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	2.329.273	64.157	2.265.116	3530,58
ΜΕΤΟΧΙΚΟ/ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	900.000	241.980	658.020	271,93
ΜΑΚΡΟ. & ΜΕΣΟ. ΥΠΟΧ. ΣΥΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	163.352	16.581	146.771	885,18
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	3.276.091	835.455	2.440.636	292,13
ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΤ./ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	0	0	0	
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	4.111.862	1.362.578	2.749.284	201,77
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	2.838.933	942.164	1.896.769	201,32
ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	1.272.929	420.414	852.515	202,78
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ.ΕΣΟΔΑ	90.176	1.599	88.577	5539,52
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	310.087	25.407	284.680	1120,48
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	850.167	448.180	401.987	89,69
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	202.851	-51.574	254.425---	
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	77.064	3.101	73.963	2385,13
ΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	326.241	20.352	305.889	1502,99
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	42.527	34.432	8.095	23,51
ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	42.527	34.432	8.095	23,51
ΜΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	0	0	0	
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	-46.326	-68.825	22.499	-32,69
ΚΑΘΑΡΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	0	0	0	
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	-1,99	-107,28		98,15
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (1)	-1,86	-85,24		97,82
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	30,96	30,85		0,36
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ	4,83	-3,78	---	
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1,48	13,28		88,86
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	1,13	0,5		126
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0,79	0,21		276,19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ - ΣΕ ΕΚΑΤ. ΔΡΧ. -	424	-415	---	
ΑΠΑΣΧΟΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΣΕ ΕΚΑΤ. ΔΡΧ. -	2.492	80		3015
Μ.Ο. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	214	30		-613,33
Μ.Ο. ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ & ΠΙΣΤΩΤΩΝ	75	225		-66,67
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	141	95		-48,42
*** ΔΕΙΓΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ***	1	3		

7.2

Συγκριτικά Στοιχεία Κόστους και Αποδοτικότητας των Κυριοτέρων Ανθοκομικών Επιχειρήσεων

Στους πίνακες 7.4 και 7.5 παρουσιάζονται τα βασικά οικονομικά μεγέθη ορισμένων κορυφαίων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον ανθοκομικό κλάδο, για την τριετία 1998-2000. Τονίζεται ότι, οι αναφερόμενες πωλήσεις αφορούν την συνολική δραστηριότητα των εταιριών, όπως π.χ. στην περίπτωση της ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ, μεγάλο μέρος των πωλήσεων της οποίας αφορά άλλη δραστηριότητα.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του πίνακα 6.4, η πλειοψηφία των εταιριών του δείγματος παρουσίασαν αύξηση των πωλήσεων τους το 2000 σε σχέση με το προηγούμενο έτος, με εξαίρεση την εταιρεία ANTEMISAPH ΦΥΤΩΡΙΑ ΕΠΕ και ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ ΑΕ, που εμφάνισαν κάμψη. Επισημαίνεται επίσης η σημαντική αύξηση των πωλήσεων της εταιρίας FLERIA ABEE και AGRINVEST ΑΕ.

Το έτος 2000 το ποσοστό μικτού περιθωρίου κέρδους κυμαίνεται μεταξύ 30,96% και 51,22% για 5 από τις επιχειρήσεις του δείγματος, μία επιχείρηση (ANTEMISAPH ΦΥΤΩΡΙΑ ΕΠΕ) παρουσίασε περιθώριο μικτού κέρδους μεταξύ 20-30% και οι υπόλοιπες μικρότερο από 20%. Σημειώνεται επίσης, ότι η πλειοψηφία των επιχειρήσεων παρουσίασε μείωση του περιθωρίου το 2000 έναντι του 1999. Τα υψηλότερα περιθώρια μικτού κέρδους αντιστοιχούν στις εταιρίες ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΑΕ και FLERIA ABEE.

Το λειτουργικό περιθώριο κέρδους κυμάνθηκε μεταξύ 5% και 11,1% για τις 5 από τις 10 επιχειρήσεις, και για τις υπόλοιπες 5 μεταξύ 1,4% και 4,9%.

Το περιθώριο καθαρού κέρδους μειώθηκε για τις έξι επιχειρήσεις του δείγματος (για το 2000), ενώ τρεις παρουσίασαν αύξηση και μία διατηρήθηκε στα ίδια επίπεδα. Τέσσερις επιχειρήσεις επέτυχαν περιθώριο κέρδους μεγαλύτερο από 5%, πέντε μεταξύ 0,17 και 4,04% και τέλος μία επιχείρηση παρουσίασε αρνητικό καθαρό περιθώριο κέρδους (ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ ΑΕ). Το υψηλότερο περιθώριο καθαρού κέρδους εμφάνισαν οι εταιρίες ΒΕΚΡΑΚΗΣ ΕΙΣΑΓ. ΑΕ και ΒΟΥΛΑΛΑ ΑΕΕ.

Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων του κλάδου για το 2000 κυμάνθηκε από 11,7% μέχρι 178,68%. Ιδιαίτερα ικανοποιητική απόδοση επέτυχαν οι επιχειρήσεις ΒΟΥΛΑΛΑ ΑΕΕ (178,68%), FLERIA ABEE (95,8%), ANTEMISAPH ΦΥΤΩΡΙΑ (51,23%). Σε χαμηλότερα επίπεδα κυμάνθηκε η αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων για τις εταιρίες AGRINVEST ΑΕ (11,69%) ΠΕΤΡΙΔΗΣ CREATIONS ΑΕ (26,75%) ΒΕΚΡΑΚΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΕ (24,32%).

Όσον αφορά τα μετά το κόστος παραγωγής στοιχεία λειτουργικών και λοιπών δαπανών (πίνακας 7.5) σημειώνονται τα εξής:

Το ποσοστό των λειτουργικών δαπανών επί των συνολικών πωλήσεων, κυμάνθηκε μεταξύ 11,2% και 47,14%. Οι τρεις από τις δέκα επιχειρήσεις σημείωσαν λειτουργικές δαπάνες μεγαλύτερες από 40%, έξι επιχειρήσεις κατέγραψαν λειτουργικές δαπάνες μεταξύ 11,2 και 20,68%, ενώ τέλος η εταιρία ΚΙΤΑΝΤΖΗΣ ΦΥΤΑ ΑΕ παρουσίασε μηδενικές λειτουργικές δαπάνες.

Οι χρηματοοικονομικές δαπάνες εκφραζόμενες σαν ποσοστό επί των πωλήσεων κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα και δεν επιβαρύνουν το συνολικό κόστος με ιδιαίτερα μεγάλα ποσοστά. Συγκριτικά μεγαλύτερη επιβάρυνση με χρηματοοικονομικές δαπάνες εμφανίζει η εταιρία ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ ΑΕ που σημειώνει ποσοστό 7,54%. Σημειώνεται επίσης ότι τρεις επιχειρήσεις (ΚΙΤΑΝΤΖΗΣ ΦΥΤΑ ΑΕ, ΒΟΥΛΑΛΑ ΑΕΕ, ΚΑΙ ΓΙΟΥΝΙΦΛΟΡΑ ΑΕ) παρουσιάζουν μηδενικές χρηματοοικονομικές δαπάνες. Σε γενικές γραμμές πάντως καταβάλλεται προσπάθεια για μείωση ή τουλάχιστον διατήρηση του ποσοστού σε χαμηλά σχετικά επίπεδα.

Η κυκλοφοριακή ταχύτητα των αποθεμάτων κυμάνθηκε από 141-153 ημέρες σε δύο επιχειρήσεις του δείγματος, μεταξύ 50 έως 100 σε τρεις επιχειρήσεις του δείγματος, ενώ οι υπόλοιπες παρουσίασαν μικρότερη από 50 ημέρες. Ιδιαίτερα υψηλή κυκλοφοριακή ταχύτητα εμφανίζουν οι FLERIA ABEE (2 ημ), ΚΙΤΑΝΤΖΗΣ ΦΥΤΑ ΑΕ (15 ημ), ΒΟΥΛΑΛΑ ΑΕΕ (23 ημ), AGRINVEST (23 ημ) ενώ η χαμηλότερη από τις εταιρίες ΒΕΚΡΑΚΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΕ (153 ημ) και ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ ΑΕ (141 ημ).

Ο μέσος όρος είσπραξης των απαιτήσεων κυμαίνεται μεταξύ 22-214 ημερών για το 2000. Συγκεκριμένα η ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ ΑΕ σημειώνει μ.ο. είσπραξης μεγαλύτερο από 200 ημέρες, τρεις επιχειρήσεις μεταξύ 100 και 200 ημερών και οι υπόλοιπες μικρότερο από 100 ημέρες.

Πίνακας 7.4
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΤΟΣ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΣΕ 000 ΔΡΧ	INDEX %	ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΣΕ 000 ΔΡΧ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ %	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΣΕ 000 ΔΡΧ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ %	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΣΕ 000 ΔΡΧ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ %	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ %
ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ ΑΕ	2000	4.111.862	95	1.272.929	30,96%	202.851	4,93%	-46.326	-1,13%	-1,99%
	1999	4.133.707	95	1.389.808	33,62%	318.342	7,70%	162.907	3,94%	7,67%
	1998	4.348.197	100	1.508.123	34,68%	468.332	10,77%	298.253	6,86%	14,46%
AGRINVEST ΑΕ	2000	1.856.041	132	354.305	19,09%	51.993	2,80%	21.623	1,17%	11,69%
	1999	1.638.950	116	300.366	18,33%	49.264	3,01%	30.003	1,83%	20,30%
	1998	1.408.678	100	270.946	19,23%	47.663	3,38%	24.002	1,70%	18,72%
ΚΙΤΑΝΤΖΗΣ ΦΥΤΑ ΑΕ	2000	1.552.976	131	102.736	6,62%	102.736	6,62%	82.103	5,29%	32,35%
	1999	1.311.918	111	74.604	5,69%	74.604	5,69%	78.052	5,95%	47,42%
	1998	1.181.797	100	33.627	2,85%	37.768	3,20%	20.681	1,75%	39,09%
ΒΕΚΡΑΚΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ Α.Ε.	2000	1.119.808	128	350.053	31,26%	124.091	11,08%	73.634	6,58%	24,32%
	1999	991.158	113	328.900	33,18%	99.039	9,99%	63.562	6,41%	24,68%
	1998	878.252	100	290.358	33,06%	91.389	10,41%	54.850	6,25%	33,11%
ΒΟΥΛΑΛΑ Α.Ε.Ε.	2000	934.651	97	134.773	14,42%	48.329	5,17%	49.841	5,33%	178,68%
	1999	835.767	87	146.044	17,47%	69.506	8,32%	67.675	8,10%	244,38%
	1998	961.739	100	150.840	15,68%	59.922	6,23%	56.185	5,84%	210,49%
FLORHELLAS Ε.Π.Ε.	2000	880.088	126	411.753	46,79%	12.116	1,38%	1.540	0,17%	-
	1999	850.239	122	398.495	46,87%	-23.870	-2,81%	-36.298	-4,27%	0,00%
	1998	696.681	100	282.244	40,51%	-18.446	-2,65%	-24.405	-3,50%	0,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.4. (Συνέχεια)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΤΟΣ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΣΕ 000 ΔΡΧ	INDEX %	ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΣΕ 000 ΔΡΧ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ %	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΣΕ 000 ΔΡΧ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ %	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΣΕ 000 ΔΡΧ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ %	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ %
ΠΕΤΡΙΔΗΣ CREATIONS A.E.	2000	878.286	137	449.852	51,22%	20.857	2,37%	14.005	1,59%	26,75%
	1999	733.252	114	324.885	44,31%	21.181	2,89%	15.347	2,09%	29,55%
	1998	642.885	100	271.747	42,27%	32.497	5,05%	27.824	4,33%	54,05%
ΓΙΟΥΝΙΦΛΟΡΑ Α.Ε.	2000	825.192	115	124.814	15,13%	29.464	3,57%	29.059	3,52%	43,66%
	1999	739.768	103	89.382	12,08%	3.401	0,46%	10.927	1,48%	16,78%
	1998	718.314	100	83.903	11,68%	14.231	1,98%	14.166	1,97%	57,68%
FLERIA A.B.E.E.	2000	602.211	175	283.539	47,08%	31.958	5,31%	31.283	5,19%	95,80%
	1999	484.111	140	238.929	49,35%	15.510	3,20%	12.711	2,63%	119,62%
	1998	344.721	100	180.330	52,31%	3.993	1,16%	3.816	1,11%	36,83%
ΑΝΤΕΜΙΣΑΡΗ ΦΥΤΩΡΙΑ Ε.Π.Ε.	2000	512.980	89	137.532	26,81%	30.216	5,89%	20.727	4,04%	51,23%
	1999	544.110	95	162.403	29,85%	50.201	9,23%	40.470	7,44%	118,19%
	1998	573.368	100	147.113	25,66%	45.006	7,85%	33.434	5,83%	143,93%

Πίνακας 7.5
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΤΟΣ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΣΕ 000 ΔΡΧ	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΣΕ 000ΔΡΧ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ %	ΛΕΙΤΟΥΡΓ. ΔΑΠΑΝΕΣ ΣΕ 000 ΔΡΧ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ %	ΧΡΗΜ/ΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΣΕ 000 ΔΡΧ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ %	ΑΠΟΘΕ- ΜΑΤΑ ΣΕ 000 ΔΡΧ	ΚΥΚΛΟΦ. ΤΑΧ. ΑΠΟΘ. ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ 000 ΔΡΧ	Μ.Ο. ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΠΑΙΤ. ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ
ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ ΑΕ	2000	4.111.862	2.838.933	69,04%	850.167	20,68%	310.087	7,54%	1.096.730	141	2.573.831	214
	1999	4.133.707	2.743.899	66,38%	896.748	21,69%	267.099	6,46%	1.598.484	213	2.043.173	153
	1998	4.348.197	2.840.074	65,32%	866.870	19,94%	265.776	6,11%	1.685.555	217	1.709.836	140
AGRINVEST ΑΕ	2000	1.856.041	1.501.736	80,91%	305.843	16,48%	26.890	1,45%	96.616	23	510.413	89
	1999	1.638.950	1.338.584	81,67%	254.600	15,53%	23.041	1,41%	94.547	26	441.022	89
	1998	1.408.678	1.137.732	80,77%	212.157	15,06%	37.688	2,68%	51.769	17	365.885	86
ΚΙΤΑΝΤΖΗΣ ΦΥΤΑ ΑΕ	2000	1.552.976	1.450.240	93,38%	0	0,00%	0	0,00%	58.271	15	617.834	136
	1999	1.311.918	1.237.314	94,31%	0	0,00%	0	0,00%	53.441	16	367.851	102
	1998	1.181.797	1.148.170	97,15%	0	0,00%	0	0,00%	49.149	16	298.063	92
ΒΕΚΡΑΚΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ Α.Ε.	2000	1.119.808	769.755	68,74%	177.810	15,88%	49.642	4,43%	322.203	153	443.386	142
	1999	991.158	662.258	66,82%	235.627	23,77%	0	0,00%	289.390	159	429.232	156
	1998	878.252	587.894	66,94%	202.411	23,05%	0	0,00%	279.456	174	331.096	132
ΒΟΥΛΑΛΑ Α.Ε.Ε.	2000	934.651	799.878	85,58%	104.720	11,20%	0	0,00%	50.572	23	116.499	45
	1999	835.767	689.723	82,53%	93.293	11,16%	0	0,00%	41.199	22	90.352	39
	1998	961.739	810.899	84,32%	113.386	11,79%	0	0,00%	23.030	10	60.572	23
FLORHELLAS Ε.Π.Ε.	2000	880.088	468.335	53,21%	414.850	47,14%	14.526	1,65%	97.092	76	53.095	22
	1999	850.239	451.744	53,13%	404.674	47,60%	19.290	2,27%	70.251	57	48.371	21
	1998	696.681	414.437	59,49%	288.177	41,36%	14.620	2,10%	68.512	60	52.899	22
ΠΕΤΡΙΔΗΣ CREATIONS Α.Ε.	2000	878.286	428.434	48,78%	392.327	44,67%	36.690	4,18%	86.701	74	167.561	68
	1999	733.252	408.367	55,69%	291.797	39,79%	12.016	1,64%	55.748	50	146.426	73
	1998	642.885	371.138	57,73%	237.716	36,98%	1.845	0,29%	14.750	15	117.987	67

Πίνακας 7.5 (συνέχεια)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΤΟΣ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΣΕ 000 ΔΡΧ	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΣΕ 000ΔΡΧ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ %	ΛΕΙΤΟΥΡΓ. ΔΑΠΑΝΕΣ ΣΕ 000 ΔΡΧ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ %	ΧΡΗΜ/ΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΣΕ 000 ΔΡΧ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ %	ΑΠΟΘΕ- ΜΑΤΑ ΣΕ 000 ΔΡΧ	ΚΥΚΛΟΦ. ΤΑΧ. ΑΠΟΘ. ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ 000 ΔΡΧ	Μ.Ο. ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΠΑΙΤ. ΣΕ ΗΜΕΡΕΣ
ΓΙΟΥΝΙΦΛΟΡΑ Α.Ε.	2000	825.192	700.378	84,87%	105.772	12,82%	0	0,00%	81.637	43	159.443	70
	1999	739.768	650.386	87,92%	96.630	13,06%	0	0,00%	67.860	38	143.963	69
	1998	718.314	634.411	88,32%	80.419	11,20%	0	0,00%	45.675	26	144.871	74
FLERIA Α.Β.Ε.Ε.	2000	602.211	318.672	52,92%	243.447	40,43%	11.766	1,95%	2.121	2	193.933	117
	1999	484.111	245.182	50,65%	219.036	45,24%	10.882	2,25%	2.791	4	131.492	99
	1998	344.721	164.391	47,69%	168.495	48,88%	10.718	3,11%	8.973	20	130.163	138
ΑΝΤΕΜΙΣΑΡΗ ΦΥΤΩΡΙΑ Ε.Π.Ε.	2000	512.980	375.448	73,19%	91.020	17,74%	16.440	3,20%	84.817	82	129.377	92
	1999	544.110	381.707	70,15%	97.186	17,86%	15.605	2,87%	66.139	63	116.435	78
	1998	573.368	426.255	74,34%	87.677	15,29%	14.430	2,52%	48.642	42	97.038	62

ΠΗΓΗ: ICAP

8.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην εγχώρια αγορά ανθοκομικών προϊόντων διακινούνται δρεπτά άνθη, γλαστρικά φυτά εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, καλλωπιστικά δένδρα και πολλαπλασιαστικό υλικό. Ωστόσο η αγορά των ανθοπωλείων κυριαρχείται από τα δρεπτά άνθη και τα γλαστρικά κυρίως. Από την διερεύνηση της σχετικής αγοράς προέκυψαν τα ακόλουθα συμπεράσματα

- Η εγχώρια παραγωγή ανθοκομικών προϊόντων παρουσιάζει κατακερματισμό σε πλήθος μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ο αριθμός των οποίων προσεγγίζει τις 1500 σε πανελλήνιο επίπεδο και δεν παρουσιάζει σημαντικές διαφοροποιήσεις τα τελευταία έτη. Το μεγαλύτερο ποσοστό των εκμεταλλεύσεων χαρακτηρίζεται από μικρό κλήρο, ανεπαρκή διασύνδεση με την αγορά και ελλιπή τεχνολογικό εξοπλισμό. Διαπιστώνεται επίσης έλλειψη συστηματικής μεταποιητικής - τυποποιητικής - συσκευαστικής δραστηριότητας. Ωστόσο, ορισμένες επιχειρήσεις παρουσιάζουν εκσυγχρονισμό κυρίως στις καλλιεργητικές μεθόδους που χρησιμοποιούν και έχουν αυξήσει την παραγωγικότητα τους. Σε επίπεδο επιχειρήσεων ανθοκομίας ξεχωρίζουν επιχειρήσεις όπως: ο Όμιλος ΚΙΤΑΝΤΖΗ, οι εταιρίες ΑΛΕΞΙΟΥ Α. ΕΠΕ, ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΟΣ Ι. & ΣΙΑ ΟΕ, ΚΩΣΤΕΛΕΝΟΣ ΕΠΕ, ΖΑΧΑΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣ. κλπ.
- Στο χονδρικό εμπόριο ανθέων δραστηριοποιείται ιδιαίτερα μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων. Ωστόσο περιορισμένος αριθμός των επιχειρήσεων έχει αποκτήσει σημαντικό μέγεθος και βαρύνουσα οντότητα στην αγορά. Επιπλέον, το μεγαλύτερο μέρος των κυριότερων επιχειρήσεων έχει έδρα ή αποθήκες κοντά στην περιοχή της Ανθαγοράς Προμπονά, που αποτελεί και το επίκεντρο της εμπορικής δραστηριότητας ανθέων. Αντίστοιχα στην περιοχή της Θεσσαλονίκης η λειτουργία της ανθαγοράς στο Καλοχώρι έχει δημιουργήσει παρόμοιες συνθήκες σε μικρότερη όμως κλίμακα. Σημαντικότερες επιχειρήσεις είναι η AGRINVEST, ΒΟΥΛΑΛΑ, FLORHELLAS, ΒΕΚΡΑΚΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΕ, ΓΙΟΥΝΙΦΛΟΡΑ ΑΕ, ΦΛΕΡΙΑ ΑΒΕΕ κλπ.
- Η αγορά των λιανεμπορικών επιχειρήσεων χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα εκτεταμένο αριθμό επιχειρήσεων, αφού ο συνολικός αριθμός των ανθοπωλείων εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 8.000 περίπου σε ολόκληρη την Ελλάδα. Η έλλειψη επιχειρήσεων ιδιαίτερα υψηλού μεγέθους και με σημαντικό αριθμό καταστημάτων αποτελεί ενδεικτικό στοιχείο απουσίας οργάνωσης της αγοράς. Οι σημαντικότερες επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου οφείλουν την θέση τους κυρίως στην ικανότητα κάλυψης αυξημένων ποιοτικών απαιτήσεων των καταναλωτών και λιγότερο στην επιχειρηματική οργάνωση τους.
- Στην εγχώρια παραγωγή ανθοκομικών προϊόντων κυριαρχούν τα τριαντάφυλλα, τα γαρύφαλλα και τα χρυσάνθεμα. Ιδιαίτερη ανάπτυξη εμφανίζουν τα τριαντάφυλλα

και λιγότερο τα χρυσάνθεμα, γεγονός που οφείλεται στη σταδιακή εφαρμογή σύγχρονων τεχνικών καλλιέργειας ανθοκομικών ειδών. Ιδιαίτερα το τριαντάφυλλο καλύπτει το 35% σχεδόν της συνολικής παραγωγής ενώ κατέχει το 11,5% της συνολικά καλλιεργούμενης έκτασης ανθοκομικών προϊόντων.

- Η ευρύτερη περιοχή Αττικής και Νήσων Αιγαίου κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό καλλιεργήσιμης γης. Συγκεκριμένα κατέχει το 62,3% της συνολικά καλλιεργούμενης έκτασης αποδίδοντας ωστόσο μόλις το 40% περίπου της συνολικής ανθοκομικής παραγωγής. Αντίθετα, η περιοχή της Κρήτης απέδωσε το 1999 το 42,7% της συνολικής παραγωγής διαθέτοντας μόλις το 10,5% της συνολικής καλλιεργήσιμης έκτασης, που αποτελείται όμως κυρίως από θερμικήπια.
- Οι εισαγωγές έχουν παρουσιάσει σημαντική αύξηση (43%) την περίοδο 1996 – 2000 και ανέρχονται σε 9,8 δισ. το 2000. Η σημαντικότερη κατηγορία είναι τα «άλλα νωπά άνθη» λαμβάνοντας ποσοστό 38,4% της συνολικής αξίας των εισαγωγών των αντίστοιχων προϊόντων. Οι κυριότερες χώρες προέλευσης είναι η Ολλανδία και η Ιταλία από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που καλύπτουν περισσότερο από 90% των συνολικών εισαγωγών. Σημειώνεται επίσης ότι τα τελευταία έτη έχουν αναδειχθεί νέες χώρες προέλευσης ανθοκομικών προϊόντων εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ισραήλ, Σιγκαπούρη κλπ).
- Οι εξαγωγές ανθοκομικών ειδών παραμένουν πολύ χαμηλότερες σε σχέση με τις εισαγωγές. Το 1998 οι εξαγωγές ανήρθαν σε 624 εκατ. δρχ. περίπου, ενώ τα επόμενα έτη παρουσίασαν σταδιακά μείωση, με αποτέλεσμα το 2000 οι συνολικές εξαγωγές να ανέρχονται σε 295 εκατ. δρχ. περίπου. Οι κατηγορίες «λοιπά νωπά άνθη» και τριαντάφυλλα αποτελούν τα κυριότερα δρεπτά άνθη που εξάγονται.
- Η εγχώρια αγορά το 2000 εκτιμάται ότι ανήλθε σε 101,7 δισ. δρχ, σε επίπεδο χονδρικής εμπορίας, περίπου για το 2000 σημειώνοντας μικρή μεταβολή σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Αντίστοιχα το 2001 η εγχώρια αγορά εκτιμάται σε 102,1 δισ. δρχ. περίπου. Η εγχώρια παραγωγή καλύπτει το μεγαλύτερο ποσοστό της εγχώριας ζήτησης καλύπτοντας σχεδόν το 80% περίπου της εγχώριας κατανάλωσης.
- Η έλλειψη ελέγχου και οργάνωσης του τρόπου διανομής των ανθέων, αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της αγοράς. Η δυνατότητα τόσο των λιανεμπορικών επιχειρήσεων όσο και των παραγωγών να παρακάμψουν το στάδιο του χονδρεμπορίου, δημιουργεί προϋποθέσεις μειωμένου ελέγχου και αστάθειας των τιμών. Επίσης, ο ευκαιριακός χαρακτήρας των περισσότερων συναλλαγών δημιουργεί συνθήκες οξυμένου ανταγωνισμού και γενικά απουσία ορθολογικής λειτουργίας της αγοράς. Επιπλέον η δράση των παράλληλων δικτύων λιανικής

(πλανόδιοι κλπ) αποσταθεροποιεί περισσότερο την αγορά, προκαλώντας ισχυρές πιέσεις ιδιαίτερα στα μικρά ανθοπωλεία.

- Η ηγετική θέση των χονδρεμπορικών επιχειρήσεων στο δίκτυο διανομής των ανθέων, από τον παραγωγό στον τελικό καταναλωτή, οφείλεται στον μικρό βαθμό οργάνωσης τόσο της εγχώριας ανθοκομικής παραγωγής, όσο και στην έλλειψη μεγάλων επιχειρήσεων και δικτύων στο επίπεδο του λιανεμπορίου. Η δυνατότητα ελέγχου του χονδρεμπορίου δημιουργεί σχέσεις εξάρτησης τόσο των παραγωγών όσο και των μικρών λιανεμπορικών επιχειρήσεων από τους χονδρέμπορους και επηρεάζει κυρίως τους όρους πληρωμής.
- Για το επόμενο έτος παράγοντες της αγοράς εκτιμούν ότι η ζήτηση ανθοκομικών προϊόντων θα παρουσιάσει μικρή αύξηση 2-3%. Η μελλοντική εξέλιξη της αγοράς εκτιμάται ότι θα είναι θετική. Οι ρυθμοί ανάπτυξης της οικονομίας και οι σημαντικές εισροές που αναμένονται τα επόμενα έτη, συμβάλλουν στην περαιτέρω βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, γεγονός που συμβάλει στην αύξηση της ζήτησης των ανθοκομικών ειδών. Εξάλλου, η διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων το 2004 προβλέπεται ότι θα επιφέρει σημαντική επιτάχυνση του αυξητικού ρυθμού, λόγω και των προγραμματιζόμενων έργων πρασίνου.
- Πρέπει να σημειωθεί ωστόσο ότι αρνητικό στοιχείο στην λειτουργία της αγοράς αποτελεί η έλλειψη σαφούς προσανατολισμού, ιδίως των λιανεμπορικών επιχειρήσεων. Το συνήθως μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων και η αδυναμία οργάνωσης στερούν ακόμα και από τις σημαντικότερες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να εκμεταλλευθούν την ευκαιρία ανάπτυξης των δυναμικών τμημάτων του επιχειρηματικού δώρου, των συνθέσεων, των ειδικών γεγονότων (γάμοι, βαπτίσεις, δεξιώσεις κλπ), αν και αποτελούν από τα πλέον κερδοφόρα τμήματα της αγοράς.
- Σε γενικές γραμμές η εγχώρια αγορά ανθοκομικών προϊόντων, στερείται ενός πλήρως οργανωμένου κυκλώματος διάθεσης - εμπορίας με πανελλήνια κάλυψη, το οποίο να λειτουργεί σύμφωνα με τις απαιτούμενες προδιαγραφές, με επαρκείς εγκαταστάσεις τυποποίησης - συσκευασίας, διαμετακομιστικά κέντρα και περιφερειακές ανταγορές. Προκειμένου να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα του κλάδου, είναι αναγκαία η εκπλήρωση των παραπάνω απαιτήσεων, σε συνδυασμό βέβαια με τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό των ανθοκομικών μονάδων, με χρήση όλων των διαθεσίμων μέσων και νέων τεχνολογιών για μείωση του κόστους.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίδα
ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	I
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	2
1.1 Κυριότερες Επιχειρήσεις Παραγωγής - Εισαγωγής - Χονδρικής Εμπορίας Ανθέων και Ενώσεις Παραγωγών	2
1.2 Πληροφοριακά Στοιχεία Κυριοτέρων Επιχειρήσεων	12
1.3 Πωλήσεις των Κυριοτέρων Επιχειρήσεων του Κλάδου	19
2. ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	22
2.1 Εξελίξη της Παραγωγής Ανθοκομικών Προϊόντων τα Τελευταία Έτη και Ανάλυση της κατά Βασικές Κατηγορίες	22
2.2 Ανάλυση Εγχώριας Παραγωγής ανά Γεωγραφικό Διαμέρισμα και Είδος	26
3. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	34
3.1 Εισαγωγές Ανθοκομικών Προϊόντων της Τελευταίας Εξαετίας, Ανάλυση των Εισαγωγών ανά Ευρύτερη Κατηγορία Προϊόντων και Χώρα Προέλευσης	34
3.2 Εξαγωγές Ανθοκομικών Προϊόντων της Τελευταίας Τριετίας. Ανάλυση των Εξαγωγών ανά Ευρύτερη Κατηγορία Προϊόντων και Χώρα Προορισμού	40
4. ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ	43
4.1 Συνολικό μέγεθος αγοράς, σε αξία, τα τελευταία έτη	43
4.2 Ανάλυση της Αγοράς ανά Ευρύτερη Κατηγορία Προϊόντος. Μερίδια Αγοράς των Κυριοτέρων Παραγωγών και Εισαγωγέων	45
4.3 Παράγοντες που Επηρεάζουν τη Ζήτηση	46
4.4 Τάσεις της Αγοράς και Προβλεπόμενη Ζήτηση τα Προσεχή Έτη	49
5. ΟΡΟΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ - ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	50
5.1 Περιγραφή και Συγκριτική Αξιολόγηση των Διαφόρων Δικτύων Διανομής που Χρησιμοποιούνται	50
5.2 Περιθώρια Κέρδους στα Βασικά Δίκτυα Διανομής, Συνήθεις Οροι Εμπορίας - Πληρωμών και Συνθήκες Ανταγωνισμού	55
5.3 Οροι Πληρωμής	57
5.4 Μέσα Προώθησης Πωλήσεων. Σχετικές Μέθοδοι - Διαφημιστικές Δαπάνες	58
5.5 Θεσμικό Πλαίσιο	61

Πίνακας Περιεχομένων (συνέχεια)

6.	ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	65
6.1	Περιγραφή και Εξέλιξη του Κλάδου	65
6.2	Κατανάλωση Ανθοκομικών Προϊόντων στην Ευρωπαϊκή Ένωση	67
7.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	70
8.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	81

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ